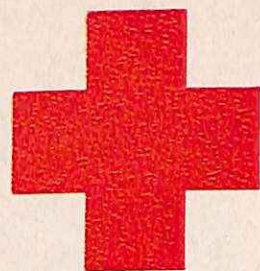
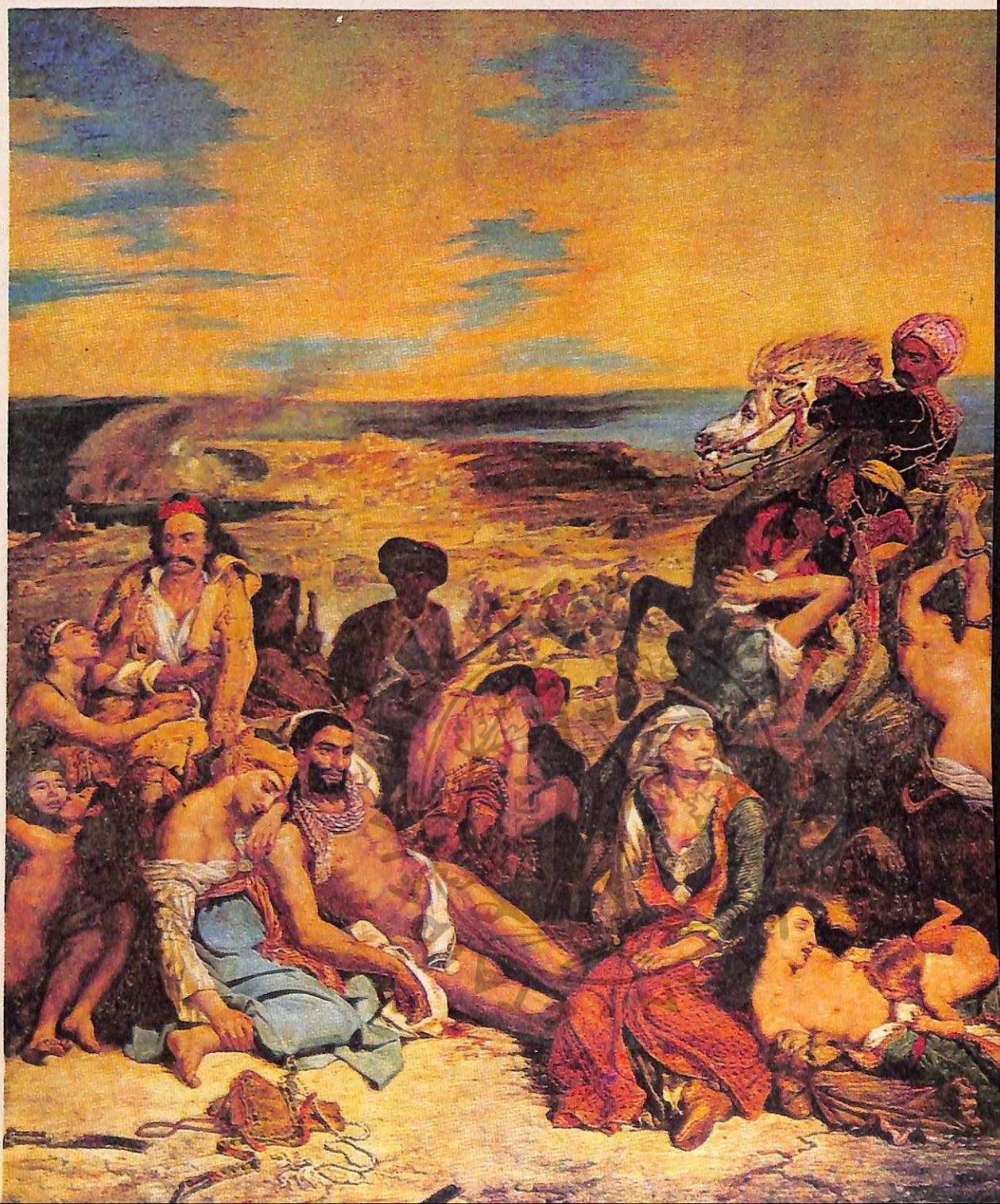

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1980

Τό Τύμπανο

Μουσική: ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στίχοι : ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Πα ρα ρα παν παν παν, Πα ρα ρα παν παν παν,

πα ρα ρα παν παν πα πα πα παν παν παν πα ρα παν πανπαν πα ρα

παν παν πα ρα παν παν πα πα πα παν } 1. Με
 2. Έμ.

ριᾱ-στε ἔ-να κ'ἔ-να δια-βαί-νουν τὰ παι-διά, μέ
 πρὸς κι ἄς και-ρε. τί-σι κο-θῆ-νας σιω-πη-λά, κορ.

πρό - δια φτε - ρω - μέ - να, μέ - φλό - γα στήν καρ - δια. } Τό
 μιά - σάν κυ - πα - ρί - σσι καί μέ - τω - πο ψη - λά. }

τύμ. πα. νο χτυ. η̃α, παν παν πα πα πα πα παν, καί

τά γε. ρά ται. διά περ. νοῦν καί πᾶν. ^π Πάν παν παν.

3. Μικροί τώρα περνούμε
μα' θάρρουνε κυριοί
σαν βράχοι να' γενούμε
στά σύνορα φρουροί.

Ο ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ
ΣΤΗ ΖΑΚΥΝΘΟ

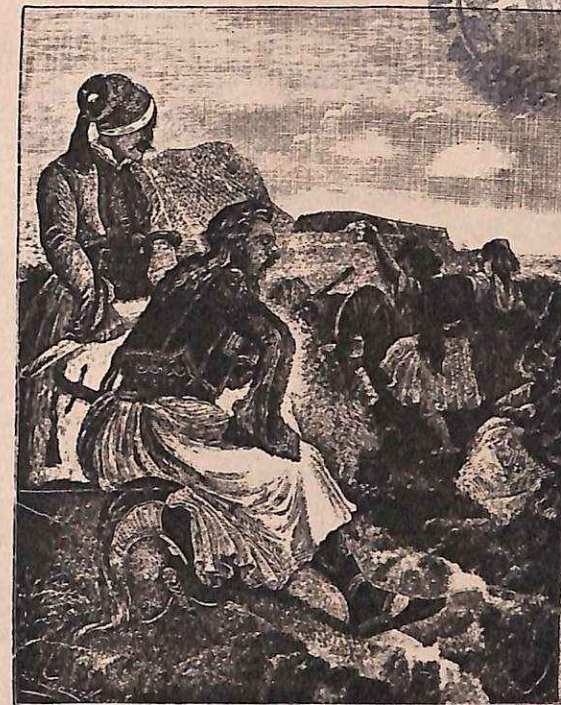
ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ
Ἀκαδημαϊκοῦ

“Αμα διαλύθηκαν τὰ συντάγματα κ’ ἔσθρεσε κάθε στρατιωτική ζωὴ στὰ Ἐφτάνησα ὁ μοναχὸς ἀπὸ τοὺς καπεταναίους, πού δὲν τὰ ἔχασε καὶ δὲν γύρεψε ἀπὸ κανένα βοήθεια, ἦταν ὁ Κολοκοτρώνης. Ἀλλάξε μέ τὴν πῖο μεγάλῃ εὐκολίᾳ τὸ σπαθὶ τοῦ πολεμάρχου μέ τὸ κατάσχοι.

Κανένας δέν ήταν πιά κοσμοαγάπητος άπ' αυτόν. Τόν ήξεραν, τόν έδειχναν, τόν τιμούσαν. Κανένας δέν παραξενευόταν νά τόν βλέπει πάλι στά έμπορία. Άπό τά δεκαπέντε χρόνια πού 'μεινε στη Ζάκυνθο, τά έξι μονάχα έκανε άξιωματικός και πολημιστής. Όλα τ' άλλα δούλευε. Ήταν τίμιος στίς δοσοληψίες του. Ή αγορά τόν έμπιστευόταν. Δέν είχε τόν άντιπαθητικό άέρα του έπαγγελματία παλικαρά. Ήταν πολύ σεμνός.

Ζούσε με την οικογένειά του σ' ένα σπιτάκι πίσω από τό άρχοντικό του Ρώμα, κοντά στην έκκλησία του 'Αγίου Λουκά. Ήταν καθαρίο, γεμάτο άγάπη άρχαία, πατριαρχική. Στό θρόνο της βασιλίσσας καί της 'Αγίας, μέσα σέ τούτο τό ιερό, είχε τήν γριά μάνα του, τήν «καπετάνισσα», πού τόν άκόλουθησε στήν έξορία. Γύρω από τή χιονισμένη, σεβάσµια µορφή της, πού τήν λάτρευε σάν εικόνισµα, βουίζει τό εϋθυµο µελίσσι τής οικογένειας: 'Η γλυκειά καί ύποταγµένη Κατερίνα, ή γυναικα του, οι δυό θυγατέρες του, ή Γεωργίτσα κ' ή 'Ελένη, ό Πάνος, παλικάρι δέκα όχτώ χρονών, ή Γιάννης λίγο µικρότερος καί τέλος τό στερνοπαίδι του, µέ τ' όνοµα τό δοξασµένο του παιπού - Κωνσταντίνος - πού τό λένε χαϊδευτικά Κολίνο. Είναι περήφανος πού έχει άσφαλίσει µία ήσυχη καί όχι στερηµένη ζωή στή χαροκαµένη «καπετάνισσα», πού ύπόφερε τόσα καί τόσα γι' αυτόν. Κ' εϋτυχισµένος, πού µπορεί νά κάνει λιγότερο πικρή τήν ξενιτιά στήν αγαπηµένη του γυναικα µέ τίς περιποιήσεις του καί ν' αναθρέψει τά παιδιά του όπως θέλει αυτός. Μονάχος τό βαφτίζει στήν κολυµπήθρα του Χριστού καί τής 'Ελλάδας. Είναι νά τά ζηλέψουν άρχοντόπουλα γιά τόν τρόπο πού τ' ανασταίνει. Τούς έχει τούς καλύτερους δασκάλους: ό Μαρτελάος, πού τά µαθαίνει γράµµατα, είναι φηµισµένος δάσκαλος του Φώσκολου καί του Σολωµού. 'Ο Πάνος λείπει τούς περισσότερους µήνες. 'Εχει πάει στήν Κέρκυρα, στήν 'Ακαδηµία. Είναι ό σοφότερος του σπιτιού. 'Ο πρώτος νέος του καιρού του. 'Ο Μοριάς δέν µπορούσε νά δείξει πιά διαβασµένον 'Ελληνα.

Είναι καμάρι του νησιού αυτά τὰ Ἑλληνάκια, ὅταν
μέ τὰ χιονάτα φουστανελάκια τους καὶ τὰ τσαρουχά-
κια τους πηγαίνουν μετ' ἑξῆς, τὸν πατέρα, τὴν
μάνα, τίς ἀδελφίδες τους ταχτικά, κάθε Κυριακή,
στὴν ἐκκλησία. Ὁ Μαρτελάος ἀνεβαίνει πολὺ συχνά
στὸν ἄμβωνα, γιὰ νὰ κηρύξει. Ὁ Κολοκοτρώνης μέ τὰ

Κολοκοτρωνάκια μένουν κι άκούνε μέ κατάνυξη. Τό φλογερό κήρυγμα έχει στά στήθη των Κολοκοτρωνάων αντίλαλο καθαρά εθνικό· δέν βλέπουν μπροστά τους παρά Τούρκους. Αύτούς θέλουν νά σαρώσουν από τήν Ήλλάδα.

Ὁ Ἀλὴ πασάς στέλνει αὐτὸ τὸν καιρὸ ἐπίτηδες
στὴ Ζάκυνθο τὸν γραμματικὸ τοῦ Μάνθο Οἰκονόμου:
Νά προσκαλέσει τὸν Κολοκοτρῶνη νά πάει στὰ Γιάν-
νια, νά πάρει στήν αὐλὴ τοῦ ὁποῖα θέσει θέλει. Ὁ
Κολοκοτρῶνης δὲν δέχτηκε νὰ ὑπηρετήσει τὸ «με-
γάλο θεριό» τῆς Ἡπείρου, ὅπως ἔλεγε τὸν Ἀλὴ.

‘Ο πόθος νά τραβήξει τό σπαθί γιά τήν Ἑλλάδα καί μονάχα γι’ αὐτήν, θέρριψε κάθε μέρα πύο ζωντανός κι ἀκράτητος μέσα του. Μὲ πόνο βαθύ σήκωνε τὰ μάτια του κατὰ τὰ βουνά τοῦ Μοριά καί μουρμούριζε, ἀναστενάζοντας:

— Αχ! δέν θά ξανάρθει τό σεφέρι (ὁ πόλεμος); Δέ θά ἀντιλήσῃ πάλι στίς ράχες τό τουφέκι τό κολοκοτρωναίκο;

Έπαιρνε πολλές φορές τόν Κολίνο από τό χεράκι κι ανέβαιναν τό δρόμο του Κόστρου. Του 'δειχνε μακριά τά βουνά του Μοριά μέ τίς σταχτογάλαξες κορφές στήν ψιλή γάζα τής πάχνης:

— 'Εκεί ἐξήσαν οἱ πρόγονοί μας, τοῦ 'λεγε· αὐτός ὁ τόπος στενάζει τώρα κάτω ἀπ' τόν ζυγό.

Τό λαϊκό τραγούδι έχει κάνει θάνατες τούτες τίς στιγμές καί τήν σωτηριά, θαθεία συγκίνησή τους:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

«Βλέπω τη θάλασσα, τη γαλήνη και τό Μοριά αλάργα,
μέ πήρε τό παρόπινο και τό μεγάλο γέρετι...».

16-8-83
20199

APID. 36711

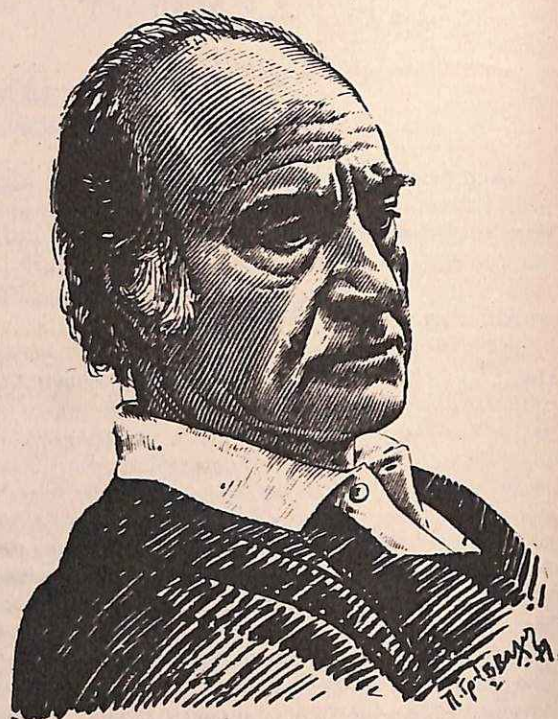
Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΕΛΥΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

Πολλοί γνωστοί μου, πού τυχαίνει νά μὴν ξέρουν καλά τὴ σύγχρονη λογοτεχνία μας, μέ ρωτοῦν: «Δέν μᾶς λέτε, ἐσεῖς πού γράφετε κριτικές, ἦταν πραγματικά τόσο σπουδαῖος ποιητὴς ὁ Ἐλύτης γιὰ νά τοῦ δώσουν ἐφέτος αὐτὸ τό μεγάλο βραβεῖο, τὸ Νόμπελ; Δέν ὑπ' ὤρε κανένας καλύτερος σήμερα σ' ὅλο τὸν κόσμο;»

Σ' αὐτοὺς, καὶ σέ ὅσους σκέπτονται παρόμοια, ἀπαντῶ: Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία, πὼς ὁ Ἐλύτης εἶναι ἓνας πολὺ σπουδαῖος ποιητὴς. Ἀσφαλῶς, ὑπάρχουν κι ἄλλοι σπουδαῖοι ποιητὲς σέ πολλές χώρες τοῦ κόσμου. Ἀλλά πρέπει νά ξέρετε τοῦτο: οἱ κριταὶ τοῦ Νόμπελ προτίμησαν τὸν Ἐλύτη γιατί μέ τό ἔργο του δέν μιλάει ἓνα ἄτομο, μιά μεγάλη ψυχὴ, ἓνας μεγάλος νοῦς, ἀλλά ἓνας λαός ὁλόκληρος καὶ μιά χώρα πού λέγεται Ἑλλάδα. Τί σημαίνει γιὰ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα αὐτὴ ἡ χώρα καὶ αὐτὸς ὁ λαός, εὐτυχῶς τό ξέρουμε ὅλοι. Τό ξέρουν ὅχι μόνο τὰ παιδιά πού μαθαίνουν τὴν ἱστορία μας ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ἀλλά καὶ οἱ πῶς ἄπλοοι Ἕλληνες, ἀκόμα καὶ οἱ ἀγράμματοι. Ἡ Ἑλλάδα μέ τὴν ἀπαράμιλλη φύση της, μέ τὸ πνεῦμα της πού ἀρχίζει ἀπὸ τὸν Ὀμηρὸ νά δείχνει τό μεγαλεῖο του, μέ τὴν μεγάλη της τέχνη πού ἔθγαλε Παρθενῶνες καὶ μέ τὴν ἱστορία της πού διδάξε τί σημαίνει ἀγῶνας γιὰ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἐλευθερίαν στὸν Μαραθῶνα, στὴ Σαλαμίνα, στὴν Πίνδο, μέ τὰ ἐλεύθερα πολιτεύματά της, ἡ Ἑλλάδα πού πρώτη ἀπάσθηκε τὸν χριστιανισμό καὶ τὸν διέδωσε στὴν Εὐρώπη, πού τὸ πνεῦμα της δημιουργήσε τὴ μεγάλη Αὐτοκρατορία τοῦ Βυζαντίου, αὐτὴ ἡ Ἑλλάδα, εἶναι τὸ ἀνώτερο σχολεῖο πολιτισμοῦ στὸ ὁποῖο φοίτησε καὶ φοιτᾷ ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα.

Αὐτὴ λοιπὸν τὴν Ἑλλάδα ὕμνησε καὶ καθρέφτισε στὴν ποίησή του ὁ Ὀδυσσεὺς Ἐλύτης, ἐπιμένοντας περισσότερο στὴν προβολὴ καὶ τὴν ἐξύμνηση τῆς ἐλληνικῆς θάλασσας, καὶ ἰδιαίτερα τοῦ ἀγαπημένου μας Αἰγαίου, πού ὅλοι τό θεωροῦν σάν τό λίκνο τοῦ πολιτισμοῦ ὅχι μόνο τῆς Ἑλλάδας ἀλλά καὶ ὁλόκληρης τῆς Μεσογείου. Ἀλλωστε ὁ Ἐλύτης τό Αἶγαίο καὶ τὰ νησιά μας τὰ ἔχει μέσα στό αἷμα του. Γεννήθηκε στὸ Ἡράκλειο τῆς Κρήτης, στὰ 1911, ἀλλά ἡ οἰκογένειά του καταγόταν ἀπὸ τὸ θαυμαστὸ νησί τῆς Μυτιλήνης, πού εἶναι ἡ πατρίδα πολλῶν μεγάλων ἀρχαίων ποιητῶν μέ πρώτη τὴ Σαπφώ, μὰ καὶ πολλῶν νεωτέρων καὶ συγχρόνων ἐξαιρέτων λογοτεχνῶν μας, τοῦ Ἑφταλιώτη, τοῦ Μυριθήλη, τοῦ Βενέζη, τοῦ Νίκου Ἀθανασιάδη. Ἐπίσης ἡ Μυτιλήνη εἶναι ἡ πατρίδα τοῦ μεγάλου λαϊκοῦ ζωγράφου Θεόφιλου πού σέ πλῆθος πίνακές του ζωγράφησε μέ χάρη καὶ πολὺ φῶς, τοὺς ἐλαῖωνες καὶ τὰ τοπία τοῦ νησιοῦ. Γιὰ τὸν Θεόφιλο ὁ Ἐλύτης, πού εἶναι θαυμαστής του, ἔγραψε μιά μεγάλη καλλιτεχνικὴ μελέτη.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

(Προσωπογραφία ἀπὸ τὸν ζωγράφο Παναγιώτη Γράββαλο)

Ὁ πῶς το βότανα καὶ τὸ φῶς τῆς ἀντιάς
ἐν τῇ αἰνιδικῇ σιωπῇ τοῦ ῥόδι -
ἐπὶ τὸν ῥόδι τὸν ῥόδι τὸν ῥόδι τὸν ῥόδι
ἐν τῇ αἰνιδικῇ σιωπῇ τοῦ ῥόδι.

Ὁ πῶς το βότανα καὶ τὸ φῶς τῆς ἀντιάς
ἐν τῇ αἰνιδικῇ σιωπῇ τοῦ ῥόδι -
ἐπὶ τὸν ῥόδι τὸν ῥόδι τὸν ῥόδι τὸν ῥόδι
ἐν τῇ αἰνιδικῇ σιωπῇ τοῦ ῥόδι.

ΕΛΥΤΗΣ

Ἀλλά τό κύριο μέρος τοῦ ποιητικοῦ του ἔργου, εἶναι ἓνας τεράστιος καθρέφτης ὅπου στό διαυγές του κρύσταλλο ἐμφανίζονται σάν λαμπερά ὄνειρα, σάν πολὺ λεπτές ζωγραφιές, τὰ θαλασσινὰ μας τοπία, τὰ γαλάζια μας κύματα, καθὼς, φουσκωμένα ἀπὸ τὰ δροσερά μελτέμια τοῦ καλοκαιριοῦ ἀφροστεφανῶνουν τὰ δαντελωτὰ νησιώτικα ἀκρογυῖα μας. Τό Αἶγαίο μας παρασταίνεται ἀπὸ πολλές του πλευρές σ' ὅλες του τῆς ποιητικῆς συλλογές, πρό παντός ὅμως στοὺς «Προσανατολισμούς», στὸν «Ἥλιο τὸν Πρῶτο», στὸ περίφημο «Ἄξιον Ἑστί», στὴ «Δέκατη Τέταρτη Ὀμορφιά» καὶ στὰ «Ἑτεροθαλῆ». Ἐπίσης ἀφιέρωσε στίς θάλασσές μας καὶ στὰ νησιά μας πολλὰ ὠραῖα καὶ ἀπλά λυρικά τραγουδάκια στὴ συλλογὴ του «Ἥλιος ὁ Ἡλιότορας».

Ἀς σταθοῦμε σ' ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τό ποίημά του «Τοῦ Αἰγαίου», μέ τό ὁποῖο ἀρχίζει ἡ πρώτη του συλλογὴ «Προσανατολισμοί». Τί καθαρὲς θαλασσινὲς εἰκόνες, πόση ἀλμυρὴ δροσιὰ σκορπᾷ οἱ λέξεις του:

«Παχνίδια τὰ νερά - στὰ σκιερὰ περάσματα - λένε μέ τὰ φιλιὰ τους τὴν αὐγὴ - πού ἀρχίζει - Ὁρίζοντας - Καὶ τ' ἀγριοπερίστερα ἦχο - δονοῦνε στὴ σπηλιά τους - ξύπνημα γαλανὸ μέσ' στὴν πηγὴ - τῆς μέρας - Ἥλιος - Δίνει ὁ μαῖστρος τό πανί - στὴ θάλασσα - τὰ χάρδια τῶν μαλλιών - στὴν ξεγνοιασιά τοῦ οὐνοῦ του - Δροσιὰ - Κύμα στό φῶς - ξαναγεννᾷ τὰ μάτια - ὅπου ἡ ζωὴ ἀρμενίζει πρὸς - τ' ἀγνάντεμα - Ζωή.

Θά παρατηρήσατε βέβαια πὼς ὁ τρόπος πού γράφει τό ποίημα ὁ Ἐλύτης εἶναι ἀρκετὰ διαφορετικὸς ἀπὸ τὰ ποιήματα πού ξέρουμε. Μᾶς προτείνει εἰκόνες ξέχωρες τῇ μιά ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ μᾶς καλεῖ νά τις συνδέσουμε ἐμεῖς γιὰ νά σχηματίσουμε ἓνα σύνολο μέ λογικὸ εἰρμό καὶ νόημα ἢ ἔκφραση. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἐλύτης, μέ τὸν Σεφέρη πού πρῶτος τιμήθηκε μέ τὸ Νόμπελ, θεωρεῖται σάν ἓνας ἀπὸ τοὺς πρῶτους διδασκάλους τῆς λεγόμενης «νεωτεριστικῆς ποιήσεως», αὐτῆς πού γράφουν σήμερα ὅλοι οἱ νέοι. Μ' αὐτὴν τὴν ποίησιν ὁ Ἐλύτης ἔντυσε μέ καινούριες εἰκόνες τὴν ἐλληνικὴν του ἀγάπη στὴ φύση μας, ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τοῦτο τό ὠραῖο ἀπόσπασμα:

«Τώρα ἡ φύση πιάνεται ἀπ' τὸ χέρι τρέχοντας πέρα σάν παιδί, ξαφνιάζοντας τὰ μάτια της μ' ἓνα γαλάζιο παραπόταμο, μ' ἓνα φωταγωγημένο φύλλωμα, μ' ἓνα σύννεφο καινούριο σέ μορφή αἰθρίας. Κ' ἐγώ, σκαλίζοντας τὴν καρδιά τῆς καρδιάς, πασπατεύοντας τὴν ἄμμο τῆς ἀκρογιαλιάς, θυθομετρώντας τὸ ἀπέραντο διάστημα...»

Τελειώνουμε αὐτὰ τὰ πολὺ λίγα πού σᾶς εἶπαμε γιὰ τό Αἶγαίο καὶ τὸν Ἐλύτη, παραθέτοντάς σας μιά ἀπὸ τῆς ὠραιότερες θαλασσογραφίες του. Μᾶς παρουσιάζει μιά λαμπρὴ εἰκόνα νησιώτικου ψαρολίμανου σέ ὦρα ἀπόλυτης αὐγουσιὰτικῆς γαλήνης, ὅταν τὰ θαλασσινὰ νερά εἶναι τόσο διαυγῆ, ὥστε μέσα τους καθρεφτίζονται ὁλοκάθαρο τὰ πλεούμενα, μέ τὰ ὀνόματά τους χαρῶντα στὴν πλῆρῃ τους. Τό ὄνομα τοῦ πλεούμενου σ' αὐτὴ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἐλύτη, εἶναι Ἐχει ὁ Θεός. Βλέπετε, μέ τό ὄνομα αὐτὸ ὁ ποιητὴς φανερώνει καὶ τὴν πίστη του στό Θεό, στό Θεό τοῦ παντός, στό Θεό

ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ

ANATOLE ALEXINE

Γιὰ ν' ἀντιληφθοῦν τὰ παιδιά τῆς ἡθικῆς πραγματικότητας πού θέλουμε ἐμεῖς οἱ ἐνήλικοι νά τοὺς ἐγχαράξουμε, πρέπει νά τρέφουν σ' ἐμᾶς πλήρη ἐμπιστοσύνη. Δέν ἀρκεῖ ν' ἀγαποῦμε μόνο τὰ παιδιά, εἶναι ἀνάγκη νά τὰ σεβόμαστε καὶ νά τ' ἀντικρύζουμε σέ ἐπίπεδο ἰσότητος. Εἶναι ἀπαραίτητο νά μὴν ξεχνᾶμε ὅτι τὰ παιδιά διαφέρουν ἀπὸ μᾶς γιὰ τὴ λιγότερη πείρα ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ τῆς μικρότερης φυσικῆς ἰδιότητος, ἐνῶ ἔχουν, ὅπως ἐμεῖς, τῆς ἴδιας ἱκανότητος χαρὰς καὶ πόνου, γέλιων καὶ δακρύων, ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀπογοητεύσεως... Καὶ οἱ νέοι δέν μᾶς ἐμπιστεύονται παρὰ ὅταν τοὺς σεβόμαστε.

Ὁ Λέων Τολστόι τιτοφόρησε τὴν περίφημη τριλογία του, πού ἀφιέρωσε στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς μέ τῆς ἐξῆς λέξεις: «Ἡ παιδικὴ ηλικία, ἡ ἐφηβεία καὶ ἡ νεότης». Νομίζω ὅτι μ' αὐτὸ ἤθελε νά υπογραμμίσῃ ὅτι δέν ὑπάρχει ἐνιαία ἐννοία τοῦ «νέου». Τό παιδί εἶναι ἓνα ξεχωριστὸ ὄν, ὁ ἐφηβὸς εἶναι ἓνα ἄλλο ὄν καὶ ἡ νεότης εἶναι ἓνα τρίτο ὄν. Στὴν ἐφηβεία κάθε ἔτος εἶναι καὶ μιά ἐποχὴ! Ὡς παράδειγμα ἀναφέρουμε ὅτι τό παιδί τῶν ἐπτά ἐτῶν καὶ τό παιδί τῶν δεκατριῶν ἐτῶν εἶναι δύο ἄτομα ἐντελῶς διαφορετικά. Οἱ πρῶτες ἐπιθυμίες, ἡ ἐκλογὴ ἑνὸς ἐπαγγέλματος, οἱ πρῶτες ἐλπίδες... εἶναι οἱ κυριότερες ἐκδηλώσεις τῆς ἀφηβείας. Ὁφείλουμε νά εἴμαστε εὐαίσθητοι ἀπέναντι αὐτῆς τῆς ἡλικίας. Οἱ ἐφηβοὶ εἶναι εὐαίσθητοι, μερικὲς φορές μάλιστα κλεισμένοι στὸν ἑαυτὸ τους. Γιὰ νά μᾶς πιστεύουν οἱ νέοι σ' αὐτὴν τὴν ἡλικία καὶ νά μᾶς ἀνοίγουν τὴν καρδιά τους, ὀφείλουμε, τό ἐπαναλαμβάνω, νά κερδίσουμε τὴν ἐμπιστοσύνη τους. Τοῦτο εἶναι ἀπαραίτητο.

(Απόσπασμα ἀπὸ παλιὰ μελέτη)

τῆς Ἑλλάδας, στὸν ὁποῖο πάντα στρέφονται καὶ πρέπει νά στρέφονται ὅλες μας οἱ ἐλπίδες. Ὅλη ἡ ποίησιν τοῦ Ἐλύτη εἶναι μιά γλυκεῖα φωνὴ ἐλπίδας, ἓνα μήνυμα ἐλπίδας. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Σουηδικὴ Ἀκαδημία τὸν πρόσδεξε καὶ τὸν προτίμησε. Δέν ἦταν δυνατό νά παραβλέψει ἓναν ποιητὴ πού μέσα στὴ σκοτεινιά τοῦ σημερινοῦ κόσμου τοῦ βασανισμένου ἀπὸ λογῆς συμφορὲς σαλπίζει μέ ὠραίους ἐλληνικοὺς στίχους, τὴν ἐλπίδα καὶ σκορπίζει παντοῦ τό παρήγορο φῶς της:

Ἐλαῖωνες κι ἀμπέλια μακριὰ ὡς τὴ θάλασσα
κόκκινες ψαρόβαρκες πῶς μακριὰ ὡς τὴ θύμηση
ἐλυτρά χρυσὰ τοῦ Αὐγούστου στό μεσημεριὰτικὸ ὕπνο
μέ φύκια ἢ ὄστρακα. Κ' ἐκεῖνο τό σκάφος
φρεσκοβαλμένο, πράσινο, πού διαβάζει ἀκόμα
στὴν εἰρήνη τοῦ κόλπου τῶν νερῶν
Ἐχει ὁ Θεός.

Η ένδοξη τούτη φάση του Έλληνικού δράματος, για την οποία δίκαια πανηγυρίζει ολόκληρο το Έλληνικό Έθνος, αρχίζει από μία ήμερομηνία που στίς ψυχές και στήν συνείδηση των Ελλήνων συμβολίζει ολόκληρη την Επανάσταση. Την 25η Μαρτίου.

Εκατόν πενήντα έννέα χρόνια έχουν περάσει από την εύλογημένη εκείνη αὐγή όπου οι πρώτες ακτίνες του Ήλιου της Ελευθερίας φώτισαν ξανά τη δουλωμένη Γῆ της Ελλάδας μας.

Ο Σοφοκλής θά χαρακτήριζε τις ἀχτίδες αυτές σαν:

«τό κάλλιστον Ἑλλάδι φανέν ποτέ φάος...»

25η Μαρτίου: Γιορτή κοινή της Γῆς, του οὐρανού και του Γένους του Ἑλληνικού.

«Σάν τήν πρωτόπλαστη μέρα
κ' ἡ φύση Σου λαμποκοπά». Γκαίτε.

Πρώτη της ἀνοιξης ἡμέρα. Ἡ Περσεφόνη ξεφεύγει από τὰ ἀραχνα σκοτάδια του Ἄδη. Ἡ Γῆ ξανανιώνει. Λαμποκοπά ἡ Φύση.

«Εὐαγγελίζου ἡ Γῆ χαράν μεγάλην».

Ὁ Λυτρωτής ἐνσαρκούται. Ὁ Θάνατος θά νικηθεῖ. Θά ἐλευθερωθεῖ ὁ ἄνθρωπος.

«Τόν κόσμον ἡ Δόξα ξαναζώνει,
Τά χρυσά χρόνια ξαναζοῦν.
Ἡ Γῆ σάν φίδι ξανανιώνει,
Τά χιόνια σθίνουν καί περνοῦν.
Γελοῦν τὰ οὐράνια καί δοξάζουν».

Σέλλεϋ («Ἑλλάς»)

Μιά χούφτα ἀσπλιν ἡρώων διατυπώνει σέ ὄρκο μιά ἀπόφαση γεμάτη ἀρετή καί τόλμη: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ἢ ΘΑΝΑΤΟΣ.

Κ' οἱ νεαροί ἀπό τή Μολδοβλαχία σπουδαστές, ἐνώνοντας τήν Νέα μέ τήν Ἀρχαία Ἑλλάδα, θ' ἀποκριθοῦν στόν ὄρκο τοῦτον μέ τόν δικό τους ὄρκο, τόν τρισάγιο:

«Οὐ κατασχυνῶ ὄπλα τὰ ἱερά
οὐδέ καταλίπω τόν παραστάτην.
Ἀμυνῶ καί μόνος καί μετὰ πάντων».

Ἦταν ὁ ὄρκος τῶν Ἀθηναίων ἐφήθων, πού ἐτηρήθη ἀπό τὰ εὐγενικά θύματα στοῦ Δραγατσάνι.

«Ὡ γνήσια τῆς Ἑλλάδος
Τέκνα, Ψυχαί πού ἐπέσαστε
εἰς τόν ἀγῶνα ἀνδρείως,
Τάγμα ἐκλεκτῶν Ἡρώων,
Καύχημα Νέον...».

ΚΑΛΒΟΣ

Ἡ μεγάλη Φωτιά ἔχει ἀνάψει γιά νά φωτίσει ὄχι μόνον τό χώρο τόν Ἑλληνικό ἀλλά καί τόν κόσμον ολόκληρο.

1821

Στή Δύση οἱ Φωτισμένοι ἄνθρωποι ἐνθουσιάζονται. Κυριαρχημένοι ἀπ' τή κλασική τους μόρφωση καί τούς πνευματικούς τους πόθους, ὀνειρεύονται. Βλέπουν νά προβάλλει μέσα ἀπ' τίς φλόγες ξανά ἡ Ἑλλάδα Ἰδέα, ἡ Ἑλλάδα Ἐλευθερία, ἡ Ἐλευθερία Φῶς. Ὁ Σέλλεϋ σέ θριαμβικό τόνο θά ἐκφράσει τόν ἐνθουσιασμόν αὐτό καί τό ὄνειρο ὅτι:

«Ὁ Κόσμος θά θρεῖ ξανά τόν ὁδηγό του πού τοῦ ἔλειψε μέ τήν δούλωση τῆς Ἑλλάδας».

Ὁ Λουδοβίκος τῆς Βαυαρίας, συνεπαρμένος ἀπό τό μεγαλεῖο τοῦ ἀγῶνα γιά τήν ἀνάσταση τῆς Ἑλλάδας, θά γράψει ολόκληρη στήν ὁμηρικὴ γλώσσα, τήν περίφημη ἐκκλησίη του.

Ὁ Βύρων, πού δέκα χρόνια νωρίτερα, ὁλότελα ἀπογοητευμένος, ἔγραφε – σωστό ἐπιτύμβιο δουλωμένης πατρίδας – τό στίχο «εἶναι ἡ Ἑλλάς, ἀλλά ἡ Ἑλλάς δέν εἶναι πλέον ζωντανή», συνεπαρμένος κι αὐτός θροντοφωνεῖ γιά λογαριασμό του καί λογαριασμό ὅλων τῶν Φιλελλήνων πού, ἐγωνιζόμενοι γιά τήν ἐλευθερία μας, πότισαν τήν Ἑλληνική Γῆ μέ τό τίμιο αἷμα τους:

«Τῆς τιμῆς ἐδῶ εἶναι ὁ Τάφος,
μεῖναι ἐδῶ νά σκοτωθεῖς...»

Κι ὁ Σολωμός ὑπερήφανος θ' ἀπαντήσει στοὺς παλιότερους στίχους τοῦ Βύρωνα, μέ τούς δικούς του στίχους.

«Στή σκιά χειροπιασμένες,
στή σκιά βλέπω κ' ἐγώ
κρινοδάκτυλες παρθένες,
ὅπου στήνουνε χορό...»

Ἡ καρδιά μου ἀναγαλλιάζει
πῶς ὁ κόρφος κάθε μιάς
γλυκοβύζαστο ἐτοιμάζει,
γάλα ἀνδρείας καί ἐλευθερίας».

Ἐπεχείρησαν νά ἐρμηνεύσουν τό «21» μέ τή μεθοδολογία τοῦ θετικῆς λόγου. Προσπάθεια ἀνεδαφική. Τό «21» εἶναι ἡ ἀποθέωση τοῦ παράτολμου ἡρωϊσμοῦ ἐνάντια σέ κάθε λογικὴ πρόβλεψη. Δέν μπορεῖς μέ τή λογικὴ νά πλησιάσεις κι ἀκόμη περισσότερο δέν μπορεῖς νά νιώσεις τήν ἐσώτερη ὑφή καί τό δημιουργικό μεγαλεῖο μιάς ἱερῆς μανίας, μιάς μεγαλουργοῦ παραφροσύνης, πού δέν εἶναι γέννημα τῆς Λογικῆς καί τοῦ Ὑπολογισμοῦ.

Πάσχισαν ἀκόμη καί πασχίζουν νά θροῦν τήν ἀκριβὴ ἡμερομηνία τῆς Ράχης, τῆς Ρεματιάς, πού ρίχτηκε «Τό πρῶτο ντουφέκι». Ἀρνοῦνται τήν 25η Μαρτίου καί τό Μοναστήρι τῆς Ἀγίας Λαύρας...

Ἀλλά τό «21» δέν εἶναι χρονολογία ἢ χρονικὴ περίοδος, εἶναι ἡ ἀπάντηση στοῦ 1453.

Τά δάκρυα, ὁ ἀγῶνας, ὁ ξεσηκωμός, ἡ χωρίς ὄρια θυσία αἵματος καί ἀγαθῶν τοῦ ἀδούλτου Γένους γιά τήν ἀπόκτηση τῆς πολιτικῆς του καί ἐθνικῆς του ἐλευθερίας, γιατί ἡ ἐσωτερικὴ του ἐλευθερία, ἡ πραγματικὴ του ἐλευθερία δέν τοῦ ἔλειψε ποτέ.

Ἀμέσως μετὰ τήν Ἀλωση διαπιστώνουμε δύο γεγονότα ἀναμφισβήτητα ἐθνοδομικά:

Ἀποτέλεσμα τῆς ψυχικῆς καταθλίψεως τῆς δουλείας ὑπῆρξε ἡ κατὰ κάποιον τρόπο Ἐθνοποίηση τῆς Ἐκκλησίας μας καί ἡ πνευματικὴ τῆς ἔξαρση.

Διωγμένη ἀπ' τήν Ἀγιά Σοφιά, κατέφυγε στή σκέπη τοῦ Οὐρανοῦ στὰ Μοναστήρια καί στίς ἀετοφωλιές, ὅπου μυστικά κ' εὐλαθικά συνέχισε τήν ἱερὴ μυσταγωγία πού ὁ Πατριάρχης δέν πρόλαβε νά τελειώσει κάτω ἀπὸ τούς θόλους τῆς ἐκκλησίας τῶν Θρύλων καί τῶν Ὀνειρῶν.

Ζωντανεῖ ἡ Ἐθνικὴ μνήμη. Τά δημοτικὰ τραγούδια ἀντικαθιστοῦν τώρα τὰ ὁμηρικὰ ἔπη στήν παιδεία τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς.

Ἀντὶ τῆς ψυχικῆς ἐξουθενώσεως, ριζώνεται σὸ σκλαβωμένο Λαὸ καί διακηρύσσεται μ' αὐτὰ τὰ ἴδια τὰ θρηνητικὰ τραγούδια τῆς Ἀλωσης, ἡ πεποίθησή του καί ἡ ἀπόφασή του νά ξαναπάρει πίσω τὴ Γῆ τῶν πατέρων του. Ἔτσι, ἡ Ἀλωση ἐγίνε τό σήμαντρο πού ξύπνησε, πού ζωντάνεψε ξανά τήν Ἑλληνικὴ ψυχὴ. «Ἡ πόλις ἔαλω».

Τό κράτος ἐσθθησε, ἀλλὰ οἱ Ἕλληνες βρῆκαν ξανά τόν ΕΘΝΙΚΟ τους δρόμο.

Τὴν καταλύτρη Ἐθνικὴ κατάπτωση καί ἀπογοήτευση διαδέχονται τώρα αἰσιες ἐλπίδες γιά τήν τύχη τοῦ ἔθνους:

«Ἡ Δέσποινα ταραχτήκε,
δάκρυσαν οἱ εἰκόνες.
Σώπασε κυρὰ Δέσποινα
καί μὴν πολυδακρύζεις.
Πάλι μέ χρόνια μέ καιροῦς,
πάλι δικὰ μας θάναί».

Μέ τό σύνθημα αὐτό οἱ ἀδούλωτοι σκλάβοι θά γαλουχοῦσαν τὰ παιδιά τους καί θ' ἀναζωπύρωναν ἀδιάκοπα τό πόθο καί τήν ἐλπίδα τῆς Λευτερίας. Μέ τό σύνθημα αὐτό καί τούς θρύλους, θά τούς θυμίζουν ἀδιάκοπα τό ἐθνικὸ τους καθήκον.

Ἀπὸ τίς ψηλές κορφές τῆς Πίνδου μέχρι τό Ταίναρο, στίς «τραχειές πέτρες, στὰ στενά» στοὺς γκρεμούς, τὰ καριοφύλια τῆς κλεφτουργίας θροντοφωνοῦν μέ τό δικό τους τρόπο τὴν ἀκατάλυτη ἀπόφαση τῶν Ἑλλήνων νά ζήσουν ἐλεύθεροι.

Τέτοιας θεοχάρακτης κι ἀθάνατης ὥρας γιόρταζουμε καί φέτος τήν ἐπέτειο. Ἀς εὐχαριστήσουμε τό Θεό, κ' εὐλαβικοὶ προσκυνητές, ἄς γονατίσουμε μπροστὰ στοὺς νοερούς τάφους καί τίς ἱερές σκιές τῶν Μαρτύρων καί τῶν Ἡρώων, πού πραγματοποιήσαν τὴν ΑΝΑΣΤΑΣΗ, φέροντας ξανά τήν ἐλευθερίαν στή γεννήτρια γῆ τῆς, τὴν Ἱερὴ Γῆ τῆς Ἑλλάδας.

Κι ἄς προσευχηθοῦμε μαζί μέ τὸν Κάλθο:

«Ἀς μὴ βρέξει ποτέ τό σύννεφο
Κι ὁ ἀνεμος σκληρὸς ἄς μὴ σκορπίσει
Τό χῶμα τό μακάριο πού σὰς σκεπάζει».

25η ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἡ δοξασμένη Ἐλευθερία π' ἀγρυπνῇ πάντα μένει
κι ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τριγυρνᾷ σπὴν ἀπειρὴ οἰκουμένη,
πού κάθε χέρι ἐλεύθερό κ' ἐλεύθερη τὴ σκέψη
θέλει νά βλέπει ἀδιάκοπα, ὅπου τό μάτι στρέψει,
μέ τῶν πουλιῶν τό λάλημα, μέ τῶν παιδιῶν τό κλάμα,
στὰ μητρικὰ παράπονα, μέ τούς ἀνθρώπους ἀντάμα,
ἦρθε σάν ἄκουσε φωνὴ πολέμου νά πετιέται
καί τὴ ζωὴ γέρος καί νιὸς γιά κείνη ν' ἀπαρνιέται.
Ἦρθε κ' εὐθύς ἐφώλιασε στὰ σπῆθη, κ' ἡ θυσία
γιά τὴν πατρίδα ἐνώθηκε μαζί μέ τὴ θρησκεία,
κι ἀρχίνησεν ὁ πόλεμος, κι ἀρχίνησεν ἡ μάχη
κ' ἦτανε μάρτυρες ἐδῶ κ' ἐκεῖ γιγαντομάχοι.

ΣΤΕΦ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΟ

Στό στάβλο ἀπόψε ἦρθε τό φεγγάρι...
Ἐκοίταξε ἀπ' τό παράθυρό του,
εἶδε τὴν ἀγελάδα, τό μοσχάρι,
τό θόδι, πού μασοῦσε τό σανό του.

Στόν κῆπο μας ἀνήσυχια γλιστροῦσε,
ἀνέβηκε ἀπάνω σπὴ σικιά μας,
ἐμέτρησε τὰ λίγα προβάτὰ μας,
εἶδε τό γαῖδαρό μας καί γελοῦσε.

Πῆγε στ' ἀμπέλι, πῆγε στοῦ λιοστάσι,
ἄκουσε τὰ κουδούνια ἀπ' τό κοπάδι,
χωρὶς κουθὰ κατέβει στοῦ πηγάδι
κι ἦπε νερό πολὺ νά ξεδιψάσει.

Στῆς λεύκας μας τὰ φύλλα παιχνιδίζει,
στόν οὐρανὸ τόν καθαρό ἀνεβαίνει.
Μιά χήνα τό κοιτάζει σαστισμένη
κι ὁ σκύλος μας ἀκόμα τό γαβγίζει.

ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΤΑ ΖΩΑ

Ποτέ δὲ θά πειράξω
τὰ ζῶα τὰ καημένα.
Μὴν τάχα σάν ἐμένα
ἐκεῖνα δέν πονοῦν;
Θά τὰ χαϊδεύω πάντα
προστάτης τους θά γίνω,
ποτέ δὲ θά τ' ἀφήνω
στοὺς δρόμους νά πεινοῦν.

Ἀκόμα, κι ὅταν βλέπω
πῶς τὰ παιδεύουν ἄλλοι,
ἐγὼ θά τρέχω πάλι
μέ θάρρος σταθερό·
θά προσπαθῶ μέ χάρδια
τόν πόνο τους νά γιάνω
κι ὅ, π. μπορῶ θά κάνω
νά τὰ παρηγορῶ.

ΙΩ. ΠΟΛΕΜΗΣ

Τό μυστικό

του Δία

της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΒΑΡΕΛΛΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Κατά τις δέκα ξεκινήσαμε απ' τό σπίτι. Κατηφορίσαμε μέ τά πόδια πρός τού Μακρυγιάννη. Προχωρούσαμε, ὅπως τό σὺνηθίζαμε, σέ δυάδες, σάν παιδάκια τού Δημοτικού, γιά νά μήν ἐμποδίζουμε τήν κυκλοφορία. Τά «γεροντάκια» μας ἔρχονταν τελευταία γιά νά ἐπιβλέπουν. Φορούσαμε τά καλά μας σά νά πηγαίναμε νά θγάλουμε οἰκογενειακή φωτογραφία. Τό νόμισμα τό εἶχε... στό στόμα του ὁ πατέρας. Αὐτός ἦταν ὁ πιό δυνατός ἀπ' ὅλους μας καί θά μπορούσε νά δώσει, ἂν χρειαζόταν, καί καμιά μπουνιά.

Στό μεταξύ, δύο κύριοι ἔκαναν τήν ἴδια διαδρομή μ' ἐμᾶς. Τούς πρόσεξα ἄθελα ἀπό τό ντύσιμό τους. Ὁ ἕνας ξεφύτρωσε ἀπό κάποιο στενό. Φοροῦσε μπλουτζήν, καρό πουκαμισάκι καί μαύρα γυαλιά. Στάθηκε στό ἀντικρινό περίπτερο, ἀγόρασε κάτι, καί συνέχισε μαζί μας. Τού ἀλλουνοῦ κυρίου μοῦ ἔκανε ἐντύπωση ἡ γραβάτα. Ἦταν πολύ παρδαλή. Αὐτός μοῦ φάνηκε ὅτι περίμενε στό ἀπέναντι πεζοδρόμιο καί ξεκίνησε μαζί μας. Ἐκτός κι ἂν ἔκανα λάθος.

Στή στάση τού τρόλεϋ ὁ κύριος μέ τό μπλουτζήν προσπαθοῦσε μέ μεγάλη ἀναίδεια νά περάσει πρῶτος καί ἐσπρωχνε. Κατάφερε οὔτε λίγο οὔτε πολύ ν' ἀπομονώσει τήν Ἀθηνά καί νά τή ρίξει κάτω. Κ' ἐνῶ ἐμεῖς εἴχαμε προλάβει νά μποῦμε μέσα ἡ Ἀθηνά ἔμεινε ἀπέξω φωνάζοντας ὅτι ἔχασε τό πορτοφόλι της. Στό μεταξύ ὁ κύριος μέ τό μπλουτζήν ἔγινε καπνός, ἐνῶ ὁ ἄλλος μέ τήν παρδαλή γραβάτα φώναζε δυνατά τού εἰσπράκτορα νά μή ξεκινήσει γιά νά μπεῖ μέσα καί ἡ Ἀθηνά, πού ἦταν ἐτοιμη νά θάλει τά κλάματα.

Τό ἐπεισόδιο μᾶς ἐπηρέασε καί μέχρι τό Πολυτεχνεῖο εἴμαστε σιωπηλοί. Ἡ Ἀθηνά ἦταν κατασκασμένη πού ἔχασε τό πορτοφόλι της. Εὐτυχῶς σκέφτηκα πού δέν εἶχε μέσα τό νόμισμα. Λές, ὁ κύριος μέ τό μπλουτζήν νά ἦταν ὁ Νεφεληγερέτης; Τῆς τό ψιθύρισα καί μοῦ εἶπε: «Μοῦ φαίνεται πῶς ἄρχισες νά θλέπεις φαντάσματα».

Μπορεῖ. Ἀλλά ἐμένα δέν μοῦ ἔθγαζες ἀπό τό

μυαλό τήν ἰδέα, ὅτι μέχρι νά παραδώσουμε τό νόμισμα στό Μουσεῖο ὁ ἄνθρωπος αὐτός θά προσπαθοῦσε μέ κάθε τρόπο νά μᾶς τό πάρει.

Φτάσαμε στό Μουσεῖο κι ἀνεβαίναμε τίς σκάλες ὅταν στό ἀπέναντι πεζοδρόμιο εἶδα τόν κύριο μέ τό μπλουτζήν καί τά μαύρα γυαλιά. Τό πρόσωπό του ἔδειχνε τέτοια μανία, πού ἔλεγα ὅτι θά μᾶς ἐπιτεθεῖ... Πρόσεξα ὅμως ὅτι ἀνέβαινε μαζί μας τίς σκάλες καί ὁ κύριος μέ τήν παρδαλή γραβάτα, κ' ἔτσι δέν ἔγινε τίποτα.

Οἱ αἰθουσες ἦταν ψηλοτάβανες κ' ὁ κόσμος λιγοστός. Σέ γυάλινες θιπρίνες βρίσκονταν ἀπλωμένα τά νομίσματα, μάρτυρες μιᾶς παλιάς ἐποχῆς. Ἐνα μικρό χαρτάκι μέ καλλιγραφικά γράμματα ἔγραφε τόν τόπο καί τήν χρονολογία πού κόπηκαν. Ζητήσαμε τόν διευθυντή. Μᾶς εἶπαν ὅτι δέν ὑπάρχει διευθυντής, ἀλλά διευθύντρια. Ἐμᾶς δέν μᾶς ἐγνοίαζε ἂν ἦταν διευθυντής ἡ διευθύντρια, μᾶς ἐγνοίαζε νά δώσουμε σέ κάποιον ὑπεύθυνο τό νόμισμά μας.

Μᾶς ἔδειξαν ἕνα γραφεῖο. Χτυπήσαμε, ἀκούσαμε τό ἐμπρός καί μπήκαμε. Ἡ διευθύντρια μᾶς εἶδε ξαφνιασμένη νά μπαίνομε, ἕνας ὁλόκληρος λόχος. Ὁ πατέρας μου συστήθηκε καί σύστησε κ' ἐμᾶς. Ἡ γυναίκα ἄρχισε νά ψάχνει μέ τά μάτια της τίς καρέκλες νά δεῖ ἂν ἔφταναν νά καθήσουμε ὅλοι. Χαιρόταν θέβαια πού μᾶς ἔβλεπε, ἀλλά δέν μπορούσε νά ὑποψιαστεῖ τό σκοπό αὐτῆς τῆς ὁμαδικῆς ἐπίσκεψης.

Κυρία, εἶπε ὁ πατέρας μου, μετά ἀπό ἕνα μικρό λόγο πού ἔβγαλε, ἡ κόρη μου ἡ Ἀθηνά, θρῆκε στήν οἰκοδομή πού χτίζεται δίπλα στό καφενεῖο τῆς γειτονιάς μας αὐτό τό νόμισμα. Ἐχουμε τήν πληροφορία ὅτι εἶναι σπάνιο. Μάθαμε ὅτι δέν ἔχετε τέτοιο κομμάτι στή συλλογή σας. Θέλουμε νά σᾶς τό χαρίσουμε.

Σηκώθηκε ἀπό τήν καρέκλα της μέ περιέργεια. Εὐγενικά ἀπλωσε τό χέρι της λέγοντας: «Αὐτό εἶναι θαυμάσιο καί σᾶς εὐχαριστῶ πολύ».

Καθόμουν παράμερα καί παρακολουθοῦσα τή σκηνή. «Νά δεῖς, σκεφτόμουν, πού μόλις ἀντιληφθεῖ τήν κουκουθάγια μέ τ' ἀνοιχτά φτερά, θά λιποθυμήσει. Πρέπει νά ἔχω τό νοῦ μου, νά τρέξω στήν πόρτα, νά φωνάξω στόν κλητήρα πού κάθεται ἀπέξω νά φέρει λίγο νερό».

Μάγος ἤμουνα; Ὅχι! Ἀλλά νά, αὐτό τό δεκάδραχμο ἔφερνε λιποθυμία σ' ὅποιον τό ἔβλεπε. Εἶχα πιά συνηθίσει.

Ὅλα ἔγιναν ὅπως τά περίμενα. Ἡ διευθύντρια πῆρε στά χέρια της τό νόμισμα, ἔβγαλε μιά κραυγή, χλώμιασε καί κάθησε στήν καρέκλα της χτυπώντας τό μέτωπό της.

Δέν εἶναι δυνατόν! εἶπε καί ἔχασε τίς αἰσθήσεις της.

Κι ὅμως ἦταν δυνατόν. Ἐτρεξα στήν πόρτα εἰδοποίησα τόν κλητήρα νά φέρει νερό κι ἡ γυναίκα συνηλθε.

Ξέρετε τί θησαυρό μοῦ φέρατε; ρώτησε μόλις ξαναβρῆκε τή λαλιά της.

Ξέρουμε, εἶπε ἡ Ἀθηνά μέ σοβαρότητα. Σᾶς φέραμε τό δεκάδραχμο τού Μαραθῶνα.

Ἡ διευθύντρια τού Μουσείου ἔβαλε τό χέρι της στό μέτωπο γιά νά σκουπίσει τόν ἰδρώτα πού ἔτρεχε ποτάμι.

Αὐτό τό νόμισμα δέν ὑπάρχει παρά μόνο σέ δύο τρία κομμάτια σ' ὅλο τόν κόσμο. Γιά νά τό ἔχουμε στό Μουσεῖο μας θά μπορούσαμε νά δώσουμε γι' ἀντάλλαγμα τό ἴδιο σπάνιο ὠραῖο σικελικά νομίσματα. Ἀλλά δέν ὑπάρχει κανείς πού νά μᾶς τό δίνει.

Ξανασκούπισε τό μέτωπό της καί γύρισε πρός τήν Ἀθηνά.

Ἀθηνά, κορίτσι μου, δέν ξέρεις τί προσφορά κάνεις σήμερα στό Μουσεῖο. Τό νόμισμα αὐτό εἶναι στολίδι, εἶναι κόσμημα, εἶναι σύμβολο.

Μᾶς παράγγειλε πορτοκαλάδες κ' ἔκανε μερικά τηλεφωνήματα στόν Ὑπουργό Πολιτισμοῦ, τόν Πρόεδρο τῆς νομισματικῆς Ἑταιρίας καί σέ δύο τρεῖς ἄλλους.

Παρακολουθοῦσα χαμογελαστή τά τηλεφωνήματα της καί τόν ἐνθουσιασμό της. Τόλμησα νά τῆς πῶ:

Θά σᾶς συμβούλευα νά μήν τό λέτε τόσο ἀπτότομα, γιατί μπορεί νά λιποθυμήσει κανένας ἀπό τήν ἄλλη ἄκρη τού σύρματος.

Τί ἦταν νά τό μελετήσω; Ἐκείνη ἀκριβῶς τή στιγμή τήν ἀκουσα νά λέει:

Γιάννη! Γιάννη! Μ' ἀκούς;

Κοίταζε ξαφνιασμένη τό ἀκουστικό, τό κούνησε μέ τά χέρια της, πῆρε στό καντράν τό μηδέν καί μετά ξεκαρδίστηκε στό γέλιο.

Νά δεῖς πού θά λιποθύμησε ὁ Γιάννης, εἶπε.

Προσωπικά δέν εἶχα καμιά ἀμφιβολία.

Εἶχαμε φτάσει πιά στό σπίτι καί ὁ πατέρας ἔβαλε βιαστικά τό κλειδί στήν πόρτα γιατί τό τηλέφωνο χτυποῦσε σάν δαιμονισμένο. Ἦταν ὁ Ἡρακλῆς, ὁ ἀστὺφύλακας.

Πῶς πῆγε ἡ «ἐπιχείρηση δεκάδραχμο»; ρώτησε μέ ἀγωνία.

Μιά χαρά, εἶπε ὁ πατέρας. Ἀς εἶναι καλά ὁ κύριος μέ τήν παρδαλή γραβάτα. Σ' εὐχαριστῶ πού τόν ἔστειλες. Μᾶς βοήθησε πολύ.

Πῶ νά σκάσω, κύριε καθηγητά. Αὐτός μέ τό μπλουτζήν, πού ἔριξε κάτω τή μικρή, μᾶς ξέφυγε. Ἀλλιῶς θά τόν εἴχαμε τώρα στό χέρι τόν ἀπατεῶνα.

Μά λέτε νά ἦταν αὐτός;

Οὔτε συζήτηση. Σᾶς ἀκολούθησε μέχρι τό Μουσεῖο. Πολύ φοβάμαι ὅτι ἔχει ὑποψιαστεῖ πῶς τόν παρακολουθοῦμε καί θά ἔβρει κάποιο τρόπο νά μᾶς ξεφύγει. Εἶναι πανέξυπνος ὁ ἀφιλότιμος καί μεταμφιέζεται στό πῖ καί φί.

Εἶχα ξεχάσει γιά λίγο τόν Νεφεληγερέτη. Ἦμουνα τόσο ἡσυχῇ πού εἴχαμε παραδώσει τό δεκάδραχμο στό κατάλληλα χέρια, ὥστε δέν μ' ἐγνοίαζε καθόλου γιά δαῦτον. Καί δέν θά μέ ἀπασχολοῦσε τουλάχιστον γιά κείνη τήν μέρα, ἂν τήν ὦρα πού πήγαῖνα νά κοιμηθῶ τό μεσημέρι δέν ἀκουγα ἐκείνους τούς ὑπόκωφους κρότους, κάτω στό ὑπόγειο σάν νά ἦταν καλλικάντζαροι πού χτυποῦσαν τά θεμέλια τού σπιτιοῦ μας.

Τό κρεβάτι μου τρανταζόταν. Μέχρι τώρα δέν μᾶς εἶχε ἐνοχλήσει σέ ἀκατάλληλες ὥρες. Φαίνεται πῶς τά

πράγματα τόν εἶχαν σφίξει καί βιαζόταν νά τελειώσει μιά ὥρα γρηγορότερα. Θά μπορούσαμε νά φωνάξουμε τό «ἐκατό» νά τού κάνει παρατήρηση, ἀλλά ἦταν σωστό νά φτάσουμε στά ἄκρα;

Σηκώθηκα καί χτύπησα τήν πόρτα τού πατέρα. Ξεκουραζόταν.

Ἐλα Ἀρτεμι, μοῦ εἶπε. Τί θέλεις;

Σέ διακόπτω ἀπό τό διάβασμα; Θέλω νά σοῦ πῶ κάτι... Μπορεῖ νά γελάσεις. Ἀλλά ἐγώ θά σου ἐμπιστευθῶ τί σκέφτομαι ὅσο κωμικό κι ἂν εἶναι, κ' ἐσύ, ἂν βρεῖς τίς σκέψεις μου σωστές καί λογικές, ἐνεργεῖς ἀνάλογα, ἀλλιῶς πές πῶς δέν σοῦ τίς εἶπα. Μοῦ πέρασε ἀπό τό μυαλό ἡ ἰδέα ὅτι ὁ Πιπέρης, ὁ διπλανός μας, αὐτός ὁ ταχυδακτυλουργός, ἐνδιαφέρεται γιά τό δικό μας σπίτι. Θά ἤθελες νά ρίξουμε μιά ματιά στούς τίτλους τού σπιτιοῦ μας, μήπως καί βροῦμε ἐκεῖ τήν ἄκρη τού κουβαριοῦ;

Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος σέ τετράδραχμο τῆς Δαμασκού.

Ὁ πατέρας κατέβασε τά γυαλιά στή μύτη καί μέ κοίταξε.

Καί φυσικά, μικρή μου Ἀγκάθα Κρίστι. Ἀπό τή μιά μεριά ὁ κύριος αὐτός τό παράκανε μέ τό σκάψιμο τού ὑπογείου, ἀπό τήν ἄλλη ἡ σκέψη σου εἶναι λίγο τραηγμένη ἀπό τά μαλλιά. Ἀλλά δέν ἔχουμε νά χάσουμε τίποτα.

Ἀλκμήνη, πού ἔχουμε τά συμβόλαια τού σπιτιοῦ; ρώτησε τή μάνα.

Ποῦ τά θυμηθήκατε, καλέ, τά συμβόλαια; ἔκανε ἡ μάνα ἀπορημένη.

Τελικά, ὅταν τῆς ἐξηγήσαμε, ἔβαλε τή σκάλα, κατέβασε ἕνα κουτί ἐπάνω ἀπό τή ντουλάπα καί μᾶς τά ἔδωσε. Καθίσαμε γύρω ἀπό τό τραπέζι καί διαβάζαμε προσεκτικά ἕναν ἕναν τούς τίτλους τού σπιτιοῦ, πού ἀρχίζαν ἀπό τό 1874, ὅταν ἦταν ἀκόμα οἰκόπεδο. Τό οἰκόπεδο ἄλλαξε κύριους τό 1900 καί μετά πάλι τό 1911. Τά ὀνόματά τους δέν μᾶς ἔλεγαν τίποτα. Τίναχτήκαμε ὅμως ἀπό τά καθίσματά μας σάν ἐλατήρια, ὅταν σ' ἕνα «πωλητήριο συμβόλαιο» τού 1922 διαβάσαμε τόν ἀγοραστή. Ἦταν κάποιος «Ἰωάννης Πιπέρης, γεννηθεῖς ἐν Σκοπέλῳ, τῇ ἑκτῇ Ἰανουαρίου 1880,

ἐπάγγελμα ἰχθυοπώλης». Τότε, τὸ 1922, κτίσθηκε τὸ σπίτι μας ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Πιπέρη. Δηλαδή πρὶν ἀπὸ 56 χρόνια.

Νὰ λοιπὸν πού ἡ διαίσθησή μου μέ εἶχε ὁδηγήσει στὴν ἀλήθεια. Τὸ σπίτι μας ἀνῆκε σὲ κάποιον συγγενὴ τοῦ Νεφεληγερῆ. Πιθανὸν καὶ στὸν ἴδιο τὸν παπποῦ του. Ὁ Νεφεληγερῆς μπορεῖ νὰ εἶχε ζήσει στὸ σπίτι μας καὶ νὰ ἤξερε κάποιον μυστικὸ του. Μπορεῖ τότε πού ἔσκαβαν τὰ θεμέλια ὁ παππούς του νὰ βρῆκε κάποιον θησαυρὸ πού ἔμεινε θαμμένος.

Καὶ μέχρι πότε νὰ μείναν στὸ σπίτι αὐτό; Τὸ ἐπόμενο πωλητήριο συμβόλαιο μᾶς ἔλυσε τὴν ἀπορία. Τὸ πούλησαν στὴν Κατοχὴ γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί σὲ κάποιον κύριο Βουρέκα. Μετὰ τὸ ἀγόρασε ὁ παππούς τὸ 1950. Ὑστερα ἀκολουθοῦσε μιά «δωρεὰ ἐν ζωῇ» καὶ ὁ παππούς μου χάριζε τὸ σπίτι στὴν Ἀλκμήνη, σύζυγο Ἀριστείδη Πλακιώτη.

— Ἀρτεμι, εἰσαὶ ἀπίθανη, εἶπε ὁ πατέρας.

— Εὐτυχῶς πού πρόλαβες, τοῦ εἶπα γελώντας. Μόλις ἐτοιμαζόμουν νὰ πῶ στὸν ἐαυτό μου: «Ἀρτεμι, εἰσαὶ ἀπίθανη». Καὶ τώρα τί θὰ κάνουμε;

— Λέω νὰ τὸν αἰφνιδιάσω. Μὲ τὸν αἰφνιδιασμὸ κερδίζεις περισσότερα καμιά φορά. Θὰ πάω τώρα ἀμέσως νὰ τὸν βρῶ καὶ νὰ τοῦ πῶ: «Κύριε, σκάβετε στὰ θεμέλια τοῦ σπιτιοῦ μου. Τί ζητάτε; Μήπως μπορῶ νὰ σᾶς βοηθήσω;»

Ὁ πατέρας μου ντύθηκε.

— Ἐλα μαζί μου, μοῦ εἶπε.

Πήγαμε δίπλα, χτυπήσαμε τὴν πόρτα. Ὁ παπαγάλος ἄρχισε νὰ φωνάζει: «Ποιὸς θλάκας κάνει φασαρία μέρα μεσημέρι;»

Μ' ἔπιασαν τὰ διαόλια μου. «Ὁ κύριός σου κάνει φασαρία καὶ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ κοιμηθοῦμε. Καὶ θλάκας εἰσαὶ σύ», τοῦ εἶπα.

Σπρώξαμε τὴν πόρτα. Στὸ σπίτι ἐπάνω δὲν ἦταν κανεὶς. Μόνον ὁ παπαγάλος πηγαινοερχόταν ἀνήσυχος στὸ κλουβὶ του.

«Τζών, Τζών», φώναζε μέ τὴ στρίγγλικη φωνή του. Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ μᾶς ἐπείσε ὅτι ὁ Δίας εἶχε πολὺ σοβαρὸ λόγο γιὰ νὰ κάθεται ἐκεῖ μέσα. Οἱ σοβάδες ἐπεφταν ἀπὸ τὰ ταβάνια καὶ τὸ πάτωμα μόλις κρατιόταν.

Κατεβήκαμε μέ προσοχὴ τίς σκάλες τοῦ ὑπογείου. Πρῶτα ὁ πατέρας καὶ μετὰ ἐγὼ γιὰ νὰ μὴν πέσει μεγάλο βάρος καὶ σωριαστεῖ ἡ σκάλα. Βρῆκαμε τὸν Νεφεληγερῆ ἰδρωμένο νὰ σκάβει μ' ἓνα μεγάλο κασμά πρὸς τὸν τοῖχο μας.

— Κύριε, τοῦ εἶπε ὁ μπαμπάς, ὅσο πιὸ εὐγενικά μποροῦσε. Κάτι ζητάτε κι αὐτὸ τὸ κάτι βρίσκεται στὸ σπίτι μου. Τὸ ξέρω. Μήπως μπορῶ νὰ σᾶς βοηθήσω;

Εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγράψω τὴν ταραχὴ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Σὰν εἶδε πῶς δὲν γινόταν διαφορετικά, πέταξε τὸν κασμά, σκούπισε τὸν ἰδρώτα μέ τὴν ἀνάποδη τοῦ χεριοῦ του καὶ εἶπε:

— Κύριε Πλακιώτη, κάτω ἀπὸ τὴ σκυιά σας βρίσκεται ἓνας «θησαυρός» μέ ἀρχαῖα νομίσματα. Εἶναι τοῦ παπποῦ μου.

(Συνεχίζεται)

Ξαναγύρισμα στὶς ρίζες μας

Εἶναι ἀπογοητευτικὸ τὸ φαινόμενο πού διακρίνει τὴ φυλὴ μας τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια, μέ τὸ ἀποχώρισμά της ἀπὸ τίς ρίζες μέ τίς ὁποῖες τόσο γερὰ ἦταν ὡς τώρα δεμένη. Γεγονός πού τὸ διαπιστώνει κανεὶς κάθε μέρα καὶ περισσότερο, σὲ σημεῖο μάλιστα πού ν' ἀναρωτιέται ἂν εἶναι πραγματικά ὁ σημερινὸς Ἕλληνας γνήσιος ἀπόγονος δλων ἐκείνων, πού γαλουχήθηκαν μέ τὰ ἀνεπανάληπτα τῆς φυλῆς Ἰδανικά καὶ τὴν δοξάσανε στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων καὶ τὴν ἀναδείξανε σάν μοναδικὸ στὸν κόσμον Ἕθνος.

Εἶναι λυπηρὸ νὰ βλέπουμε πῶσο ἀπότομα ἄλλαξε ὁ τρόπος τῆς ζωῆς γιὰ ὅλους μας σήμερα. Ξενόφερτες ἰδέες καὶ συνήθειες ὄχι καὶ τόσο ὀρθόδοξες, μπῆκανε στὴ ζωὴ μας καὶ κυριαρχήσανε ἀνάμεσά μας ἐπιτακτικά καὶ μέ τὰ ἀνελέητα τοῦ φρονὸς κτυπήματα γκρεμίσανε κάθε ἠθικὴ ἀξία ἀνὰ στήμα καὶ πνίξανε ὑποὺλα καὶ ἀποτελεσματικά ὅλα τὰ πατροπαράδοτα πού νιώθαμε καὶ πού πλαισιώνανε τῆς ζωῆς τὸ σκοπὸ καὶ τῆς ψυχῆς τὸν πόθο αἰσθήματα, γιὰ τὸ γονιό, τὸν συγγενή, τὸν φίλο, τὸν γείτονα καὶ γενικά γιὰ τὸν συνάνθρωπο.

Τὸ καταστρεπτικὸ αὐτὸ κατακύλισμα θὰ πρέπει κάποτε νὰ σταματήσει: εἶναι καιρὸς καὶ τὸ μπορούμε, φτάνει νὰ τὸ θέλουμε. κατὰλοιπα ἠθικὸν ἀξίων εὐτυχῶς ἔχουν ἀπομείνει ἀρκετὰ μέσα μας: ἂς τὰ καλλιεργήσουμε λοιπὸν ἐπιμόνα καὶ μέ χέρι σταθερὸ, γιὰ νὰ φυτρώσουν ξανά γερὰ τὰ νέα θαλάσσια πού θὰ ἀποδώσουν διαλεχτοὺς τοὺς καρπούς, μέ τοὺς ὁποῖους θὰ διακριθεῖ ὅπως καὶ πρῶτα ἡ φυλὴ μας καὶ θὰ ἀποδείξει ὅτι δὲν εἶναι τὸ κατακάθι τῆς Εὐρώπης, ὅπως μερικοὶ κακόπιστα ἰσχυρίζονται, ἀλλὰ τὸ πιὸ ζωντανὸ καὶ τὸ πιὸ πολῦτιμο μέσα στοὺς κόλπους τῆς ἀνθρώπινης φύσης κύτταρο, πού γεννήθηκε καὶ ἀναπτύχθηκε στὸ ἀπλετο τῆς γαλάζιας αὐτῆς χώρας φῶς.

Μπορεῖ ἡ φυλὴ μας νὰ 'χε ἐλαττώματα: δὲν τὸ ἀρνιόμαστε ἀλλὰ ἔχει καὶ προτερήματα τόσα, πού καμιά ἄλλη φυλὴ στὸν κόσμον δὲν μπορεῖ νὰ τὴν συναγωνιστεῖ — αὐτὸ ἀλλοστε τὸ ἀπέδειξε χιλιάδες φορές. Γιατί λοιπὸν νὰ παίρνουμε, καὶ μέ τόση εὐκολία μάλιστα τὰ ἐλαττώματα τῶν ξένων καὶ νὰ τὰ θεοποιούμε καὶ νὰ μὴ παίρνουμε τὰ προτερήματά τους — ἀφοῦ εἴμαστε τόσο ξενομανεῖς — ἀπὸ τὰ ὁποῖα μπορεῖ νὰ προκύψει καὶ κάποια ὠφέλεια;

Βαρὺ καὶ θανάσιμο θὰ 'ναι τὸ πλήγμα γιὰ μᾶς, ἂν δὲν συνέλθουμε ἐγκαίρως καὶ δὲν ἀποτινάξουμε τὰ φοβερά τῶν ἄλλων ἐλαττώματα πού σάν στρεῖδια κολλήσανε πάνω μας καὶ ἀπομυζοῦν τὸ καθάριο τῆς φυλῆς μας αἷμα καὶ δὲν ἀποφασίσουμε νὰ ζήσουμε ξανά τὸ μεγαλεῖο πού ἔχει ἡ ὁμορφιά τῆς φυλῆς μας μέ τοὺς θρόνους τῆς, τίς παραδόσεις τῆς, τὴν ἠθὴ καὶ ἔθιμα τῆς πού τόσο μᾶς σμίγανε καὶ τόσο κοντὰ στὶς ἠθικές ὁπτασίες μᾶς φέρνουν καὶ φτερά ἐμπνεύσεων στὸ πνεῦμα μας δένανε. Ἀναλογιστήκαμε ποτέ ποιά θὰ ἦταν ἡ ὁλὴ κατάσταση τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητας ἂν δὲν ὑπῆρχαν οἱ μεγάλες ἐκείνες προγονικὲς μορφές μέ τοὺς ἀκατανίκητους στοχασμοὺς καὶ τὰ φωτεινὰ διδάγματα νὰ τίς θγάλουνε ἀπὸ τὸ βαθὺ τῆς ἀμάθειας καὶ τοῦ μίσους σκοτάδι, πού χιλιάδες αἰῶνες σ' αὐτὸ μέσα κυλιότανε;

Τότε πῶς δικαιολογεῖται τὸ ξενικὸ αὐτὸ μαϊμούδισμα ἀπὸ μᾶς πού ἔχουμε κληρονομήσει ἀνυπέρβλητο πολιτισμὸ οἰκοδόμημα, θεμελιωμένο στὰ πιὸ ὑψηλὰ ἰδανικά πού διαιωνίζουν τὸ ἀνθρώπινο γένος, σάν τὸ τελειότερο τοῦ Πλάστη δημιουργήματα;

Ἀκούστε πῶς ἐκφράζεται γιὰ τὴ φυλὴ μας τὴν ἀθάνατη ἓνας γίγας τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τῆς Δύσης, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λειψίας κ.κ. Helmut Berne στὸ σύγγραμμά του «Ἀρχαῖα Ἑλληνικὴ Ἱστορία» τόμος 2ος σελὶς 345 - 346. Τὸ μεταφέρω ὅπως ἀκριβῶς τὸ ἀποδίδει στὰ Ἑλληνικά ὁ δρ τοῦ Πανεπιστημίου Λειψίας φίλτατος κ. Γεώργιος Μπόσδας:

«Υπάρχει ἀκόμη καὶ μιά ἄλλη Ἑλληνικὴ ἱστορία, ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ὡς τοῦτο εἰσεχώρησεν εἰς τὸν δυτικὸν κόσμον καὶ διέπλεσε τοὺς λαούς, τὰ κράτη, τὰ θρη-

Αἴσωπος, ὁ ποιητὴς τῶν Μεγάλων Μυθῶν

Τοῦ ΔΗΜΗΤΡΙΗ ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Οἱ μῦθοι στάθηκαν γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα γοητευτικές καὶ συμβολικὲς δημιουργίες, πού τὴν ἔτερψαν καὶ τὴν ἐδίδαξαν. Οἱ φανταστικὲς τους διηγήσεις ἀποτέλεσαν ἓνα εἶδος λαϊκῆς γλώσσας, γιὰ τὸν ἀποθησαυρισμὸ πολλῶν ἐκφράσεων τοῦ πολιτισμοῦ κάθε καιροῦ. Ὅπως περίπου οἱ πέτρινες καὶ ζωγραφικὲς μαρτυρίες τῶν αἰώνων. Ὅλες ἐκείνες οἱ ἐξιστορήσεις τῆς ζωῆς καὶ τῶν περιπετειῶν τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων ὑπῆρξαν — σὲ χρόνους μάλιστα πού ὁ κόσμος δὲ γινώριζε τὴ γραφὴ — κ' ἓνα μέσο γιὰ τὴν διάδοση τῆς ἱστορίας. Οἱ ἀλληγορικὲς, ἐξ ἄλλου, ἠθικολογίες μέ θέματα μορφῆς ἀνθρώπων ὑπερφυσικῆς καὶ ζῶων καὶ φυτῶν μέ φωνές καὶ σκέψεις ἀνθρώπινες, συγκρότησαν τὰ πρῶτα ὄργανα διδασκαλίας.

Ἔμαθαν μ' αὐτὰ ὅλα οἱ ἀνθρωποὶ τὴν ἱστορία, τὴν θεογονία, τὴν γεωγραφία, τὴν δύναμη τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ὁμορφίαν τοῦ ἱεροῦ πάθους καὶ κάθε ἄλλο πού τοὺς χρειαζόταν γιὰ νὰ κατανόησουν τὴ φύση καὶ τὸν κοινωνικὸ χῶρον μέσα στὸν ὁποῖο ζοῦσαν. Πάντα μέ τὸν ὠραῖο ποιητικὸ λόγο, πού πολλές φορές γινόταν καὶ τραγοῦδι μελωδικό. Ἦταν, μέσα στοὺς μῦθους, συμπυκνωμένη ἡ παράδοση τοῦ χθές, ἡ πείρα γιὰ τὸ σήμερα καὶ οἱ εὐγενικοὶ ὁραματισμοὶ γιὰ μιά καλύτερη ζωὴ τοῦ αὔριο. Τυλιγμένα σὲ συμβολικὲς ἐξιστορήσεις, πού παρόλο τ' ὅτι ξεστράτιζαν κάποτε τὴν ἀνθρώπινη προσήλωσιν στὴ βιωτικὴ πραγματικότητα, σφυρηλατοῦσαν τὰ θεμέλια τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τίς προοδευτικότερες ἀντιλήψεις. Μ' ἓνα πλῆθος παραδείγματα γιὰ μίμηση, ἀλλὰ καὶ πολλὰ γι' ἀποφυγὴ.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἐπιφανέστερους μυθοποιούς τῶν αἰώνων στάθηκε κι ὁ Αἴσωπος. Ὑπῆρξε δούλος ἀπὸ τὴ Φρυγία, ἑλληνικῆς γενιᾶς. Τὶς πρῶτες γι' αὐτὸν πληροφορίες παρέχει ὁ Ἡρόδοτος, πού ἀναφέρει ὅτι

σκεύματα, ὡς ἐπίσης τὸν ἀνθρώπων. Ἡ ἱστορία αὐτῆς τοῦ πνεύματος ὀρθοῦται ἐκεῖ ὅπου ἡ πολιτικὴ ἱστορία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἔπαυσε νὰ ὑπάρχει. Ἡ ἐν λόγω ἱστορία διεισδύει διὰ τῶν χυλιετηρίδων καὶ δὲν ἐφθασεν εἰς τὸ τέλος τῆς, οὐδὲ θὰ παύσει ποτέ νὰ ὑφίσταται ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν Εὐρωπαῖοι. Σήμερα σκεπτόμεθα καθ' ὅμοιον τρόπον, χρησιμοποιοῦμεν τὰ πρότυπα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ ζῶμεν ἐν τῷ τῶν πλαισίων τῶν Ἑλληνικῶν νόμων περὶ ὑπάρξεως.

Ἡ ὁργανικὴ διαδρομὴ τῆς ἱστορίας τῶν δημιουργεῖ τὸν ρυθμὸν τῆς ἱστορικῆς μας ὑπάρξεως. Ἡ διαδρομὴ αὐτὴ ἀποτελεῖ αἰωνίαν δύναμιν καὶ εἶναι παράγωγος τῆς ἰδικῆς μας τύχης. Οὗτοι εἰς τὸ ἀσώθητον χάος τῆς ζωῆς μας ἀντιπατάσσουν τὴν τάξιν, τὸ καθαρὸν πνεῦμα, τὸ κάλλος, καὶ τέλος διδασκόμεθα παρ' αὐτῶν, νὰ αἰσθανόμεθα ὡς ἀνθρωποὶ καὶ νὰ εἴμεθα ἀνθρωποὶ».

Ἐπειτα ἀπὸ ὅλα τὰ χρυσὰ αὐτὰ λόγια, μέ τὰ ὁποῖα μιλάει γιὰ μᾶς ὁ ἀξιόλογος αὐτός Εὐρωπαῖος ἐπιστήμων στὸ καθ' ὅλα τέλειο σύγγραμμά του, ὅπως καὶ τόσοι ἄλλοι ἀκραϊφνεῖς τοῦ πνεύματος ἐργάτες, ἐπιβάλλεται νὰ ἦ ὁχι στροφὴ ἐκατόν ὀγδόντα μοιρῶν, ὥστε νὰ γυρίσουμε ξανά στὶς ρίζες μας, ἀπὸ τίς ὁποῖες καὶ θὰ ρουφήξουμε ἀχόρταγα τοὺς πλούσιους τῆς ἱστορικῆς μας παράδοσης χυμούς, γιὰ νὰ πετύχουμε τὸ πιὸ εὐτυχισμένο καὶ τὸ πιὸ φεγγοδόλο τῆς φυλῆς μας μέλλον;

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ἀντιπρόεδρος Ἑφορείας Νεότητος Ε.Ε.Σ.

ἦταν σκλάβος στὴ Σάμο μαζί μέ τὴν πανέμορφη Ροδόπη, στὸν ἀρχοντα Ἰάδομον. Ἄλλες παραδόσεις ἀναφέρουν τὸν Αἴσωπο Θρακιώτη. Ὅλες ὁμως συμφωνοῦν ὅτι ἐξῆγε στὴ Σάμο ὡς δούλος τοῦ σοφοῦ Ἰάδομον, ὁ ὁποῖος, βλέποντας τίς ἐξαιρετικὲς μυθοπλαστικὲς του ἱκανότητες καὶ τὴν ἰδιοφυΐα του, τὸν ἀπελευθέρωσε καὶ τὸν κράτησε ὡς ἐλεύθερο κοντὰ του.

Ἦταν ἓνας εὐθυμος καὶ πολὺ στοχαστικὸς ἀνθρωπος ὁ Αἴσωπος. Σπίθιζε ὁ λόγος στὰ χεῖλη του, γεμάτος εὐρήματα καὶ διδακτικούς μῦθους. Τόσο πού οἱ Σάμιοι σὲ κάποια κρίσιμη γιὰ τὸν τόπο τους ὥρα τὸν χρησιμοποίησαν καὶ ὡς πρεσβευτὴ τους καὶ τοὺς λύτρωσε ἀπὸ τοὺς κινδύνους. Ἦταν ὁμως καὶ πολὺ ἀσχημος. Ἀρχαῖα μαρτυρία τὸν περιγράφει:

«Τὸ καθεὶ σ' αὐτὸν ἦταν φοβερά ἀσχημότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Τουρλωτός καὶ μέ πλακουτσωτὴ μύτη καὶ σαγόνι, μέ προγούλια, κατάρμαυρος, ... κοιλαράς, καμπούρης καὶ στραβοπόδης... Ἀκόμα βραδυγλωσσος, καὶ μέ φωνὴ πού νὰ μὴ ξεχωρίζεις ἀρθρωση, ἐντελῶς ἀκατάληπτος».

Ἦταν, καθὼς φανερώνουν οἱ περιγραφές, ἓνας πρόγονος κατευθειάν τῶν κατοπινῶν Καραγκιόζη, Φασουλῆ καὶ τῶν ἄλλων ἡρώων τῆς λαϊκῆς φαντασίας μέ τίς ἐξαιρετικὲς εὐθυμολογικὲς ιδιότητες καὶ τὴν ἀπέραντη ἐξυπνάδα. Ὁμοιος ἀκριβῶς καὶ μέ τὸν Ὀμηρικὸ Θεοσίτη, τὸν τόσο ἀσχημο καὶ φαυλατὰ. Εἶναι εὐκολοδιάκριτο ὅτι ἡ τέχνη, ὅσο κι ὁ λαὸς «προικίζουν» μέ τόσην ἀσχημία τοὺς ἥρωες τοῦ εἶδους, πού εἶναι συνήθως καὶ κοινωνικοὶ τιμητές, γιὰ νὰ τοὺς ἐξασφαλίσουν τὴν συγκατάθεση, τὴν ἀνεκτικότητα καὶ κάποια ἀσυδοσία.

Ὁ Αἴσωπος, μέ ἀληθινὸ πείσμα κατάρθρωσε νὰ ξεπεράσει τὴ βραδυγλωσσία καὶ νὰ γίνεαι ἓνας ἐξαιρετικὸς ὁμιλητὴς καὶ σοφὸς διδάχος. Μέ τοὺς ὠραίους καὶ συμβολικοὺς μῦθους πού συνέθετε, ὁδηγοῦσε τὴ σκέψη τοῦ λαοῦ σὲ πλατύτερες σφαῖρες ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐλευθερίας, ψυχικῶν λυτρωμῶν καὶ ἀγαθῆς ζωῆς. Στάθηκε ὁ κορυφαῖος πρόδρομος μῆς ὁλόκληρης καὶ θαυμαστῆς φιλολογίας ἡθοπλαστικῶν συμβόλων, πού παιδαγωγῶσαν τὴν ἀνθρωπότητα μέσα στοὺς αἰῶνες.

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΓΑΪΔΑΡΟΣ

Αἴσωπος

Μιά φορά ἓνας γαῖδαρος λιονταριῶν τομάρι φόρεσε κι ἀρχίνῃσε βόλτες μέ καμάρι.

Σὰν τὸν εἶδαν οἱ ἀνθρωποὶ καὶ τὰ ζῶα τ' ἄλλα τρόμαξαν καὶ τὸβαλαν ὅλοι στὴν τρεχάλα

Μὰ ὁ ἀέρας ἀξάφνω, πού γερὰ φυσοῦσε τοῦ ἀρπάξε τὴν λιονταριά πού καλοφοροῦσε,

κι ὅλοι, τότε, γαῖδαρο βλέποντας τὸ φίλο τὰ στυλιάρια ἀρπάξανε καὶ τοῦ δώσαν ξύλο

(Ἀπόδοση Δημ. ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΥ)

Τό δίλημμα πού σκοτώνει (Μιά απίθανη κι όμως αληθινή ιστορία)

Του ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τό πάθημα ενός αγαθού Γάλλου γεωργού, πάθημα όχι και τόσο σημαντικό, αφού μόνον ένα υποζύγιο έχασε ο άνθρωπος, έγινε αφορμή να δημοσιευθούν στον διεθνή τύπο πολλά σχόλια, χρονογραφήματα, διηγήματα κι ακόμη να γραφτεί ένα θεατρικό έργο πού οι παλαιότεροι Αθηναίοι τό είδαν νά παίζεται από τή σκηνή κεντρικού θεάτρου. Ήταν δημιουργία ξένου συγγραφέως από τούς πιό προικισμένους καί είχε μεταφρασθεί στή γλώσσα μας μέ δεξιοτεχνία. Έτσι ο ταπεινός γεωργός έχει αποθαναιωθεί κι αυτή τή δόξα τήν όφειλει σ' ένα γαϊδούρι, πού θά ήταν τέλειο στό είδος του αν είχε περισσότερο ανεπτυγμένο τό θουλητικό.

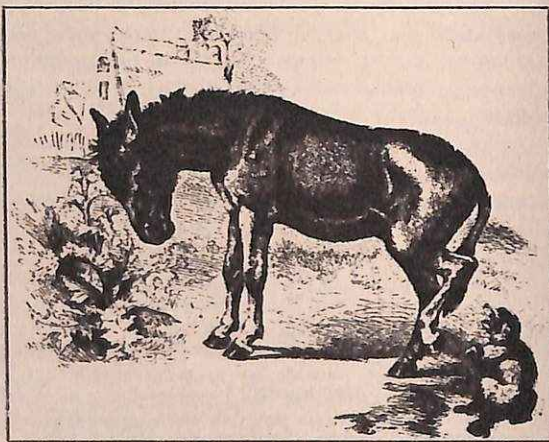
Άλλ' άς πάρουμε τά πράγματα μέ τή σειρά: Πρίν πολλά χρόνια κάποιος Μπουριντάν πήγε πρωί - πρωί σέ μιά ζωπανήγυρη, πού γινότανε σέ γειτονικό του χωριό, μέ τό πουργί γεμάτο, γιατί είχε ανάγκη από ένα γερό ζώο. Στήν αρχή σκέφτηκε ν' αγοράσει αλογάκι, από εκείνα τά μικρόσωμα πού αν καί δυνατό είναι «λιγοφάγανα», μά καθώς ή ζήτηση ήταν μεγάλη καί μικρή ή προσφορά, οι τιμές είχαν ανέθει στά ύψη. Κάτι μουλάρια πού είδε τόν έκαναν νά τρομάξει από τήν άγριάδα τους. Συλλογίστηκε λοιπόν πώς γιά τίς δουλειές του τούκανε καί γαϊδούρι. Καί τό μαγκανοπήγαδο θά τόφερνε θόλτα κι αυτόν θά τόν πήγαινε όπου ήθελε - φτάνει νά μήν ήταν βιαστικός. Διάλεξε έναν καλοστεκούμενο «κυρ-Μέντιο», τόν παζάρεψε, καί δίχως νά τόν καθαλήσει μιά καί δέν είχαν ακόμη γνωριστεί καί φοβότανε μήπως αυτός τόν πάρει από κακό καί τόν ρίξει, τόν πήγε σιγά - σιγά στό χωράφι του. Αφού τόν έδεσε μ' ένα σκοινί στόν κορμό ενός δέντρου ο Μπουριντάν, τούρριξε ένα δεμάτι σανό κ' έφυγε βιαστικά λέγοντας στή γυναίκα του πώς μπορεί ν' άργούσε νά γυρίσει γιατί ήταν μάρτυρας σέ μιά δίκη κι ο Θεός ήξερε πότε θά τέλειωνε. Εκείνη τόν άποχαιρέτησε, τού εύχήθηκε καλά ξεμπερδέματα καί θάληθε νά καμαρώνει καί νά χαϊδεύει τό καινούριο άπόκτημα, πού ήταν τόσο πραιο ώστε μήτε ένα θήμα δέν έκανε καί μόνο τήν κοιτούσε κατάματα λές κ ήθελε νά τήν ψυχολογήσει.

Ξαφνικά ή γυναίκα θυμήθηκε ότι τής είχαν μηνύσει πώς έπιασαν οι πόνοι τήν άνηψιά της πού έμενε στό κοντινό χωριό, κάπου μιά ώρα δρόμο από τόν τόπο τους. Γέμισε σθέλτα ένα κουβά μέ νερό καί τόν άφησε στά ριζά του δέντρου πού ήταν δεμένο τό ζωντανό. Έπειτα άρπαξε από τ' άχούρι ένα δεμάτι σανό, τόθαλε προσεχτικά σιμά στ' άλλο πού 'χε αφήσει. ο άντρας της, λογαριάζοντας πώς μπορεί νά τούς έπαιρνε καί τούς δυό ή νύχτα καί νά μήν ήταν άρκετό τό πρώτο, κ' έφυγε.

Τό καλοκάγαθο τετράποδο έμεινε μοναχό. Είχε δεξιά κι άριστερά του από ένα δεμάτι χρυσά σανά - πώς πήγαν έτσι καί τά 'βαλαν οι εύλογημένοι, λές καί τό 'χαν κάνει εξεπίτηδες! Κοίταξε από δώ, κοίταξε από κεί, σήκωσε τό κεφάλι ψηλά... κελαϊδισε κ' έπειτα τό 'ρριξε στήν συλλογή. Δέν πέρασε όμως πολλή ώρα κ' ένιωσε πώς πεινούσε. Έσκυψε μέ βουλμία άπάνω από τ' όρεχτικό φαί, όμως μόλις πήγε νά τ' άγγίξει σταμάτησε μήν ξέροντας τί έπρεπε νά κάνει. Καθώς είπαμε ήταν δυό τά δεμάτια, χωριστά τό ένα από τ' άλλο, κι άνάμεσά τους ή άφεντιά του! Από πού ν' άρχίσει; Από τό δεξί ή από τ' άριστερό;

Τό 'φερε από δώ, τό 'φερε από κεί τό ζήτημα, ξανάσκυψε, μά καί πάλι σήκωσε τό κεφάλι ψηλά. Άδύνατον νά θάλει μπρός.

Ή ώρα περνούσε, ο ήλιος έγερνε στή δύση, τό φώς άδυνάτιζε κι ο γαϊδαρος αν καί πολύ πεινούσε, έμενε νηστικός. Τό φοβερό δίλημμα τόν είχε παραλύσει.

Όταν πιά σουρούπωσε γτά καλά, αντί νά φοθηθεί από τή σκοτεινιά, ζήηρεψε. Είχε πάρει τήν άπόφαση νά τό κουτουρήσει. Μιά καί δέν καλόθλεπε, θά θουτούσε στήν τύχη.

Έσκυψε γέροντας λίγο δεξιά τό κεφάλι, καταπώς τό συνήθιζε. Άλλα πρίν άγγίξει τήν τροφή, άπάνου πού άνοιγε τίς πελώριες μασέλλες του, ένα χελιδόνι πέρασε σαν άστραπή πολύ χαμηλά, πήρε ένα άχεράκι καί στή βιασύνη του τόν χτύπησε έλαφρά στό δεξί του μάτι. Καθώς τ' άνοιγόκλεινε γιά νά μήν δακρύσει, τ' άλλο μάτι έπεσε κατά τήν άριστερή μεριά. Καί τότε είδε: ήταν εκεί κι ο δεύτερος πειρασμός, άπειραχτος... Άν άρχιζε άπ' αυτόν;

Χαμήλωσε νά πάρει τήν πρώτη μπουκιά, μά μιά

ΤΟ ΧΡΥΣΟΨΑΡΟ

Παραμύθι

Γ.Α. ΜΕΓΑ, Άκαδημαϊκού

Μιά φορά ήταν ένας φτωχός ψαράς κι όλη νύχτα άγωνιζόταν νά πιάσει ψάρια, καί δέν έπιανε. Κόντεψε τέλος ή αύγή, έριξε πάλι τ' άγκίστρι του κ' έλεγε από μέσα του: 'Ω, Θεέ μου, δυστυχιά! Σήμερα θά πεθάνουν τά παιδιά μου από τήν πείνα.

Τού φάνηκε τότε πώς τσίμπησε ψάρι κ' έτράβηξε τό άγκίστρι. Τί νά δεις! Ένα ψαράκι χρυσό! Έκανε νά τό θγάλει άπ' τ' άγκίστρι κι άκουσε μιά φωνή νά λέει: «Ρίξε τό ψαράκι τό χρυσό στό γυαλό καί θά δεις καλό».

- Αϊ, λέει μέ τό νοῦ του, νά τό ρίξω! Έτσι κ' έτσι δέ θά μου κάνει τίποτα ένα ψαράκι. Καί τό 'ριξε στό θάλασσα. Πάλι άκουσε τήν ίδια φωνή νά τού λέει:

- Τί καλό θέλεις νά σου κάμω;

- Αϊ, λέει, νά πάω στό σπίτι μου καί νά θρώ ψωμιά καί φαγιά.

Σάν πήγε στό σπίτι του, τά ηῦρεν όλα όπως τού είπεν ή φωνή. Είπε τήν ιστορία στήν γυναίκα του.

- Άχ, καλέ, τού λέει αυτή, αντί νά ζητήσεις τίποτα καλό, έζήτησες ψωμιά καί φαγιά;

- Αϊ, καλά, τής λέει αυτός. Άν τό ξαναπιάσω τί θέλεις νά ζητήσω;

Ή γυναίκα είπε νά ζητήσει παλάτια! Έπήγεν ο

σαύρα, πού σερνόταν από τήν αντίθετη μεριά, τράβηξε τήν προσοχή του. Υπήρχε λοιπόν σίγουρα, μεζές κι από κεί - όσο καί νά 'θελε δέν μπορούσε νά τόν άγνοήσει.

Έτσι, μέ άμφιβολίες, διαταγμούς, άδάσταχτη πείνα κ' έξαντλητική άϋπνία, πέρασε ή νύχτα. Τό πρωί είχε τά χάλια του. Μόνο λίγες γουλιές νερό είχε ρίξει μέσα του τόσες ώρες. Έπρεπε νά ήταν τιποτένια τ' άφεντικά του γιά νά τόν φέρουν σέ μιά τόσο δύσκολη θέση... Μά τί νά 'χαν γίνει τάχα; Άν αυτό δέν είχε σημασία γιά τό δύστυχο ζώο, έχει δίχως άλλο γιά τόν άναγνώστη. Πρέπει λοιπόν νά μάθει άμέσως ότι είχαν κακοτυχίσει κι αυτοί. Ο Μπουριντάν, καθώς ήταν από φυσικού του άψύς καί δέν είχε μάθει μήτε γράμματα, μήτε τρόπους, έθρισε τόν πρόεδρο τού δικαστηρίου, χωρίς πρόθεση βέβαια, πές καλύτερα χωρίς νά τό καταλάβει. Τόν εκλείσαν μέσα. Όσο γιά τήν νοικοκυρά του, εκείνη θρήκε τόν μπελά της μέ τήν άνηψιά, πού πήγε νά ξεγεννήσει: κοιλοπονούσε ή άφιλότιμη δυό δλάκερες μέρες, λές καί θά 'φερνε στόν κόσμο κάνα γίγαντα!

Έμεινε λοιπόν τό γαϊδούρι στό χωράφι όπου ξημέρωσε ή άλλη μέρα, κι άλλες δυό ακόμη. Είχε τρελαθεί από τήν πείνα. Ν' άπλώσει τή μουσούδα του στό σανό, δέν τ' άποφάσιζε, μά καί δέν ήξερε από πού ν' άρχίσει. Ν' άπολυθεί στόν κάμπο καί νά φάει όπi θρεθεί άς ήταν καί άγκάθι, δέν τό μπορούσε. Δοκίμασε, μά ήταν άδύνατο νά κόψει τό σκοινί. Έσκυβε νά τσιμπή-

Σχεδ. ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΦΙΔΗ

καημένος ο ψαράς, έρ.ξε τό δ'χτυ κ' έπιασε πάλι τό χρυσόψαρο. Έκανε νά τό θγάλει από τ' άγκίστρι κι άκουσε τή φωνή. «Ρίξε τό ψαράκι τό χρυσό στό γυαλό καί θά δεις καλό».

Τό 'ριξε κι άκουσε πάλι τή φωνή: «Τί καλό θέλεις νά σου κάμω;» κι αυτός έζήτησε παλάτια.

Πάει στό σπίτι του καί τί νά ιδεί; Παλάτια ωραιότατα!

- Άχ, τού λέει ή γυναίκα του, νά πäs νά τό ξαναπιάσεις καί νά τού ζητήσεις έσύ νά γίνεις βασιλιάς κ' έγώ βασίλισσα.

Έπήγε πάλι κ' έκαμεν όπως έκαμεν καί τίς άλλες φορές, άκουσε τή φωνή κ' έζήτησε ό,τι τού είπεν ή γυναίκα του. Μά πάει κατόπιν στό σπίτι του καί τί νά ιδεί; Μιά καλύθα όπως πρώτα καί τά παιδιά του πεινασμένα.

(Από τό βιβλίο «Ελληνικά παραμύθια», έκλογή Γ.Α. Μέγα, πού κυκλοφορεί σ' έκδοση εικονογραφημένη από τόν Κόντογλου καί τόν Κουφίδη τού οίκου Ι.Δ. Κολάρος καί Σια)

σει από δεξιά καί τήν ίδια στιγμή τ' άριστερό του μότι έπιανε τ' άλλο δεμάτι καί τότε μετάνιωαν κ' έλεγε μέσα του: Δέν πρέπει ν' άρχίσω άπ' αυτό. Ή δυσκολία ν' άποφασίσει έκανε τό φουκαριάριο νά υποφέρει όχι μόνο στό στομάχι, μά καί στό μυαλό.

Τέλος, γιά νά μήν πολυλογώμε, ο καημένος ο κυρ-Μέντιος ήρθε καί λίγνεψε από τήν ξενητικομάρα κι από τή συλλογή, καί πρίν νά σθήσει ή τρίτη μέρα τίναξε τά πέταλα, άκριθώς τή στιγμή πού οι νοικοκυραίοι, άνταμωμένοι στό σπίτι τής άνηψιάς, μητέρας πιά ενός μικροκαμωμένου θηλυκού, φτάνανε στό χωράφι.

Όταν ο Μπουριντάν, στήν άπελπισία του, έκραξε έναν άλμπάνη πού όταν ήταν χρεία έκανε καί τόν κτηνίατρο, μέ τήν έλπίδα πώς κάτι μπορούσε νά γίνει, αυτός τού έδωσε τούτη τήν κατηγορηματική άπάντηση: «τό γαϊδούρι έχει ψοφήσει έντελώς». Όμως έκανε διάγνωση σωστή, είπε πώς τό 'παθε από τήν πείνα.

Τώρα, πώς γίνεται ένας γερός γαϊδαρος, διαλεγμένος στή ζωπανήγυρη άνάμεσα σέ τόσους άλλους συνγαϊδάρους του, νά πεθάνει από τήν πείνα ενώ έχει μπροστά του δυό δεμάτια σανό, δέν μόρεσε νά τό χωνέψει μήτε ο ίδιος ο Μπουριντάν μήτε ο άλμπάνης, ο πολύπειρος, πού όμως δέν ήξερε παρά μονάχα από συνηθισμένους, φυσιολογικούς γαϊδάρους.

Από τότε οι Γάλλοι, άμα έχουν νά κάνουν μέ κανέναν άναποφάσιστο άνθρωπο, πού πνίγεται σέ μιά κουταλιά νερό, λένε πώς μοιάζει μέ τό γαϊδούρι τού Μπουριντάν.

Εμείς οι άνθρωποι, όταν θέλουμε να χαρακτηρίσουμε κατά τόν ένα ή τόν άλλο τρόπο κάποιο συνάνθρωπό μας, συχνά του αποδίδουμε την ονομασία κάποιου ζώου. Έτσι θέλοντας να χαρακτηρίσουμε κάποιον ως πονηρό τόν λέμε αλεπού, ή εξυπνο, τόν λέμε σαίνι, ή αγενή τόν λέμε γάιδαρο, ή κουτό και χαζό τόν λέμε όρνιο. Είναι δέ τó όρνιο, όπως ασφαλώς ξέρουμε όλοι μας, τó μεγαλύτερο άρπακτικό πουλί πού ζει στην πατρίδα μας. Η επιστημονική ονομασία τού πουλιού αυτού είναι γύπας (γύψ), ó λαός όμως τó λέει όρνιο ή σκανίτη ή σκαντά. Όπως όμως θά δούμε από όσα θά αναφέρουμε στή συνέχεια γιά τó πουλί αυτό, τούτο είναι πάρα πολύ εξυπνο και ώφέλιμο, ώστε ή ιδέα πού έχει ó άνθρωπος γιά τó όρνιο αποδειχνεται πέρα γιά πέρα άδικη και λανθασμένη.

Ό γύπας είναι, είπαμε, τó μεγαλύτερο άρπακτικό πουλί τού τόπου μας. Τó μάκρος τού σώματός του από τó ράμφος μέχρι τήν ούρά ξεπερνά τó ένα μέτρο, τó δέ άνοιγμα τών πτερούγων του φθάνει τά τρία μέτρα περίπου. Όταν βλέπει κανείς γύπες νά πετούν ψηλά - και συνηθώς πετούν κατά ζευγάρια καί σέ ύψος 5.000 μέτρα -, νομίζει πώς θλέπει μικρά άεροπλάνα νά ταξιδεύουν μέσα στά σύννεφα.

Οι φυσιοδίφες κατατάσσουν τó γύπα στά άρπακτικά πουλιά, γιάτί ή κατασκευή τού σώματός του είναι πραγματικά όμοια μέ εκείνων. Όμως ó γύπας έχει καί μερικές διαφορές από τά άλλα άρπακτικά. Πρώτα - πρώτα τó δάχτυλα τών ποδιών του είναι πού άδύνατα από τών άλλων άρπακτικών, τά δέ νύχια του δέν είναι τόσο ισχυρά, γαμψά καί μυτερά όπως εκείνων. Καί τούτο γιάτί τά άλλα άρπακτικά πραγματικά άρπάζουν κυριολεκτικά τή λεία τους ζωντανή εκεί πού τρέχει ή πετά, ενώ ó γύπας τρέφεται αποκλειστικά μέ πτώματα πεθαμένων ζώων καί ποτέ δέν τρώει λεία ζωντανή όσο κι άν πεινά. Γι' αυτό είναι καί ώφέλιμος. Τρώγοντας πτώματα, καθαρίζει τόν τόπο από κάθε κίνδυνο μόλυνσεως, ιδίως σέ περιοχές όπου ή δημόσια υγιεινή είναι μικρή ή ανύπαρκτη. Αντίθετα τó ράμφος του είναι μεγάλο, γαμψό καί ισχυρότατο, γιά νά μπορεί νά σχίζει καί τó πιο χοντρό δέρμα πεθαμένου ζώου.

Έχουμε πεί ότι όλα τά πουλιά έχουν όξύτατη όραση. Όπως δέν είναι λάθος άν πούμε πώς ó γύπας έχει τήν όξύτερη όραση από όλα τά πουλιά. Γιάτί από τó ύψος πού πετά (5000 μέτρα) μπορεί νά διακρίνει όποιοδήποτε ζώο πού μπορεί ν' άποτελέσει τó πλούσιο γεύμα τού. Δέν διακρίνει βέβαια άν ένα ζώο πού

Ό Γύπας ή όρνιο

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

είναι πεσμένο στό έδαφος είναι ζωντανό ή νεκρό. Όταν όμως τ' άντικρύσει, άμέσως άρχίζει νά χαμηλώνει διαγράφοντας κύκλους όλόγυρα. Συγχρόνως τó παρακολουθεί μέ προσοχή καί μπορεί νά διακρίνει καί τήν πιο μικρή του κίνηση, π.χ. άκόμα καί τó κούνημα τού αυτιού του. Αν τó ζώο μένει τελείως άκίνητο γιά άρκετή ώρα, τότε ή πιθανότητα νά είναι πεθαμένο είναι μεγάλη.

Τότε ó γύπας κατεβαίνει στό έδαφος, αλλά σέ άρκετή άπόσταση, άπ' όπου προχωρεί μέ προσοχή πρós τó πτώμα. Όταν θεωραθεί ότι πρόκειται γιά ψοφίμι, μισοανοίγει τίς πτερούγες του καί τρέχει μέ όση δύναμη μπορεί γιά νά φθάσει πρώτος στή λεία. Καί τρέχει τόσο γρήγορα πού άνθρωπος δέν τόν φτάνει. Καί πρέπει νά προφτάσει γιάτί στό άναμεταξύ καί άλλοι γύπες κατεβαίνουν νά λάβουν μέρος στήν πανδαισία.

Μόλις ó γύπας πλησιάζει τó πτώμα, μέ τó δυνατό ράμφος του σχίζει τó δέρμα καί θυθίζει τήν κεφαλή του στήν κοιλότητα πού είναι τά σπλάχνα, γιά νά φάει πρώτα τούς σπενύμονες, τó σπκώτι, τά έντερα κλπ. Γιά νά μή λερώνεται δέ, ó λαιμός του είναι τελείως γυμνός. Σκεπάζεται μόνο από ένα κοντό χνουδι σάν τρίχωμα. Επειδή οι γύπες δέ βρίσκουν εύκολα τροφή, όταν θρουν πτώμα κάποιου ζώου τρώνε όσο μπορούν περισσότερο. Γεμίζουν όχι μόνο τó στομάχι τους, αλλά καί μία σακούλα πού βρίσκεται μπροστά από αυτό. Τρώνε τόσο πολύ, ώστε από τó βάρος δέν μπορούν νά πετάξουν καί περιμένουν νά χωνέψουν.

Τó πέταγμα τού γύπα είναι ιδιαίτερα

Ό Γύπας ή όρνιο

μεγαλόπτερο. Πετούν, όπως είπαμε, κατά ζευγάρια, αλλά καμιά φορά καί περισσότεροι. Τó πέταγμά τους τó άρχίζουν άφού ó ήλιος άνέβει άρκετά ψηλά στόν όρίζοντα, ώστε νά ζεσταθεί ή ξηρά καί ν' άρχίσουν ρεύματα ζεστού άέρα νά άνεβαίνουν πρós τά ύψη (άνοδικά ρεύματα). Ό γύπας έκμεταλλεύεται τά ρεύματα αυτά καί πετά σά νά γλιστρά άπάνω στά ζεστά στρώματα τού άέρα, χωρίς νά κουνά καθόλου τίς τεράστιες πτερούγες του. Πετá μέ θόλ-πλανέ, θά λέγαμε. Κι αυτό τó κάνει ó γύπας γιά νά κουράζεται όσο τó δυνατό λιγότερο, μέ άλλα λόγια γιά νά κάνει οικονομία ένεργειας, όπως λέμε σήμερα. Οι γύπες δηλαδή ξέρουν νά έκμεταλλεύονται τά άνοδικά ρεύματα τού άέρα γιά τó πέταγμα των, πολύ πρίν από τόν άνθρωπο, ó όποιος μόλις κατά τά τελευταία χρόνια τά άνακάλυψε καί μπόρεσε νά τά έκμεταλλευθεί. Αποδείξει ότι τó όρνιο δέν είναι καθόλου όρνιο.

Παλιότερα οι γύπες ήταν περισσότεροι, γιάτί καί ή τροφή ήταν άφθονότερη, ιδίως στήν έποχή πού ή κτηνοτροφία ήταν κυρίως νομαδική. Τότε τά ζώα πού ψοφούσαν άφήνονταν άθαστα καί οι γύπες έβρισκαν τροφή. Σήμερα τά πράγματα έχουν αλλάξει. Η τροφή λιγόστεψε, λιγότεψαν καί οι γύπες. Όπως λένε οι φυσιοδίφες, από τίς Άλπεις, όπου οι γύπες άφθονούσαν άλλοτε, έχουν εξαφανισθεί καί μονάχα στά Πυρηναία υπάρχουν άκόμη καμιά 25αριά ζευγάρια. Τό ίδιο έχει συμβεί καί στήν πατρίδα μας. Δυστυχώς ó γύπας είναι από τά πουλιά πού άπειλούνται μέ εξαφάνιση.

Τή φωλιά του ó γύπας τήν κάνει σέ άπόκρημνους θράχους μέ κλαδιά καί ξερά χόρτα. Έκεί στίς άρχές τού Φλεβάριου γεννά ένα αύγό μονάχα, πού τó επωάζουν καί οι δύο γονείς. Μετά 50 - 52 μέρες θγαίνει ó νεοσσός, πού γίνεται ικανός νά πετά μετά 4 μήνες τουλάχιστον.

Ό γύπας δέν είναι μονάχα ώφέλιμο καί εξυπνο πουλί. Φαίνεται ότι έχει καί ψυχικά χαρίσματα. Αναφέρεται ότι ένας Ισπανός χασάπης είχε στήν αυλή του ένα μερωμένο γύπα, πού άνέπτυξε στενή φιλία μέ τó σκύλο τού σπιτιού. Κάποτε ó σκύλος ψόφησε καί ó χασάπης άφησε νηστικό τó γύπα, γιά νά δεί άν θά φάει τó πτώμα τού φίλου του. Τό πουλί, άν καί πεινασμένο, όχι μονάχα δέν άγγίξε τó πτώμα τού νεκρού φίλου του, αλλά καί δέν έδέχτηκε τροφή, όταν ó χασάπης τού πρόσφερε. Έμενε διαρκώς θλιμμένο καί νηστικό κοντά στό πτώμα τού αγαπημένου του σκύλου, ώπου μετά 10 μέρες πέθανε καί τó πουλί από τή λύπη του.

Ο ΨΥΧΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Τού ΣΟΛ. ΝΙΝΙΚΑ, Γεν. Έπιθ. Μ. Εκπαιδεύσεως

Η έφηβεία, δηλαδή ή ηλικία των 13 - 18 ετών, παρουσιάζει ιδιαίτερα ψυχολογικά προβλήματα, δύσκολα στή σύλληψη καί τή μελέτη καί προπαντός στήν άντιμετώπιση. Οι άλλαγές πού παρατηρούνται στό σώμα καί στήν ψυχή τού χθεσινού παιδιού καί σήμερινού έφήβου είναι αυτόχρονα κοσμογονικές. Κατά μία προσφυή έκφραση τού Γάλλου παιδαγωγού Pierre Dufoyer, «ή έφηβεία είναι δεύτερη γέννηση».

Ό καθηγητής τής Παιδαγωγικής στή Σορβόνη Maurice Debesse όνομάζει τήν έφηβεία «ένα από τά ώραιότερα βασίλεια πού βρίσκονται κάτω από τόν ούρανό» καί προσθέτει ότι «ή έφηβεία έχει τεράστια σημασία γιά τή ζωή τού ανθρώπινου όντος». Καί στή συνέχεια συμπληρώνει: «Επί μακρόν άγνοούσαν τήν έφηβεία. Σήμερα ή έφηβεία, αντίθετα, κινεί τó ζωηρόν ένδιαφέρον τού ευρύτερου κοινού, όπως άκριβώς θά συνέβαινε μέ τήν πρόσφατη άνακάλυψη μιάς νέας ήπείρου. Οι μυθιστοριογράφοι θά άναζητήσουν σ' αυτή συχνά τούς ήρωες τους. Οι πολιτικοί θά σπληνισθούν πάνω σ' αυτή. Οι δημοσιογράφοι θά τήν κολακεύσουν καί θά δημιουργήσουν γύρω τής ένα είδος μυστηρίου. Μού φαίνεται ότι πρέπει πρώτα νά τή μελετήσουμε, γιά νά μωρέσουμε νά κρίνουμε όρθά γιά τίς δυνατότητές τής».

Όμως, ή σοβαρή άπασχόληση μέ τά προβλήματα τής έφηβικής ηλικίας άρχισε πολύ άργά. Μόλις στίς άρχές τού αιώνας μας, μέ τή δημοσίευση τó 1905 τού περίφημου διτόμου συγγράμματος, «Η έφηβική ηλικία» τού Άμερικανού παιδαγωγού καί φιλοσόφου Stanley Hall, άρχίζει ή συστηματική καί υπεύθυνη μελέτη τής σπουδαίας αυτής χρονικής περιόδου τής ανθρώπινης ζωής.

Μικρή συμβολή στή μελέτη αυτή έπιχειρεί νά προσφέρει καί ή παρούσα όμιλία, περιοριζόμενη στήν εξέταση τών κυριότερων ψυχολογικών γνωρισμάτων τών άρρένων έφήβων. Έννοείται βέβαια ότι τά περισσότερα από αυτά πού θά λεχθούν ισχύουν έξ ίσου καί γιά τίς θήλεις έφήβους.

Στό πρώτο μέρος θά προσπαθήσουμε νά δώσουμε μιά συνολική εικόνα τής ψυχοσωματικής ύποστάσεως τού έφήβου καί στό δεύτερο μέρος θά μιλήσουμε γιά τή στάση τών γονέων καί παιδαγωγών άπέναντι αυτού.

A'

1. Κατά τήν ηλικία αυτή ó έφηβος λαμβάνει πρώτα συνείδηση τού εγώ του. Γιά πρώτη φορά άντιλαμβάνεται μέ σαφήνεια τόν έαυτό του σάν κάτι τó ιδιαίτερο από τόν υπόλοιπο κόσμο. «Τή στιγμή - λέγει ó Σπράγγερ - πού τó εγώ, σάν κάτι τó ιδιαίτερο, συγκρούεται μέ τά πράγματα τού κόσμου καί μέ τούς γύρω ανθρώπους, γεννιέται ένας νέος κόσμος στήν ψυχή τού έφήβου».

Ό έφηβος λαμβάνει προσωπική συνείδηση τών διανοητικών του ικανοτήτων. Θα αισθανθεί ύπερηφάνεια καί έσωτερική εύχαρίστηση όταν θρεθεί μεταξύ τών πρώτων τής τάξεως: «Όταν τά παιδιά φθάνουν στήν έφηβική τους ηλικία βρίσκονται περίπου στήν ώριμηση τής διανοητικής τους αναπτύξεως. Είναι μέν άκόμη πολύ άπειρα καί ύστερούν ως πρós τή σύνεση, άλλ' έχουν φθάσει σχεδόν έντελώς τήν ένήλικη ικανότητα σκέψεως» (Ασπιώτης).

Στήν ηλικία αυτή ó έφηβος λαμβάνει άκόμη συνείδηση τής ήθικης του αξίας. Λαμβάνει πείρα τών δυσκολιών τής ήθικης ζωής, συχνά τών πτώσεων του καί τών άδυναμιών του. Όσο πιο εύαίσθητη είναι ή συνείδησή του τόσο καί πιο ισχυρές είναι οι έντυπώσεις του από τά έσωτερικά αυτά γεγονότα.

2. Ό έφηβος κατά τήν ηλικία αυτή έχει άσταθή ψυχική διάθεση. Από τήν έποχή καί τίς περιστάσεις εξαρτάται νά είναι ó έφηβος ένεργητικός, χαρούμενος, δραστήριος, αισιόδοξος, θαρραλέος ή αντίθετα νά είναι άνενέργητος, όκνηρός, άβουλος, άπαισιόδοξος καί άποθαρρυσμένος.

3. Στό σημείο αυτό θέλουμε νά τονίσουμε καί ένα άλλο ψυχολογικό φαινόμενο τού έφήβου, τήν τάση άπομόνωσεως. Ένώ τó παιδί διεσκόρπιζε τή ζωή του στόν έξωτερικό κόσμο, ó έφηβος στρέφεται στό έσωτερικό του. Ό έφηβος δυσκολεύεται νά έπικοινωνήσει μέ τούς άλλους. Θεωρεί έξευτελιστικό νά έξωτερικεύσει στούς ώριμους τήν έσωτερική του ζωή, πού τόν άπασχολεί καί τόν ένθουσιάζει. Όταν έκθέτει τίς έπιθυμίες του καί τούς σκοπούς του, δέν βρίσκει συχνά παρά ειρωνεία καί περιφρόνηση. Έτσι, παίρνει τήν άπόφαση νά μόν έξωτερικεύσει. Αισθάνεται τούς άλλους γι' αυτόν θαρβάρους πού δέν τόν έννοούν. (Ασπιώτης).

4. Τά προβλήματα τής έφηβείας είναι βασικά προβλήματα προσαρμογής! Τό παιδί πού έγινε ξαφνικά «νέος» αισθάνεται τó ίδιο καί διαφορετικό. Δέν άναγνωρίζει πλέον τελείως τόν έαυτό του καί ζητεί νά τόν άντιληφθεί. Πρέπει λοιπόν πρίν άπ' όλα νά προσαρμοσθεί πρós τόν έαυτό του: αυτό θά τó όνομάσουμε έσωτερική προσαρμογή. Άλλά πρέπει άκόμη νά καταλάβει ή θέση του μέσα στήν κοινωνία τών ένηλίκων καί γι' αυτό πρέπει νά τόν άναγνωρίσουν σάν μεγάλο. Καί αυτό χωρίς άλλο είναι τó δεύτερο μέρος τού έργου του: ή έξωτερική προσαρμογή.

Πρώτα - πρώτα ó έφηβος προσκρούει στήν οικογένεια, όπως τó πουλάκι προσκρούει στό κελυφος, όταν θέλει νά θγει στή ζωή. Όπως τó κελυφος, ή οικογένεια είναι τó σκληρότερο φράγμα πού έχει νά περάσει. Οι γονείς πολύ δύσκολα άντιλαμβάνονται τó γεγονός ότι τά μικρά τους παιδιά μεγαλώνουν. Στό σίτι, λοιπόν, σχεδόν πάντοτε ó έφηβος συναντά τή μεγαλύτερη δυσκολία νά άναγνωριστεί ώς μεγάλος. Μέσα σ' αυτό αισθάνεται σάν νά τόν έμποδίζουν νά έξελιχθεί. Άλλοτε περιπαίζουν τó μεγαλιστικό ύψος του, τού λένε νά στέκεται ίσιος καί νά μόν βάζει τούς άγκώνες του στό τραπέζι, δέν θέλουν νά δούν ότι δέν είναι πού παιδί. Αισθάνεται ότι τόν έξευτελίζουν, αισθάνεται άσχημα. Γιάτί νά μάς εκπλήττει πού από τότε εύχαριστείται περισσότερο έξω, παρά στό σίτι; Οι ξένοι τόν άκούουν σοβαρά, τού δίνουν τó άίσθημα τής αξίας του καί τής αξιοπρεπείας του. Τίποτε από αυτά στή δική του οικογένεια. Γι' αυτό, χωρίς νά παύει νά τήν αγαπά, θέλει νά τήν άποφύγει. Στό τραπέζι, συχνά, δέν άνοίγει τó στόμα καί τόν μέμφονται γι' αυτό τó σωπηλό καί σκυθρωπό ύφος. (Α. Isambert).

5. Η συμπεριφορά τού έφήβου είναι συχνά άντιφατική: ή λεπτότητα καί ή χονδροκοπία, ή γενναιοφροσύνη καί ó έγωισμός, ή συστολή καί ή αύθάδεια, ή άφέλεια καί ó κυνισμός, ή άπειθαρχία καί ή άγάπη τής άσχημότερης πειθαρχίας, ó ρεαλισμός καί ó ιδεαλισμός, ή πρωτοτυπία καί ó κομφορμισμός, τó κλείσιμο στόν έαυτό του καί ή έπιθυμία τού άνοίγματος κλπ., όλα αυτά δέν άποκλείονται σ' αυτόν, κάθε άλλο. Δέν έχουν άλλωστε είπει ότι είναι ή ηλικία «των άκαθάρτων ποδιών μέσα σέ μεταξωτές κάλτσες», γιά νά χαρακτηρίσουν αυτό τó περίεργο μίγμα άτημελήςίας καί κοκκεταρίας πού τώρα έμφανίζεται. (Α. Isambert).

6. Κατ' αυτή τήν περίοδο ή γενική δραστηριότητα είναι έντονη. Ό νέος αγαπά τήν κίνηση. Τό μυικό σύστημα άναπτύσσεται, περιοριζόμενο μόνο από τó γενικό τύπο τού νέου.

Στά προηγούμενα προστίθεται ή τάση γιά τολμηρές πρωτοβουλίες, ένα είδος άναζητήσεως τού κινδύνου, άρνηση τής προφυλάξεως, πού ώθούν τόν νέο σέ πράξεις άνώτερες από τίς δυνατότητές του. Άναγκάζει τόν έαυτό του σέ πολύ μεγάλες πορείες, ζητεί νά τοποθετηθεί, επί τού άθλητικού πεδίου, στήν «πρώτη κατηγορία». Άπ' αυτό προέρχεται «έκθισμός των δυνάμεων», οι συνέπειες τού όποιου είναι σοβαρότατες. (Α. Isambert).

7. Κατά τήν περίοδο αυτή ó έφηβος διεκδικεί τήν άνεξαρτησία του. Ό έφηβος θά διεκδικήσει τήν άνεξαρ-

τησία στις κρίσεις του. 'Από αντίδραση προς τό οικογενειακό περιβάλλον και τόν πιθανό πατρικό δεσποτισμό, θά πάρει θέση άκριβώς αντίθετη από εκείνη του περιβάλλοντός του. 'Ο έφηβος θά υπερασπίσει τά δικαιώματά του σάν ανεξάρτητη προσωπικότητα, θά υπερασπίσει τίς ιδέες του κατά τρόπο άπόλυτο. Κατά κανόνα, θά έρθει σέ αντίθεση προς τίς παραδόσεις, θά τίς χαρακτηρίσει «ξεπερασμένες», θά προσπαθήσει νά μήν τηρήσει τίς ύποχρεώσεις των απέναντι αὐτών. 'Αλήθειες πατροπαράδοτες, και γενικά «τά κοινώς παραδεγμένα» θά τά άποκαλέσει «παράλογα». Θά κριτικάρει αὐστηρά τούς «άνω των σαράντα» και θά στιγματίσει τίς, κατά τή γνώμη του, καθυστερημένες ιδέες τους». Οι κρίσεις του γενικά είναι άπόλυτες, χωρίς συμβιβασμούς και προφέρονται, σέ τόνο πού δέν επιδέχεται αντίρρηση.

'Ο έφηβος, άκόμη, άρχίζει νά αμφιβάλλει γιά τό κύρος των οικογενειακών παραδόσεων, των θρησκευτικών δογμάτων και των πολιτικών θεσμών. 'Ο έφηβος θά διεκδικήσει τά δικαιώματά του νά έχει τελείως προσωπικό «γούστο» στή λογοτεχνία, στή μουσική, στήν πολιτική. Κατά κανόνα θά είναι «ύπέρ των προοδευτικών ιδεών». 'Ο έφηβος θέλει ανεξαρτησία ως προς τόν τρόπο τής ένδυμασίας, θέλει νά διαθέτει κατά βούληση τίς έλευθερες ώρες του, νά συναναστρέφεται εκείνους πού επιθυμεί, νά συχνάζει στούς τόπους πού θέλει, νά διαβάσει ό,τι επιθυμεί, γενικά νά φέρεται όπως του άρέσει.

8. 'Η έφηβεία είναι ηλικία των φιλοδόξων όνειρων. 'Ο M. Debessse λέγει χαρακτηριστικά ότι «γιά τή νεότητά τού πόν είναι όνειρο, έκτός από τήν πείνα». 'Ολες οι δυνατότητες είναι γιά τόν έφηβο πιθανές. Μπορεί ό έφηβος μέσα στά όνειρά του νά είναι ό,τι θέλει και νά πετύχει ό,τι επιθυμεί. 'Ετσι, όνειρεύεται ότι μπορεί νά γίνει μεγάλος στρατηγός, όπως ό Φώς ή ό Παπάγος, διάσημος ρήτορας όπως ό Δημοσθένης ή ό Βοσσουέττος, τολμηρός έξερευνητής όπως ό Κολόμβος ή ό Στάνλεϋ κ.ο.κ. Τά όνειρα, ανάλογα μέ τό άτομο, άναφέρονται σέ διαφόρους τομείς: θρησκευτικό, ήθικό, κοινωνικό, οικονομικό, καλλιτεχνικό, αθλητικό. 'Ο κάθε έφηβος, ανάλογα μέ τίς προτιμήσεις του, θαυμάζει με τήν έλπίδα τής μελλοντικής πραγματοποιήσεως των όνειρων ου.

9. Στήν έφηβική ηλικία παίρνει συγκεκριμένη μορφή τό συναίσθημα. 'Ο M. Debessse θά πεί ότι «τά συναισθήματα είναι ό πραγματικός ψυχολογικός πλούτος των έφήβων».

Σέ χίλια δυό πράγματα, τά όποια χθές τόν άφηναν αδιάφορο, θά αντιδράσει τώρα ό έφηβος συναισθηματικά. 'Επιτυχίες ή άποτυχίες σχολικές, ή θέση τής οικογένειάς του στήν κοινωνία, οι συμπάθειες ή αντιπάθειες πού συναντά ή προκαλεί, ή έκτίμηση ή ή περιφρόνηση πού του έκδηλώνουν, ή άνεση ή ή φοβία πού αισθάνεται απέναντι στήν κοινωνία, θά εκπνεάσουν βαθύτατα τόν συναισθηματικό του κόσμο. 'Η έφηβική και ή νεανική, είναι οι ηλικίες τής πιο έντονης συναισθηματικότητας. Μιά λέξη, ένας ύπαινηγός, μία χειρονομία, άρκούν γιά νά διεγείρουν πολλές φορές σωστή θύελλα.

10. Κατά τήν έφηβεία έμφανίζεται τό ενδιαφέρον γιά τό άλλο φύλο. Τό φαινόμενο αυτό έχει σχέση μέ τίς έρωτογενείς όρμόνες, οι όποιες, παρά τήν ηλικία αὐτή χύνονται στό αίμα, καθώς και μέ τήν επίδραση του κοινωνικού περιβάλλοντος. Τό κορίτσι, κατά τήν έφηβική ηλικία, αισθάνεται κατά κανόνα άντί γιά έλξη άποστροφή προς τό γενετήσιο θέμα. Λαμβάνει συνείδηση του φύλου του χωρίς ένθουσιασμό. Μόνο τό αίσθημα τής μητρότητας, τό όποιο έχει ήδη γεννηθεί, έρχεται νά διασκεδάσει κάπως τήν άποστροφή αὐτή. Τά πράγματα όμως είναι τελείως διαφορετικά γιά τόν έφηβο, τό άγόρι. Αυτό είναι ένα σημείο πού πρέπει πολύ νά τό έχουν υπόψη οι γονείς και παιδαγωγοί. «Είς τό άγόρι — λέγει ό 'Αρ. 'Ασπιώτης — κατά τήν έφηβείαν, ή σεξουαλική συχνά κάμνει μίαν θεαλλώδη και θαίαν είσοδον... 'Η έφοδος τής σεξουαλικότητας εις τόν άνδρα φέρει ισχυράν μεταβολήν εις τήν ψυχολογίαν του. Τώρα έχει τήν σεξουαλικότητα ένηλικίου, άν και έχει ακόμη τήν ψυχήν παιδιού» (ή σεξουαλική σφαίρα και ό νέος άνθρωπος» σ. 95 - 96).

11. 'Ο έφηβος παρουσιάζει κοινωνικά ενδιαφέροντα και πρέπει νά παρηγορηθεί νά ένταχθεί όμαλά στό κοινωνικό σύνολο. 'Ο γνωστός παιδαγωγός άείμνηστος Παν. Κοροντζής

Ο θρησκευτικός λυρισμός

«Ίδού ό Νυμφίος έρχεται»

Νέοι και γέροι, πλούσιοι μεγιστάνες,
ταπεινωμένοι πένητες, πού ζείτε
χωρίς ποιμένα άρνιά, κι άνησυχείτε
σ' ούρλιασμα λύκων γύρω από τίς στάνες,

όλοι τό ίδιο, τ' άγχος δέν μπορείτε
των «έθνικών» πού φέρνουν μέγα οι Πάνες,
άπιστοι, νά γλυτώστε νερομάνες
δέ σθένουν ξέρα έντός σας κι άν θά πιείτε,

Γυρίστε στό Θεό σας νά ήρεμηστε,
κι άνάψτε τίς λυχνίες σας, παρθένοι,
μ' έλαιον πλούσιο, φρόνιμοι, άγρυπνήστε.

«Ούκ οΐδατε τή μέρα ούδέ τήν ώρα
όπου ό Νυμφίος έρχεται, τά δώρα
τά τίμα πάρτε άγνοί κ' έτοιμασμένοι

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

διαπιστώνει τήν ψυχολογική άνάγκη κοινωνικής έπαφής του νέου άνθρώπου όταν γράφει: «Αί άπαγορευτικά έντολαί και ό περιορισμός των νέων εις τά στενά όρια τής οικογενειακής ζωής δέν μάς βοηθούν, διότι ή έκουσία ένταξίς του νέου εις μίαν ευρύτεραν κοινότητα ύπαγορεύεται εκ των έσω, είναι δηλαδή μία βιολογική, ψυχική και πνευματική άνάγκη διά τήν νεαράν και πρό πάντων διά τήν έφηβικήν ηλικίαν...» («Μορφωτικά κοινότητες» σ. 191 - 192).

Μιά όψη τής κοινωνικότητας των έφήβων είναι ή ισχυρή τους τάση προς σύναψη φίλιας. Οι φίλιες τής έφηβείας είναι έκλεκτικές, περιδεείς, άποκλειστικές. Γνωρίζουν όλους τούς τρόμους του πάθους, τίς θύελλες τής ζηλοτυπίας. Είναι περισσότερο άφιλοκερδείς από τίς φίλιες των ένηλικων και πολύ σπάνια γίνονται ύπολογιστικές. Κατά τήν έφηβική ή ηλικία ό φίλος έχει έμπιστοσύνη προς τόν φίλο του. Τόν θέλει τελείως άφωσώμενο στό άτομό του, τόν θαυμάζει, επιζητεί νά αποδείξει τή φίλία του μέ τήν προσφορά δώρων, αισθάνεται ευτυχής νά ύποσται γιά τόν φίλο του μία θυσία. Συχνά προστίθεται ένας άκατανίκητος πόθος επικοινωνίας και ταυτισμού. Προσπαθούν νά έχουν τίς ίδιες διαθέσεις, τίς ίδιες ιδέες, και ή μίμηση μεταξύ τους φθάνει ως τόν τρόπο κοπής των μαλλιών και ως τόν τρόπο γραφής. 'Η άνταλλασσομένη άλληλογραφία, μέ τίς φλογερές εκφράσεις, μαρτυρεί τή θερμότητα τής φίλιας.

12. 'Ο έφηβος τέλος ενδιαφέρεται γιά τά μεταφυσικά προβλήματα και τή θρησκεία. 'Αναζητεί ειλικρινά τήν πίστη. 'Εν τούτοις, παρά τόν σεβασμό τόν όποιο κατάκανόνα οι έφηβοι τρέφουν προς τήν θρησκεία, πολλοί από αυτούς, προς τό τέλος τής έφηβείας, δέν δέχονται εύχαρίστως τόν άπόλυτο χαρακτήρα τής χριστιανικής ήθικης. Τίς ήθικές έντολές τής θρησκείας μερικοί τίς δέχονται χωρίς συζήτηση, οι περισσότεροι όμως θά τίς δεχθούν μόνο όταν δικαιολογηθούν αυτές μέ τόν πρέποντα τρόπο και άποδειχθεί ή θασισότητά τους. Κακώς διαφωτισμένοι οι περισσότεροι στό θέματα τής θρησκείας, ύποφέρουν έσωτερικά, γιατί δέν μπορούν νά πάρουν σαφή θέση απέναντι αὐτής. Είναι θέβαια σπάνιο πράγμα νά ξεσπάσει κρίση θρησκευτική στήν ηλικία αὐτή. Οι άρχές της όμως βρίσκονται έδώ» (Ρ. Dufour).

(Τό τέλος στό επόμενο τεύχος)

ΜΑΝΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Του ΔΗΜ. Κ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΛΕΛΛΟΥ
Επιθ. Δημ. Εκπαιδεύσεως Α' Περ. Αθηνών

Στή ζωή της οικογένειας και όλόκληρου του Έθνους, θασική και πρωταρχική είναι ή δύναμη τής Μάνας. Φύλακας των ήθικων αξιών τής ζωής και των αγαθών του πολιτισμού, δημιουργεί τίς Κοινωνίες και τούς Λαούς στό πέρασμα των αιώνων. 'Η άθάνατη Έλληνική Φυλή, μέ τίς αιώνιες παραδόσεις της, σέ ξεχωριστή θέση έχει άνεβάσει τή Μάνα, πού τό πνεύμα της πάντοτε δίνει ύψηλό νόημα στήν έθνική και κοινωνική μας ύπόσταση. Κ' ή δημοτική μας ποίηση, αληθινός καθρέφτης του έθνικού μας βίου, όμορφα στολίζει αὐτή τή θέση τής Μάνας, πού τό πνεύμα της διαποτίζει πάντοτε δλη τήν ύπαρξή μας. 'Ο άνώνυμος τραγουδιστής ποτέ δέν ξεχνά νά τραγουδήσει τή Μάνα: στήν ξενιτιά και στόν πόλεμο, στό έρωτα και στό γάμο, στό θάνατο και σέ κάθε σοβαρή περίπτωση τής ζωής. Αὐτή του δίνει τή δύναμη γιά νά εκφράσει πιστά τή λαϊκή σκέψη και τή βαθύτερη ψυχική λαχτάρα του συνόλου, συγκινώντας βαθιά τόν άκροατή.

Στά τραγούδια τής ξενιτιάς ή Μάνα έναρκώνει τόν πόνο και τήν λαχτάρα. 'Ο γιός πού ξενιτεύεται, άποχαιρετά ξεχωριστά τή Μάνα και τής όρκίζεται, ότι θά ξεαναγυρίσει γρήγορα μέ πολλά δώρα. Τό τραγούδι τής «Κακής Μάνας» εκφράζει, μέ τρόπο άρνητικό, ζωηρά και τραγικά, τή μητρική στοργή. 'Η κακή Μάνα τιμωρείται γιά τήν κακία της απ' τόν ίδιο της τόν πόνο:

«'Ολες οι μάνες τά παιδιά, όλες εύκές τούς δίνουν
και μία μάνα, κακή μάνα, τό γυιό της καθαριέται.
Διώξε με, μάνα, διώξε με, μέ ξύλα, μέ λιθάρια,
γιά νά μέ πάρει τό κακό και ή ντροπή του κόσμου.

νά σφιξω τά ματάκια μου, νά φύγω από μπροστά σου,
νά πάω κ' έγω μέ τά πουλιά και μέ τά χελιδόνια
Τά χελιδόνια νά γυρουν κ' έγω νά μή γυρίζω.
Θά κνείς χρόνους νά μέ ιδείς, καιρούς νά μ' άπαντήσεις.

Θά θολωθούν τά μάτια σου, ητράγοντας τίς στρατές
και θά στεγνώσει ή γλώσσα σου, ρωτώντας τούς διαβάτες:

— Διαβάτες, πού διαβαίνετε, περάτες πού περνάτε,
μήν είδατε τό γιοϋλη μου, τό μοναχό παιδί μου;

Στά κλέφτικα τραγούδια, ή Μάνα παίρνει ιδιαίτερη αϊγλή και σύμβολο γίνεται αληθινό. 'Ο κλέφτης του βουνού, θέλοντας νά γλυκάνει τή φωνή του, θυμάται τή Μάνα:

«Μέ γέλασε μία χαραυγή, τ' άστρο και τό φεγγάρι
και θγήκα νύχτα στά βουνά, νύχτα στά κορφοβούνια.
'Ακούω τά δέντρα και βογγούν και τίς όξυές και τρίζουν.

Έκατσα και τά ρώτησα γλυκά σάν τή μανούλα:

— Τ' έχετε όξυές και θλίβεστε, λημέρια, πού βογγάτε...»

'Ο κλέφτης μέ περηφάνεια θυμάται τή Μάνα του στή μεγάλη πολεμική του νίκη:

«... Νάσουνα πετροπέρδικα στό πλάγια του Πετρίλου,
ν' άγνάντευες πώς πολεμούν οι κλέφτες μέ τούς Τούρκους.

ν' άγνάντευες τό γυίόκα σου μπροστά στό παλγκάρια...

'Ομπρός ξεστρώνει τήν Τουρκία, μέ τό σπαθί στό χέρι
κι από τή φωνή του τήν ψηλή άχολογάει ό τόπος...»

'Η τελευταία επιθυμία του Λιάκου, όταν ξεψυχά λαβωμένος, είναι νά του πάρουν τά παλικάρια του τό κεφάλι, γιά νά μήν τό κόψουν οι Τούρκοι:

«Τό ίδου ένχθροί και χαιρόνται,

οί φίλοι και λυπούνται,

τό ιδεί και ή μανούλα του

κι άπ' τόν καυμό πεθάνει»

Στό τραγούδι του Βασίλη, ή Μάνα συμβουλεύει, ενώ στό τραγούδι του Κίτσου μαλώνει μέ τό ποτάμι:

— Βασίλη, κάτσε φρόνιμα, νά γίνεις νοικοκύρης,
γιά ν' άποχτήσεις πρόβατα, ζευγάρια κι αγελάδες,
χωριά κι άμπελοχώρα, κοπέλια νά δουλεύουν.
— Μάνα μου, έγω δέν κάθομαι νά γίνω νοικοκύρης,
νά κάνω άμπελοχώρα, κοπέλια νά δουλεύουν
και νάμαι σκλάβος των Τουρκών, κοπέλι στούς γερόντους.

Φέρε μου τ' άλαφρό σπαιθί και τό βαριό τουφέκι,
νά πεταχτώ σάν τό πουλί ψηλά στό κορφοβούνια.

Πουρνό φιλεί τή μάνα του, πουρνό ξεπροβοδιέται.

— Γειο σας, βουνά, μέ τούς γκρεμούς, λαγκάδια μέ τίς παχυνες.

— Καλώς το, τάξιο τό παιδί και τάξιο παλγκάρι...»

Στά τραγούδια του γάμου κυρίαρχη είναι ή θέση τής Μάνας:

«Σούεπα μάνα, πάντρεψέ με.

σπιτονοικοκύρεψέ με»

Τό γνωστό τραγούδι του «Νεκρού Αδελφού» εκφράζει τόν υπέρτατο μητρικό πόνο, πού συγκλονίζει κάθε ανθρώπινη ψυχή:

«Μάνα, μέ τούς έννια σου γιούς και μέ τή μία σου κόρη,
τή κόρη τή μονάκριβη, τήν πολυαγαπημένη,
τήν είχε δώδεκα χρόνων κι ό ήλιος δέν τήν είδε.
Στά σκοτεινά τήν έλουζε, στάφεγγα τή χτενίζει,
στάστρι και στόν αύγερινό έπλεκε τά μαλλιά της.

'Αν είσαι φίλος διάβαινε κι άν είσαι έχθρός μου φύγε
κι άν είσαι ό πικροχάρωντας άλλα παιδιά δέν έχω.

Κ' ή δόλια ή 'Αρετούλα μου λείπει μακριά στό ξένα.

— Σήκω μανούλα μου, άνοιξε, σήκω, γλυκειά μου μάνα.

— Ποιός είν' αυτός πού μου χτυπάει και μέ φωνάζει μάνα:

— Άνοιξε, μάνα μου, άνοιξε κ' έγω είμαι ή 'Αρετή σου
Κατέβηκε, άγκαλιάστηκαν και πέθαναν κ' οι δύο».

'Η τελευταία όμιλία τής έτοιμοθάνατης κόρης μέ τήν άμοιρη μάνα είναι συγκινητική:

«— Τ' έχεις μανούλα μου, και κλαίς, τ' έχεις κι άναστενάξεις;

— Πεθαίνεις, Ευγενούλα μου, και τί μου παραγγέλνεις;

— Σ' άφήνω, μάνα, τό έχει γεια και ντύσε με σά νύφη
κι όταν θά σώρθει ό Κωνσταντής νά μή τότε πικράνεις...»

Μά τά λυρικότερα έλληνικά δημοτικά τραγούδια είναι τά χιλιοπικρα μητρικά μοιρολόγια:

• «Τώρα στόν άποχωρισμό, τρεις ποταμούς διαβαίνουν.
'Ο ένας χωρίζει άντρόγυνα, ό άλλος χωρίζει άδέρφια
κι ό τρίτος ό φαρμακερός τή μάνα απ' τά παιδιά της.»

• «Αὐτοῦ πού κινήσεις νά πιάς στό μακρινό ταξίδι,
θέλω νά πεις στή μάνα σου πότε θαρθείς στό σπίτι.

Νάχω κι έγω μία άπαντοχή, νάχω κ' έγω μία έλπίδα.
Λουλούδια νάχω στήν αὐλή, τριαντάφυλλα στρωμένα.»

ΑΞίζει νά πω δυό λόγια και γιά τά γλυκά νανουρίσματα. 'Η Μάνα κελαιγάει, μέ γλυκειά λαχτάρα, πλάι στήν κούνια του παιδιού της:

«Ύπνε, πού παίρνεις τά μικρά, έλα πάρε και τούτο.

Μικρό - μικρό σου τόδωσα, μεγάλο φέρε μου το.

Μεγάλο σάν ψηλό βουνό, ίσο σάν κυπαρίσσι
κ' οι κλώνοι του ν' άπλώνονται σ' Ανατολή και Δύση.»

Θά έπρεπε ν' άσχοληθώ πολύ, αν προσπαθούσα νά μιλήσω γιά όλα τά όμορφα δημοτικά μας τραγούδια πού αναφέρονται στή Μάνα κ' εκφράζουν τά συναισθήματά της. Σ' όλα ή παρουσία της εύλογει, ύποβάλλει, συγκινεί. Στή Μάνα, πού ετοιμάζει τό μέλλον και λιχνίζει όλόκληρο τό Έθνος μας, άνήκει ή μεγάλη τιμή. Τά χρόνια μας είναι δύσκολα και κρίσιμα. Έχουμε άνάγκη από καλές Μάνες, γιά ν' άνυψώσουμε τήν πεσιμένη ήθικά ζωή μας και νά δημιουργήσουμε τήν καλύτερη αύριανή Κοινωνία. Οι καλές Μάνες δημιουργούν τ' αληθινά παλικάρια, τήν άθάνατη Πατρίδα μας, τόν υπέροχο Έλληνικό Λαό. Οι καλές Μάνες αποτελούν τά σύμβολα του μεγαλείου και τής αιωνιότητας τής Φυλής μας.

Ο ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟΣ ΒΑΤΡΑΧΟΣ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ, ΕΝΑΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΖΟΥΣΕ Σ' ΕΝΑ ΘΕΩ-ΡΑΤΟ ΠΕΤΡΙΝΟ ΠΥΡΓΟ ΠΟΥ ΕΣΤΕ-ΚΕ ΣΤΗΝ ΑΚΡΗ ΕΝΟΣ ΑΠΕΡΑΝ-ΤΟΥ ΚΑΙ ΠΥΚΝΟΥ ΔΑΣΟΥΣ.

Η ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙ-ΛΙΑ ΣΥΧΝΑ ΕΡΧΟΤΑΝ Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΙΞΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΠΕΡΠΑΤΗΣΕΙ. ΜΙΑ ΜΕΡΑ...

Πού πᾶς, πρι-γκήπισσα;

Μιά βόλτα στο δάσος.

Δέν είναι σωστό νά πηγαίνεις μόνη στο δάσος.

Μπα, δέν υπάρχει κανέ-νες κίνδυνος. "Αλλωστε δέν πάω μακριά, στο υπόσχομαι.

ΚΑΙ ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΤΡΕΧΟΝΤΑΣ...

Τό παραμύθι αυτό είναι από τή σειρά ΜΙΚΡΑ ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗ-ΜΕΝΑ τῶν Ἐκδόσεων «ΑΤΛΑΝΤΙΣ - Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & Σία Α.Ε.

Ἡ πριγκήπισσα κάθησε κοντά σ' ἓνα πηγάδι πού ἦτανε στό δάσος. ἔβγαλε τό χρυσό τόπι τῆς κι ἄρχισε νά παίξει. Ξαφνικά φώναξε: - Τό τόπι μου! Ἐπλεσε στό πηγάδι! Ἐριξε τόν κουβά, ἀλλ' ἀντί γι' αὐτό ἔβγαλε ἓνα δάτραχο. Τῆς εἶπε:

Τί θά μοῦ δώσεις ἀν σου βρῶ τό χρυσό σου τόπι;

"Ο,τι θέλεις! Θά σοῦ χαρίσω ὅ,τι μοῦ ζητήσεις!

Νά, πάρε τά διαμαντικά μου.

ΚΙ Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΦΟΡΕΣΕ ΣΤΟΝ ΒΑΤΡΑΧΟ ΤΟ ΚΟΛΛΙΕ ΤΗΣ.

Ο ΒΑΤΡΑΧΟΣ ΗΤΑΝ ΤΟΣΟ ΑΣΤΕΙΟΣ ΜΕ ΤΟ ΚΟΛΛΙΕ, ΠΟΥ Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΠΑΡ' ΟΛΗ ΤΗ ΘΛΙΨΗ ΤΗΣ ΕΒΑΛΕ ΤΑ ΓΕΛΙΑ.

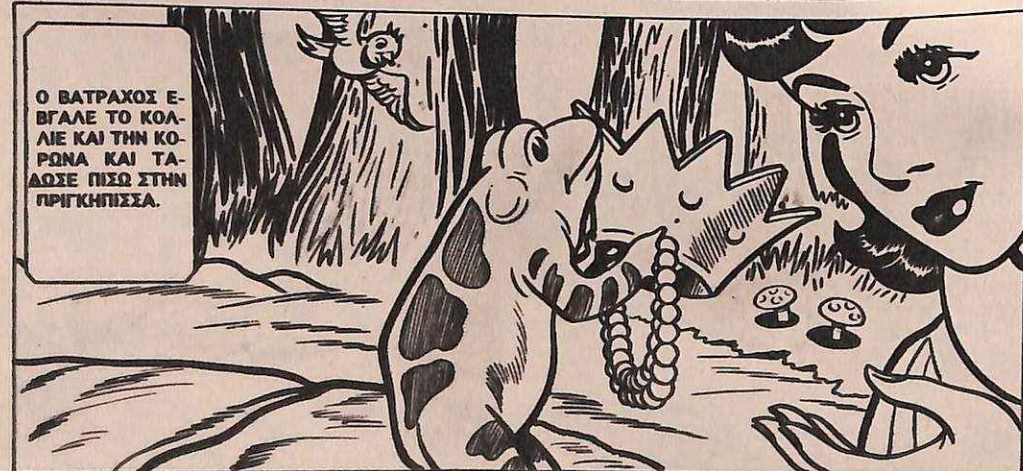

"Οχι, ἀγαπητή μου πριγκή-πισσα. Τά διαμαντικά σου δέν κάνουν γιά μένα.

Τ Ω Ρ Α !

Τά ΜΙΚΡΑ ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ κυκλοφοροῦν χρωματιστά κάθε Πέμπτη στά περίπτερα.

- Δέν είναι αυτά για μένα. - Τότε πάρε την κορώνα μου.
- Όχι, μόνο την αγάπη σου θέλω.

Ο βάτραχος γήγνε κρατώντας τό τόπι. - Ευχαριστώ, του είπε κ' έκανε να φύγει.
- Που πάς; της φώναξε ο βάτραχος.

Από τη σειρά «ΜΙΚΡΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΚΛΑΣΣΙΚΑ» του Οίκου «Ατλαντίς - Μ. Πεχλιβανίδης & Σία Α.Ε.

(Συνεχίζεται)

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΕΣ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ

Η καλλιφώνη χορωδία των μικρών Έρυθροσταυριτών μαθητών του ιδιωτικού Δημοτικού Σχολείου του Αγίου Παύλου Αθηνών έπαιξε στις 23.12.1979 τα Κεντρικά Γρα-

Τό Προεδρείο ακούει με ικανοποίηση τα κάλαντα των μικρών μαθητών.

Τα καλλιφωνα παιδιά του Ε.Ε.Σ. Νεότητος που έψαλλαν τα κάλαντα στο Προεδρείο.

φεία του Ε.Ε.Σ. και έψαλε πολλά χριστουγεννιάτικα κάλαντα στο Προεδρείο (εικ. 1). Η διδασκάλισά τους, που τα συνόδευε τόσο στοργικά και ό μουσικοδιδακτικός τους, που τα καθοδηγούσε τόσο επιτυχμένα, είναι άξιοι πολλών συγχαρητηρίων

Τό Προεδρείο και οι άμεσοι συνεργάτες υπάλληλοι κατά τα Χριστούγεννα του 1979.

ΤΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΣΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ

Ο Πρόεδρος κ. Γ. Μαρίνος, εύχαριστεί τους υπαλλήλους των Κεντρικών Γραφείων για τα Κάλαντα.

Η ισότης των φύλων σ' όλους τους τομείς, ακόμη και στα έθιμα και στις παραδόσεις! Έτσι, την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, ομάδα υπαλλήλων των Κεντρικών Γραφείων έψαλε τα κάλαντα στο Προεδρείο. Η ομάδα οργανώθηκε κάτω από την επιτυχημένη καλλιτεχνική έμπειρία του κ. Β. Καρατζά, που εμφανίστηκε... και με τό τρίγωνό του. Στην ομάδα συμμετείχε για πρώτη φορά ένας χαριτωμένος νεαρός, θηλυκός "Αι Βασίλης", που

έπαιζε μάλιστα θαυμάσια φυσαρμόνικα. Η ιδέα της... μεταμφίεσής είχε τεράστια επιτυχία.

Στή συνέχεια όλοι οι υπάλληλοι - κατά παλαιό έθιμο - ευχήθηκαν στον Πρόεδρο κ. Γ. Μαρίνο, στους Αντιπροέδρους, Καθηγητή κ. Όρ. Λουρίδη και κ. Σ. Σπηλιωτόπουλο και στον Γεν. Γραμματέα, κ. Γκ. Πετμεζά, καλή χρονιά για αυτούς και για τον Ε.Ε.Σ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΕΡΥΘΡΟ

ΤΕΛΕΤΗ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΤΙΜΗΤΙΚΟΥ ΤΟΜΟΥ

Στις 3.1.1980, 8 μ.μ., στην καλλιτεχνικά διακοσμημένη αίθουσα "Έσπεριδες" του ξενοδοχείου Χίλτον, πραγματοποιήθηκε η τελετή επιδόσεως Τιμητικού Τόμου στον Χειρουργό και Σύμβουλο του Ε.Ε.Σ. κ. Αλέξανδρο Σάπκα, για τα 70 χρόνια του.

Η έπιτροπή Έκδόσεως του Τόμου, αποτελούμενη από τους κ.κ. Σ. Κουρεμένο, Ε. Τιερρή, Ε. Παπαεγγέλου, Σ. Μαντωνάκι, Σ. Ντουράκη, Ν. Καραβά και τις κυρίες Κλεώ Τιερρή και Έλλη Κουρεμένου, διάλεξε σαν πρώτη εκδήλωση της χρονιάς την άπονομή αυτή για να συμπέσει με την 50ή επέτειο της ίδρύσεως του Νοσοκομείου του Ε.Ε.Σ.

Τήν τελετή διέυθυνε ο Πρόεδρος της Έπιτροπής κ. Σ. Κουρεμένος, που ολιγόλογα μά ούσιαστικά προλόγισε. Ακολούθησε μία διεξοδική όσο και λογοτεχνικά άρτια και συγκινητική βιογράφιση του Τιμωμένου από τον μαθητή του Ύφηγητή κ. Ε. Τιερρή.

Ο λόγος δόθηκε μετά στον Πρόεδρο του Ε.Ε.Σ. κ. Γ. Μαρίνο για ένα σύντομο χαιρετισμό εκ μέρους του Κ.Δ.Α. και για την επίδοση της ανωτάτης τιμητικής μας διακρίσεως, του Χρυσού Σταυρού, με χρυσή δάφνη στον Τιμωμένο, κάτω από τα παταγώδη χειροκροτήματα του εκλεκτού κόσμου των παρισταμένων, που άσφικτικά γέμισαν την αίθουσα των Έσπερίδων. Χαιρετισμός στή συνέχεια απεύθυναν ο Πρόεδρος της Διοικ. Έπιτροπής του Ν.Ε.Ε.Σ. Καθηγητής κ. Ν. Παπαχαλαδάρης, ο Πρόεδρος της Έλληνικής Χειρουργικής Έταιρίας κ. Α. Μοσχόπουλος, που ανέκρουσε τον κ. Σάπκα επίτιμο μέλος της, ο τ. Πρόεδρος της Χειρουργικής Έταιρείας Κύπρου κ. Γ. Μαραγκός και ο Πρόεδρος του Έπιστημονικού Συμβουλίου Ν.Ε.Ε.Σ. κ. Σ. Μπενεττάτος (Εικ. 1).

Στή συνέχεια ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. παρέδωσε τον Τόμο στον Τιμωμένο, που με συγκινητικά λόγια εύχαρίστησε τους όμιλητές, τους παρισταμένους και όλης ιδιαιτέρως την έπιτροπή Έκδόσεως και πρόπάντων τους έξονους και τους δικούς μας συνεργάτες του Τιμητικού Τόμου, χωρίς την ούσιαστική συμβολή των όποιων δεν θά ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί η Τιμητική αυτή Έκδοση.

Μετά τα εύχαριστήρια, ο Πρόεδρος της Έπιτροπής Έκδόσεως του Τόμου και της εορταστικής εκδήλωσεως κ. Σ. Κουρεμένος εύχαρίστησε... και αυτός για την άθροια ανταπόκριση στην πρόσκλησή του και την σοβαρή συμμετοχή του ιατρικού κόσμου της Έλλάδος στήν συγγραφή του Τόμου και ό τιμηθείς μετά της έρίτιμης κυρίας Νίνας Αλεξάνδρου Σάπκα δέχτηκαν τα θερμά συγχαρητήρια των παρισταμένων, που, στή συνέχεια, τους δεξιώθηκαν στο χώρο του ξενοδοχείου.

Εκτός από τον κ. Πρόεδρο και την Κυρία Ίωάννα Γ. Μαρίνου, διακρίναμε στήν τελετή επιδόσεως των Αντιπροέδρων του Ε.Ε.Σ. και Πρόεδρο της Έφορείας Δημοσίων Σχέσεων και Τύπου Καθηγητή κ. Όρ. Λουρίδη, τον Αντιπρόεδρο κ. Α. Καμπάνη μετά της κυρίας

Οι τιμήσαντες την Τελετή επιδόσεως του τιμητικού Τόμου.

Οι προσφωνήσαντες τον τιμωμένο.

του, τον Γεν. Γραμματέα Ναύαρχο κ. Γκ. Πετμεζά μετά της κυρίας του, τους Συμβούλους κ.κ. Καθηγητή, μετά της κυρίας Β. Κούρια, τον κ. Βεν. Λεονταρίτη, τις κυρίες Έλ. Ποταμί-Κοινωνικών Υπηρεσιών κ. Γερ. Άποστολάτος, του και Π. Τσαλδάρη και πολλούς Καθηγητές Πανεπιστημίου και Ιατρούς. Τήν τελετή έτίμησε με την παρουσία του ό Ύφυπουργός

Ο ΑΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΙΑΣ

Στις 5.1.1980, ό Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Έλλάδος και έπίτιμος Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. Κύριος Σεραφείμ, δέχτηκε σε πολύωρη συνεργασία - που κράτησε 3 ώρες - τον Αντιπρόεδρο μας και οργανωτή της Ιατρο-Κοινωνικής Πολιτικής του Ε.Ε.Σ. Καθη-

γητή κ. Όρ. Λουρίδη. Θέμα της συσκέψεως αυτής, στήν όποια παρέστη και ό δικηγόρος - δημοσιογράφος και Διευθυντής Δημοσίων Σχολών και Τύπου της Αρχιεπισκοπής Αθηνών κ. Χρ. Θεοδωρόπουλος, ήταν ό καινός άγών κατά της τοξικομανίας.

Ο κ. Καθηγητής, πού από διετίας ήδη μελέτησε το θέμα της τοξικομανίας (αίτια και αντιμετώπιση), μέσα στα πλαίσια των μαθημάτων του στο Λαϊκό Πανεπιστήμιο της 'Εταιρίας των Φίλων του Λαού, σχετικά με το κλίμα ήθικης καχεξίας πού μαστίζει πολύ κόσμο, και με την μανία αυτοκαταστροφής, πού απειλητικά κρέμεται σάν «Δαμόκλειος σπάθη» στα κεφάλια πολλών νέων ανθρώπων, ανέπτυξε στην Μακαριότητά του ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την ίδρυση και λειτουργία Πανελληνίου Κέντρου υποδοχής και άναδοχής των παραστρατημένων και των τοξικομανών νέων. Το κέντρο αυτό θα διευθύνεται από την 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών και τον 'Ελληνικό 'Ερυθρό Σταυρό.

Μετά από έξονυχιστική συζήτηση του θέματος, ελήφθη η απόφαση να αναζητηθεί σύντομα το κατάλληλο οίκημα και να τεθούν, σε επόμενη γενικότερη σύσκεψη, οι βάσεις οργάνωσης του Κέντρου.

(Τήν στιγμή της εκτυπώσεως του περιοδικού, πληροφορηθήκαμε ότι ανευρέθη ήδη οίκημα της 'Αρχιεπισκοπής κατάλληλο, από κάθε πλευρά, για την στέγαση του Κέντρου τούτου).

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Στις 8.1.1980 πραγματοποιήθηκε στο Δώμα των Κεντρικών Γραφείων του Ε.Ε.Σ. ειδική εκδήλωση για την έναρξη του 8' μέρους του προγράμματος των μαθημάτων των 'Εθελοντών Κοινωνικής Προνοίας του Ε.Ε.Σ.

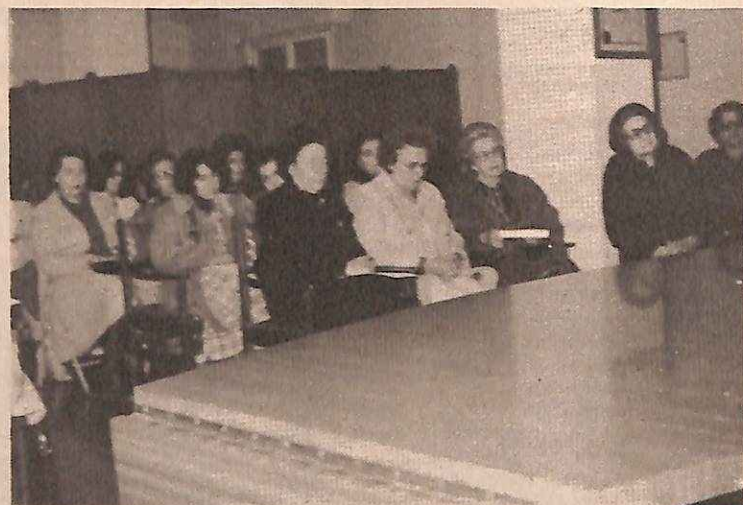
Στην εκδήλωση αυτή ομιλήσε ο 'Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. Καθηγητής κ. 'Ορέστης Λουρίδης, με θέμα: «Τά πιστεύω μου για την κοινωνική πολιτική του Ε.Ε.Σ.».

Ο κ. Καθηγητής - και από της σκοπιάς της οργάνωσης της πολιτικής αυτής - διέγραψε, σε άδρές γραμμές, τά σκοπούμενα και τά πλαίσια της 'Εφαρμοσμένης Δυναμικής και Σύγχρονης Κοινωνικής Πολιτικής του Ε.Ε.Σ., όπως την όνομασε και την εφάρμοσε τώρα και τρία χρόνια ο ίδιος.

'Ανακαλώντας στη μνήμη τά γνωστά στο θέμα αυτό «πιστεύω» του, τόνισε, μεταξύ πολλών άλλων, ότι τό αναπλαστικό έργο και ή ευεργετική επίδραση της Διοικήσεως του Ε.Ε.Σ. βασίζονται θέθαια, κατά κύριο λόγο επάνω στα ανθρωπιστικά ιδέωδη, εκτεινούνται όμως σήμερα πολύ μακρύτερα απ' τά όρια της άμεσης βοήθειας σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης.

Γι' αυτό, συνέχισε ο κ. 'Αντιπρόεδρος, -σ' έναν κόσμο, πού αντιμετωπίζει ήδη πάμπολλα δεινά, πρέπει ο Ε.Ε.Σ. - πού αποτελείται, και πρέπει να αποτελείται, από ανθρώπους καλής θελήσεως και θεσθαιμένης ψυχοπνευματικής ανωτερότητας - να υποστηρίξει την αποχή από ό,τιδήποτε θα μπορούσε να προσθέσει περισσότερες δυστυχίες και να αντιμετωπίσει ενεργά και θαρραλέα όλα τά σημερινά και τα κοινωνικά προβλήματα του τόπου, αν έπιθυμεί να διατηρήσει ο 'Ελληνικός Λαός την πίστη του στα ύψηλά σκοπούμενα της 'Οργάνωσής μας».

'Ετσι τό πρόβλημα της προστασίας του

Μέρος των κυριών και δεσποινίδων 'Εθελοντών Κοινωνικής Προνοίας.

Ο καθηγητής κ. Λουρίδης αναπτύσσει τίς απόψεις του.

περιβάλλοντος από μόλυνση και ρύπανση και τό θέμα της πολεμικής αντιμετώπισης της μανίας αυτοκαταστροφής των νέων μας (άλτεια, κατ' επάγγελμα έπετεία, νευτισμός, πανσεξουαλισμός, άλκοολισμός, τοξικομανία, της ροπής προς την εγκληματικότητα γενικότερα), πρέπει σοβαρά να άσασχολήσει τό μυαλό, τίς ώρες και την θούληση προσφοράς των 'Ερυθροσταυριτών και μάλιστα των 'Εθελοντών Κοινωνικής Προνοίας του Ε.Ε.Σ.

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑ ΤΟΥ Ν.Ε.Ε.Σ.

Στις 12.1.1980 πραγματοποιήθηκε, στο καλλιτεχνικά διακοσμημένο 'Αμφιθέατρο του Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ. 'Αμπελοκήπων, ή καθιε-

Στό τέλος ο Καθηγητής Λουρίδης έτλεξε τό εγκώμιο των εύγενικών θιαστών της ερυθροσταυρικής εύποιίας και εύλήθηκε σ' αυτές κάθε προκοπή άτομική, οικογενειακή και κοινωνικο-προνοιακή.

(Στό επόμενο τεύχος του περιοδικού μας, θα δημοσιεύσουμε όλο τό κείμενο των «πιστεύω» του κ. 'Αντιπρόεδρου επάνω στο τόσο σημαίνον θέμα της Ιατροκοινωνικής πολιτικής του Ε.Ε.Σ.).

ρωμένη κοπή της Βασιλόπιτας, από τόν Πρόεδρο κ. Γ. Μαρίνο. Προηγούμενος, ο Διευθυντής του Νοσο-

κομείου κ. Π. Σίμος διεξοδικώτατα αναφέρθηκε στα «πεπραγμένα».

Στην έορτή παραβρέθηκαν οι 'Αντιπρόεδροι Καθηγητής 'Ορ. Λουρίδης, Στ. Σπηλιωτόπουλος (τυχερός του νομίσματος) και άναπληρωτής Γεν. Γραμματέας Θ. Σχίζας, οι Σύμβουλοι Καθηγητές Κ. Κούριας, 'Αλ. Σάπκας Γ. Φίλης, 'Ιω. Ψημένος, ο Πρόεδρος της Διοικήσεως 'Επιτροπής Καθηγητής Ν. Παπαχαράλαμπος, οι Καθηγητά Διευθυντά Γ. Παπαευσγγέλου και Γ. Πούλιας, ο 'Υφηγητής Διευθυντής Χειρουργός 'Εμμ. Τιερής, ο 'Υφηγητής έπ. Διευθυντής του 'Λουριδείου Στοματολογικού Κέντρου του Ε.Ε.Σ. 'Αθ. Μαρκόπουλος, ο Διευθυντής του 'Ακτινολογικού και Πρόεδρος του 'Επιστημονικού Συμβουλίου Στ. Μπενετατός, ή ήγεσία των 'Αδελφών Νοσοκόμων, ο 'Αντιπρόεδρος της 'Εφορείας Νεότητος Μ. Παπαθασλείου και πολλοί άλλοι.

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟ ΓΙΑ 'ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Με την παρουσία του εκπροσώπου του Σεβασμιωτάτου Πειραιώς, του 'Υφυπουργού 'Εσωτερικών κ. 'Ανδριανόπουλου, τόν Γεν. Γραμματέως της Βουλής, πολλών Βουλευτών, και των βαθμοφόρων της Περιφερειακής 'Εφορείας Σαρωνικού πραγματοποιήθηκε στις 13.1.1980 στην αίθουσα Νεωσάικου Προσκόπων Πειραιώς, ή κοπή της πίττας. Κατά την τελετή, εκτός των βαθμοφόρων, ώμλησε ο 'Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. και Πρόεδρος της Κεντρικής 'Εφορείας Αιμοδοσίας Καθηγητής κ. 'Ορ. Λουρίδης για τί σημασία διακρίσεως στη Σημαία των Προσκόπων και σε πολλούς άνώτερους βαθμοφόρους των. 'Ο Ναύαρχος κ. Π. Θεοχάρης και οι 'Εφοροι εύχαρίστησαν θερμά για την ύψηλή τιμητική διάκριση και ύποσχέθηκαν να έντεινουν τίς προσπάθειές τους για την πύκνωση των φαλάγγων των έθελοντών αιμοδοτών Προσκόπων, προς τούς όποιους ώμλησε και ο Πρόεδρος του Πειραικού Τμήματος του Ε.Ε.Σ. κ. Χρ. Κεφάλας. Συνεργείο της ΥΕΝΕΔ κάλυψε την ώραία αυτή τελετή.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΙΜΑΤΟΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΧΕΞΙΑΣ

Στις κατάμεστες από έκλεκτό πνευματικό κόσμο της 'Αθήνας, αίθουσες διαλέξεων του Λαϊκού Πανεπιστημίου της υπερανωθίας 'Εταιρίας των Φίλων του Λαού, ώμλησε στις 14.1.1980 ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου 'Αθηνών και 'Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. 'Ορέστης Λουρίδης.

Ο όμιλητής άσασχολήθηκε, στο μάθημα του αυτό με την αντιμετώπιση της άθειας, της άπιστίας, της άμφισβήτησης των αξιών, της άδυστοχίας, της άφιστοχίας και της εύδαιμονο-ισεολογικής συγχύσεως και της εύδαιμονο-ισεολογίας και άνέλυσε με λεπτομέρεια και πειθρίας όλα τά κατάλληλα μέτρα και μέσα στικότητα όλα τά κατάλληλα μέτρα και μέσα πού πρέπει να ληφθούν για να επιτύχουμε τό «τι δέον γενέσθαι» έχει πρό πολλού ξεφύτο «τι δέον γενέσθαι» έχει πρό πολλού ξεφύ- γει απ' τά χέρια των ύπαιτών του κλίματος της ήθικης καχεξίας, πού - κατά την μέγιστη άνα-

λογία - είναι οι μεγαλύτεροι στην ήλικία και οι φθασμένοι επαγγελματικά, κοινωνικά και κρατικά.

Τήν ομιλία του κ. Λουρίδη παρακολούθησαν τό Πρόεδριόν της 'Εταιρίας με έπικεφαλής τόν Πρόεδρο Καθηγητή κ. Στ. Κορρέ, πολλοί Σεβασμιώτατοι, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της 'Επικρατείας, οι έπ. 'Αρχηγοί της 'Αστυνομίας Πόλεων, ο Πρόεδρος και 'Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ.κ. Γ. Μαρίνος και Λ. Καμπάνης, 'Ακαδημαϊκοί και Καθηγητά Πανεπιστημίου, Προεδρεία έπιστημονικών 'Εταιρειών και 'Αρχοντες 'Οφεικίοι της 'Αγίας του Χριστού Μεγάλης 'Εκκλησίας.

Η ΠΙΤΤΑ ΤΩΝ 'ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Στις 15.1.1980 πραγματοποιήθηκε στο «Ακροπόλ Παλάς» ή τελετή της κοπής της πίττας των 'Εθελοντών Κοινωνικής Προνοίας, κατά την οποία ή Πρόεδρος της 'Εφορείας και Σύμβουλος του Ε.Ε.Σ. κυρία Αικατ. Δημητριάδου άνέλυσε με γλαφυρότητα τά έπτεύγματα του Σώματος και ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Μαρίνος άπήθυνε θερμό χαιρετισμό και έκοψε την πίττα.

Τήν έορτή τίμησαν με την παρουσία τους οι 'Αντιπρόεδροι του Ε.Ε.Σ. Καθηγητής 'Ορ. Λουρίδης και οι κ.κ. Στ. Σπηλιωτόπουλος και Λ. Καμπάνης, ο Γεν. Γραμματέας Ναύαρχος Γκ. Πετμεζάς και πλήθος κυριών της 'Αθηναϊκής Κοινωνίας, πού μαζί με τίς έθελοντριες Κοινωνικής Προνοίας του Ε.Ε.Σ. γέμισαν την μεγάλη αίθουσα του ξενοδοχείου.

Η ΑΙΒΑΣΙΟΠΙΤΤΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

Όπως κάθε χρόνο τό Σώμα 'Εθελοντών 'Οδηγών, πού πολλές φορές συναδελφικά βοήθησε τό Σώμα 'Εθελοντών 'Αδελφών και 'Εθελοντών Κοινωνικής Προνοίας του Ε.Ε.Σ., έκοψε και φέτος την πίττα, στα 'Εντευκτήρια του, Ξενοφώντος 10.

Στή γιορτή, πού πραγματοποιήθηκε στις 16.1.1980, καλέσθηκε τιμητικά ο 'Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. καθηγητής κ. Λουρίδης, πού εύχαρίστησε θερμά για την βοήθεια του Σώματος στα Κουλεϊκά παιδιά πού μεταγγίζονται και περιβάλλονται στο Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ ΣΤΟ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΒΟΥΛΑΣ

Τήν 19ην Ιανουαρίου έγινε εις τό 'Ασκληπιείο Βούλας ή έορτή της κοπής της πίττας, παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ν. Σμύρνης κ. Χρυσόστομου, της 'Υφυπουργού Κοινωνικών 'Υπηρεσιών κ. 'Αννας Συνδινού, της Διοικήσεως του Ε.Ε.Σ., της Διοικήσεως 'Επιτροπής του 'Ασκληπείου, Ευεργετών και Δωρητών, του Ιατρικού, νοσηλευτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού του 'Ασκληπείου και πολυαριθμών φίλων του Ε.Ε.Σ. και του 'Ασκληπείου και του Προέδρου της Κοινότητος Βούλας. 'Ο Πρόεδρος της Διοικήσεως 'Επιτροπής κ. Λ. Καμπάνης του Νοσο-

κομείου έπυφελήθη της εύκαιρίας να έξάρη κατά την όμιλιαν του την άξία της μακράς έθελοντικής προσφοράς εις τό 'Ασκληπιείο της κ. Πηνελόπης Πατέλη επί 35ετίας και των κυριών Νίνας Δημητριάδου και 'Αντας Βλαχούτσκου επί 30ετία. Καί άφού τάς πύχαριστησε διά λ/μόν του 'Ασκληπείου και της Δ.Ε. του τούς εύχήθηκε να συνεχίσουν επί πολλά χρόνια τό ώραίο έργο τους. 'Επίσης εύχαρίστησε έκ μέρους της Διοικήσεως 'Επιτροπής τό πάσης φύσεως προσωπικό για τίς ύπηρεσίες πού μ' έξαιρετική εύσυνειδησία προσέφεραν. Μετά την όμιλία του Προέδρου του 'Ασκληπείου οι παριστάμενοι 'Υφυπουργός Κοινωνικών 'Υπηρεσιών και ο Σεβασμιώτατος Ν. Σμύρνης άπήθυναν χαιρετισμούς και εύχές.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ 'ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ, ΑΝΩΤΑΤΟΥΣ 'ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΠΟΛΙΤΕΥΤΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥΣ

Σέ άτμόσφαιρα έπιβλητικής σοβαρότητας, αλλά και άνυπόκριτης έγκαρδιότητας, πραγματοποιήθηκε, στις 21.1.1980, στο Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ. τελετή έπιδόσεως τιμητικών διακρίσεων 'Εθελοντικής Αιμοδοσίας στους κ.κ. 'Υπουργό, 'Υφυπουργούς, Άνωτάτους 'Υπαλλήλους 'Υπουργείου 'Εθνικής Παιδείας και Θερησκευμάτων, Πολιτευτάς, 'Εκπαιδευτικούς και Δημοσιογράφους.

Ο Πρόεδρος της Κεντρικής 'Εφορείας Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ. Καθηγητής Λουρίδης αναπτύσσει τό θέμα του σε συνέντευξη τύπου στο Δρακοπούλειο.

Πρό της ένέρξεως της τελετής ο 'Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. Καθηγητής Λουρίδης έδωκε συνέντευξη Τύπου, κατά την οποία εύχαρίστησε τίς ένέργειες του 'Υπουργείου Παιδείας για την έξάπλωση της έθελοντικής αιμοδοσίας στους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών και για την συνεκδημοσίωση του καθήκοντος του έθελοντού αιμοδότη σ' όλους τούς εκπαιδευτικούς.

Στή συνέχεια από τό θήμο τής κατάμεστης από πνευματικό κόσμο αίθουσας του Δρακοπούλειου Κέντρου Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ. ο Καθηγητής Λουρίδης, σαν Πρόεδρος τής Κεντρικής Έφορείας Αιμοδοσίας, ανέπτυξε τις χριστιανικές, εθνικές, κοινωνικές και ατομικές βάσεις τής έθελοντικής αιμοδοσίας, ευχαρίστησε τόν κ. Υπουργό γιά τήν θερμή και αποτελεσματική συμπαράστασή του, έπευθυνόμενος δέ στους κ.κ. Ανωτάτους Έκπαιδευτικούς, «έξήρε» δόντως τήν προσφορά τους στήν ιερά αποστολή και έθναποστολική και συνεχιζόμενη με άμειωτη πάντα συνέπεια έξορμηση τής Έφορείας γιά θραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διάδοση τής έθελοντικής αιμοδοσίας στον τόπο μας και γιά τελεωτική και μόνιμη επάρκεια αίματος στίς αύξημένες ανάγκες μάς.

Η συμπαράσταση και ή θετική συμβολή όλων των σήμερα τιμωμένων, κατέληξε ο Καθηγητής Λουρίδης, αποδεικνύει τό γεγονός, ότι πιστεύουν και αυτοί - όπως πίστευε, πιστευει και παντού τονίζει και αυτός - στήν αλήθεια, πώς «μόνο ή έθελοντική αιμοδοσία αποτελεί ούσιαστική απόδειξη τής πραγματικής ενότητας των ανθρώπων».

Γιά τούς λόγους αυτούς ή Κεντρική Έφορεία Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ. αποφάσισε τήν άπονομή ύψηλών διακρίσεων τής σούς σήμερα τιμωμένους, πού θά λάβουν από τόν Πρόεδρό τής, μαζί με τά εγκάρδια συγχαρητήριά του και τήν έκφραση των εύγνώμωνων ευχαριστιών του, τό τιμητικό δίπλωμα με τό ανώτατο μετάλλιο του έθελοντού αιμοδότη.

Ο καθηγητής κ. Λουρίδης άπονέμει τό χρυσό μετάλλιο του Ε.Ε.Σ. στον Υπουργό κ. Βαρβιτσιώτη.

Ο κ. Λουρίδης άπονέμει χρυσό μετάλλιο στον Υφυπουργό κ. Κοντογιαννόπουλο.

Ο καθηγητής κ. Λουρίδης συγχαίρει τήν κυρία Γκάουερ γιά τίς τιμητικές διακρίσεις.

Ο καθηγητής κ. Λουρίδης άπονέμει τό χρυσό μετάλλιο στο Γ. Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας κ. Καρρά.

Έτσι, ο Καθηγητής Λουρίδης άπένειμε τίς ακόλουθες τιμητικές διακρίσεις, βοηθούμενος από τόν κ. Στ. Παντελίδη:

ΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

1. Κον. Ίωάννην Βαρβιτσιώτην Υπουργόν Έθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων
2. Κον. Χάρην Καρατζάν Υφυπουργόν Έθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων
3. Κον. Βασίλειον Κοντογιαννόπουλον Υφυπουργόν Έθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων
4. Κον. Άργ. Καρράν Γεν. Γραμματέα Υπουργ. Έθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων
5. Κον. Ίωάννην Σακελλαρίου Ειδ. Σύμβουλον Υπουργ. Έθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων
6. Κον. Στυλιανόν Παπαδόκην, πολιτευτήν
7. Κον. Εύαγγ. Μπάσταν Τημητάρχην Υπουργ. Έθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων
8. Mrs Gower Valery
9. Άνώνυμον Διδάσκαλον
10. Κον. Άθανάσιον Παπαγεωργίου Επόπτην Α' ΑΕΠ Άθηνών
11. Κον. Κων/νον Χατζατζήν Επόπτην Β' ΑΕΠ Άθηνών
12. Κον. Ανάργυρον Αργυρόν Επόπτην Γ' ΑΕΠ Άθηνών
13. Κον. Κων/νον Θεοδοσόπουλον Επόπτην Δ' ΑΕΠ Άθηνών
14. Κον. Γεώργιον Βασιλάκην Επισθεωρητήν ΙΓ' Δημοτ. Έκπαίδ. Δυτ. Άττικής
15. Κον. Βασίλειον Κουτσούγεραν Επισθεωρητήν Θ' Δημοτ. Έκπαίδ. Άθηνών

ΑΡΓΥΡΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

1. Κον. Μιχαήλ Ριμκήν Επισθεωρητήν Η' Δημοτ. Έκπαίδ. Άνατ. Άττικής
2. Κον. Δημήτριον Μπούραν Επισθεωρητήν Δ' Δημοτ. Έκπαίδ. Άθηνών
3. Κον. Ίωάννην Καϊσιδήν Επισθεωρητήν ΙΑ' Δημοτ. Έκπαίδ. Άνατολ. Άττικής
4. Κον. Δημήτριον Λολώνην Επισθεωρητήν Ζ' Δημοτ. Έκπαίδ. Πειραιώς
5. Κον. Γεώργιον Πατακωνσαντίνου Επισθεωρητήν Ε' Δημοτ. Έκπαίδ. Πειραιώς
6. Κον. Κων/νον Καραγιάννην Επισθεωρητήν Ε' Δημοτ. Έκπαίδ. Πειραιώς
7. Κον. Βλάσιον Μονάτσον Επισθεωρητήν Ζ' Δημοτ. Έκπαίδ. Δυτικής Άττικής
8. Κον. Δημήτριον Σιδερίην Επισθεωρητήν ΙΔ' Δημοτ. Έκπαίδ. Πειραιώς
9. Κον. Βλίσσιον Μουρελάτου Επισθεωρητήν ΣΤ' Δημοτ. Έκπαίδ. Άνατ. Άττικής
10. Κον. Ήλιαν Σαμαράν Βασ. Κων/νου 29 Επισθεωρητήν ΙΕ' Δημοτ. Έκπαίδ. Πειραιώς Γλυφάδα
11. Κον. Νικόλαον Άντωνόπουλον Επιστ. ΣΤ' Δημοτ. Έκπαίδ. Περιφ. Πειραιώς
12. Ρόλλειον Παιδαγωγικήν Ακαδημία
13. Μαράσλειον Διδασκαλείον
14. Νηπαγωγικήν Σχολήν Άθηνών (Σχολιατρος κ. Νίνα Στεφάνου - Βάκρινου)
15. Κον. Άεζλόν Χριστόδουλον Δημοσιογράφον.

Μετά τήν άπονομήν των μεταλλείων, τόν λόγο έλαβε ο Υπουργός Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ίω. Βαρβιτσιώτης, πού, με τίς πύ ό υπεύθυνες και θερμές εκφράσεις, άναγνώρισε τήν ύψιστην συμβολή του Δρακοπούλειου Κέντρου Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ. στήν άντιμετώπιση τής επάρκειας αίματος στον τόπο μας, συγχαίρει από καρδιάς τόν Πρόεδρο και τά μέλη τής Κεντρικής Έφορείας Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ. γιά τίς υπεράνθρωπες και επιτυχημένες έξορμήσεις τους γιά τήν διάδοση και έξάπλωση τής έθελοντικής αιμοδοσίας, ευχαρίστησε τούς κ.κ. Έκπαιδευτικούς και τούς ύπολοίπους τιμωμένους γιά τήν θετική συμβολή τους και ύποσχέθηκε τήν συνέχιση τής συμπαράστασώς του.

Στήν τελετή παρευρέθησαν εκτός από τούς προαναφερθέντες πού τιμήθηκαν και ό επίτιμος Άντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Στ. Παντελίδης, οι Άντιπρόεδροι κ.κ. Στ. Σπηλιόπουλος και Α. Καμπάνης, ό Γεν. και ό Άνατλ. Γραμματέες κ.κ. Γκ. Πετμεζάς και Θ. Σχιζας, οι Σύμβουλοι κ. Αϊκ. Δημητριάδου, Ίω. Ψημένος και Γ. Φίλης, ό Άντιπρόεδρος τής Έφορείας Νεότητος μετά τής κ. Μ. Παπαδοαυλείου, ό πολιτευτής κ. Στ. Παπαδόκης, ή Διευθυντής και Υποδιευθυντής Νοσοκόμων δ. Στ. Παπαμικρούλη και Έλ. Σουροπούλου κ.ά.

Τό περιοδικό μας αισθάνεται τήν ύποχρέωση νά ξεάρει τήν αυθόρμητη άπόφαση τής εύγενεστάτης συζήγους του Υπουργού κ. Ίω. Βαρβιτσιώτη - δείγμα ύψηλό ανθρωπίνης άλληλεγγύης και αγάπης και απόδειξη ψυχικής αναστάσεως - πού, συγκινημένη από τήν τελετή και τά «λεχθέντα» κατ' αυτήν, πρόσφερε καλοπροαίρετα τό αίμα τής γιά τά Κουλεϊκά παιδιά πού περιποιούμαστε στο Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας μας.

Πρίν από τό λόγο του, ό Άντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. Καθηγητής Λουρίδης άνέγνωσε συγχα-

ρητήρια επιστολή τής Υφυπουργού κ. Άννας Συνοδινού και ευχαριστήρια του Υφυπουργού κ. Χάρη Καρατζά, πού δέν μπόρεσαν νά παρευρεθούν στήν τελετή και πού γράφουν τό ακόλουθο:

Άθήνα, 16 Ιανουαρίου 1980

Καθηγητή
Κύριο Όρέστη Λουρίδη Άντιπρόεδρο Ε.Ε.Σ.
Πρόεδρο Κεντρικής Έφορείας Αιμοδοσίας
Λυκαβηττού 1 ΕΝΤΑΥΘΑ

Άγαπητέ Κύριε Λουρίδη,

Σας ευχαριστώ γιά τό γράμμα σας τής 15/1/80 και τήν καλή σας σκέψη νά με προσκαλέσετε στίς 21/1/80 στήν ειδική τελετή γιά τήν άπονομή τιμητικών διακρίσεων.

Παρά τήν μεγάλη μου έπιθυμία νά παρευρεθώ στήν συγκέντρωση αυτή λυπούμαι πού προηγούμενες άμετάβητες ύποχρεώσεις στο Υπουργείο δέν μου έπιτρέπουν νά ανταποκριθώ.

Σας παρακαλώ νά διαβιβάσετε τίς όλόθερμες εύχές και τά συγχαρητήρια μου σέ όσους εργάστηκαν γιά τήν έθελοντική αιμοδοσία και νά τούς διαβιβάσετε ότι τό Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών είναι πάντα εύγνώμων πρός όλους πού εκδηλώνουν με τόν τρόπο αυτόν τήν κοινωνική άντίληψη.

Με εκτίμηση,
ΑΝΝΑ ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ

Κύριο Όρέστη Λουρίδη, Πρόεδρο Κεντρικής Έφορείας Αιμοδοσίας
Άλκιβιάδου 4, ΕΝΤΑΥΘΑ

Κύριε Πρόεδρε,

Σας ευχαριστώ πολύ γιά τήν τιμητική διάκριση, και σας έπαναλαμβάνω ότι θά είμαι στή διάθεσή σας πάντα, γιά κάθε ανθρωπιστική προσπάθεια.

Φιλικά
ΧΑΡΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ
Υφυπουργός Παιδείας

ΟΙ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΕΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ ΔΕΜΑΤΑ ΜΕ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΙΜΑΤΙΣΜΟ κ.ά.

Τό τμήμα του Ε.Ε.Σ. έχει ιδρύσει, μιά πρότυπη ομάδα Έρυθροσταυριτών μαθητών πού τήν αποτελούν οι μαθητές των Δημοτικών Σχολείων τής Β' Έκπαιδευτικής Περιφέρειας Δημοτικών Σχολείων, πού τήν αποτελούν τά Δημόσια σχολεία 20, 22, 23, 24, 26, 28, 32, 33, 34, 48, 50 ως και τά ιδιωτικά σχολεία Μιχαλόπουλου, Σπανάκου - Σιθρά, Σταυριανού - Σταυρίδη και Γαλλικής Σχολής. Επίσης τά Δημόσια νηπαγωγεία του Πειραιώς 23, 25, 26, 33 και τά ιδιωτικά νηπαγωγεία Αγγελίδου - Σαραγά.

Πέρα από ό,τι γίνεται σ' όλα τά σχολεία του Πειραιώς, στα προαναφερθέντα σχολεία έχουν ιδρυθεί πρότυπες σχολικές κοινότητες Ε.Ε.Σ., γίνονται μαθήματα πρώτων βοηθειών Ε.Ε.Σ. από κάθε σχολείο ένα είδος και οργάνωνεται σέ κάθε σχολείο ένα σταθμό πρώτων βοηθειών πού αποτελείται από νοσοκόμους μαθητές έρυθροσταυρίτες. Έχουν αναπτύξει άλληλογραφία με σχολεία τής Όρεινής και Άκριτικής περιοχής τής

Έλλάδας και με έρυθροσταυρίτες Εξών Κρατών. Στίς γιορτές συγκεντρώνουν δέματα γιά τούς μαθητές διαφόρων σχολείων πού έχουν ανάγκη.

Έτσι τήν παραμονή των Χριστουγέννων συγκεντρώσαν 432 δέματα με γραφική ύλη, παιχνίδια ρουχισμό και τρόφιμα τά όποια έστειλαν στα σχολεία των σειοσμηλήκτων και πλημυροπαθών χωριών Α) τής Έπαρχίας Έδέσσης (στά χωριά Άσπρο, Λιποχώρι, Σταυροδόρμη), Β) τής Έπαρχίας Γιαννιτών.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΕΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

1) Από τό Δημοτικό Σχολείο Άνω Πτεριάς - Καστοριάς.
Άγαπητοί φίλοι. Είστε από τά εκλεκτότερα παιδιά τής μεγάλης οικογένειας του Έρυθρού Σταυρού άφού τόσο πρόθυμα έκτελείτε τά καθήκοντά σας και τίς ύποχρεώσεις σας. Άξια φέρετε τόν τίτλο του Έρυθροσταυρίτη. Ο καλός Θεός δς σας χαρίει εύτυχία και χαρά, πρόοδο και δύναμη.

Σας ευχαριστούμε γιά τά ώραια και χρήσιμα δώρα πού μάς στείλατε.

2) Από τό Δημοτικό Σχολείο Άνω Υδροούσης - Φλωρίνης.

Άγαπητοί φίλοι. Με χαρά δεχτήκαμε τά ώραια και χρήσιμα δώρα σας και πραγματικά σας θαυμάσαμε γιά τήν καλή σας αυτή ενέργεια. Άπορούμε πώς σκεφτήκατε τούς μαθητές ενός Δημοτικού Σχολείου σ' ένα τόσο άπομακρο και όρεινό χωριό σάν τό δικό μας. Είστε άγνωστοί, μά άποκομίσαμε γιά σας τίς πύ καλές έντυπώσεις. Όλα τά παιδιά σας λέμε μέσα από τήν καρδιά μας ένα «εύχαριστώ».

3) Από τό Δημοτικό Σχολείο Κρυσταλλοπηγής.
Με πολλή χαρά είδαμε πώς όσες οι μακρινόί μας φίλοι μάς στείλατε δώρα.

Η χαρά μας ήταν διπλή. Από τή μιά τά δώρα σας, πού ήταν πολύ χρήσιμα γιά μάς. Από τήν άλλη γιατί νιώσαμε ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση πώς κάποιοι φίλοι ξεπέρασαν τήν άπόσταση και τό άπρόσιτο του χωριού μας και μάς έστειλαν τήν αγάπη τους.

Σας ευχαριστούμε όπως ευχαριστούμε και τόν Ε.Ε.Σ. πού έχει τήν καλωσύνη νά διδάσκει πώς ή άλληλεγγύη ξεπερνά άποστάσεις κ' έμπόδια.

4) Από τό Δημοτικό Σχολείο Κοτύλης.

Η χαρά μας ήταν πολύ μεγάλη όταν λάβαμε τά δώρα σας και γι' αυτό σας ευχαριστούμε μ' όλη μας τήν καρδιά. Τό χωριό μας είναι τό πύ όρεινό του Γράμμου· έχει ύψόμετρο 1450 μέτρα και από τόν Οκτώβριο μέχρι τόν Άπρίλιο σχεδόν μόνιμα έχουμε χιόνια και οι συνθήκες διαμονής είναι πολύ δυσμενείς. Παρ' όλα αυτά είμαστε πολύ υπερήφανοι πού ζούμε σ' αυτή τήν ήρωική και αλματοθαμμένη γωνιά τής Πατρίδας μας, πού βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα από τήν Άλβανία.

Γιά τήν χειρονομία σας σας ευχαριστούμε· μάς δώσατε θάρρος και κουράγιο και σας θαυμάζουμε ότι δέν θά σας ξεχάσουμε ποτέ.

5) Από τό Δημοτικό Σχολείο Κρατερού - Φλώρινας.
Πήραμε τά δώρα σας και χαρήκαμε πολύ. Ξερετε, κ' οι μαθητές του σχολείου μας είναι

Έρυθροσταυρίτες. Τά δέματα πού λάβαμε μάς γέμισαν χαρά και μάς έδωσαν κουράγιο.

6) Οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Κορυφής.

Σας ευχαριστούμε θερμάτα γιά τήν εύγενική αυτή χειρονομία σας νά θυμηθείτε τήν ακριτική αυτή γωνιά τής πατρίδας μας...

7) Από τό Δημοτικό Σχολείο Άγίου Άντωνίου - Καστοριάς.

Τά δώρα πού μάς στείλατε ήταν αρκετά και μάς έδωσαν μεγάλη χαρά. Σας ευχαριστούμε πολύ γιά τήν τόσο εύγενική χειρονομία σας...

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΚΟΙΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Έντελώς άλλη όψη είχε αυτή τή φορά ή συνάντησή μας με τά 250 άγαπημένα μας παιδιά, από τίς άλλες έβδομαδιαίες έπισκέψεις πού κάνουμε έναμιο χρόνο τώρα στο Νοσοκομείο και Πρεσβυτάριο ΠΙΚΠΑ Πεντέλης. Στο διάστημα αυτό έχει έθελοντικά συνδεθεί κάθε κυρία πολύ στενά με τά παιδιά.

Μιά έβδομάδα νωρίτερα από τήν έορτή είχε στολίσει ή ομάδα μας τούς θαλάμους με όμορφα Χριστουγεννιάτικα σχέδια πού είχαν φτιάξει ώρισμένες κυρίες τής ομάδας μας, και έτσι τά παιδιά έζησαν μέσα σέ μιά ώραια Χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα.

Στήν άρχή τής έορτής χάρηκαν τίς σπιτικές μας τυρόπιτες και τά γλυκά, και μετά με θάρρος και χαρά είπαν τά ποιημάτριά και τά τραγουδάκια πού τούς είχαμε μάθει.

Η ώραιότερη στιγμή τής γιορτής γιά τά παιδιά ήταν όταν έμφανίστηκε ό Άγιος Βασίλης με τά πολλά - πολλά μπαλόνια και τά δωράκια πού τούς μοίρασε. Τόν συνόδευε μιά κοπέλα παίζοντας άκορντεόν, κλάντα και Χριστουγεννιάτικα τραγουδιά.

Μεγάλη συγκίνηση μάς έδωσε ένα οπαστικό κοριτσάκι πού μάς ευχαρίστησε με πολύ ώραια λόγια γιά τίς έπισκέψεις μας και ιδιαίτερω γιά τή χαρά πού τούς έδωσε ή Χριστουγεννιάτικη αυτή γιορτή.

Εφύγαμε με μεγάλη ικανοποίηση και χαρά γιά ό,τι δώσαμε και περισσότερο γιά ό,τι πήραμε.

ΑΝΤΑ ΒΛΑΧΟΥΤΣΙΚΟΥ

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού, έμπηρέτησε με τίς διάφορες Υπηρεσίες του τόν μήνα Νοέμβριο 1979 6.989 άρρώστους και τραυματίες: 1) Τραύματα, κατάγματα 2.624. 2) Παθολογικά

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΩΝ (ἀπ' εὐθείας)

ΑΘΗΝΑ

Λύκεια:

Τό Α' Λύκειο Θηλέων Ἀθηνῶν δέματα μέ γραφ. ὕλη στό Δημ. Σχολεῖο Δάφνης Καλαθρῦτων.

Τό Α' Λύκειο Ζωγράφου εἶδη βοήθειας 135 χιλ/μα σέ χωριό τῆς Εὐρυτανίας.

Τό Α' Λύκειο Θηλέων Καλλιθέας δῶρα στό Ἰδρυμα Πολέμου καί στό Ὁρφανοτροφεῖο Καλλιθέας.

Γυμνάσια:

Τό Α' Μικτό Γυμνάσιο Ἀθηνῶν 9 κιβώτια μέ τρόφιμα καί γραφ. ὕλη σέ χωριό τῆς Ἡπείρου.

Τό ΙΓ' Γυμνάσιο Θηλέων Ἀθηνῶν δῶρα στό Ὁρφανοτροφεῖο «Ἅγιος Χρυσόστομος».

Τό ΙΗ' Γυμν. Θηλέων Ἀθηνῶν 20.000 δρχ. στό Ἰδρυμα «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» καί 5.000 δρχ. σέ δύο πολυμελεῖς οἰκογένειες.

Τό ΙΘ' Γυμν. Θηλέων Ἀθηνῶν δέματα σέ φτωχά παιδιά.

Τό Γυμν. Π. Ψυχικοῦ δέματα σέ χωριό τῆς Εὐρυτανίας.

Δημ. Σχολεῖα:

Τό 11ο Δημ. Σχολεῖο Ἀθηνῶν τρόφιμα ἀξίας 14.000 δρχ. καί 14.700 δρχ. σέ ἄπορους.

Τό 12ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν 20.000 δρχ. γιά θεραπεία ἀσθενῆ στό ἐξωτερικό, 4 μεγάλα δέματα σέ παιδιά τῆς Κύπρου καί 5 δέματα σέ ἀκριτικά χωριά.

Τό 24ο Δημ. Σχολεῖο Ἀθηνῶν ἱματισμό σέ ὄρφανοτροφεία.

Τά 27ο καί 133ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν γραφ. ὕλη σέ ἄπορους μαθητές.

Τό 28ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν 16.000 δρχ. σέ ἀκριτικά χωριά.

Τό 31ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν εἶδη βοήθειας σέ ἄπορους μαθητές.

Τό 42ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν τρόφιμα σέ ὀρεινά χωριά.

Τό 52ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν Γραφ. ὕλη σέ ἄπορους μαθητές.

Τό 54ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν 2.787 δρχ. στήν Ἐξωτ. Ἱεραποστολή, 2.500 δρχ. σέ πτωχή οἰκογένεια καί 2.300 δρχ. στόν Ἐρανο γιά τή δραχμή τοῦ μαθητῆ.

Τό 82ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν τρόφιμα σέ ἱδρύματα.

Τό 121ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν χρήματα σέ ἄπορη γυναίκα.

Τό 137ο Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν 81 κιλά τρόφιμα στό «Σπίτι τῆς Γαλήνης», στό Ἰδρυμα «Λιτωτῆς» καί δέματα σέ ἄπορες οἰκογένειες.

Τό 2ο Δημ. Σχολ. Ζωγράφου 21.500 δρχ. σέ τυφλό παιδί καί τρόφιμα σέ ὄρφανοτροφείο.

Τό 4ο Δημ. Σχολ. Ζωγράφου χρήματα καί δῶρα σέ Γηροκομεῖο.

Τό 6ο Δημ. Σχολ. Ζωγράφου δῶρα καί γραφ. ὕλη σέ ὀρεινά χωριά.

Τό 9ο Δημ. Σχολ. Ζωγράφου 5.500 δρχ. σέ ἱδρύματα καί 5.000 δρχ. σέ ἄρρωστο παιδί.

Τό 1ο Δημ. Σχολ. Ἡλιουπόλεως 13.850 δρχ. γιά φιλανθρωπικούς σκοπούς, 29 δέματα σέ ἱδρύματα καί φτωχοῦς μαθητές, ἡμερολογίου μέ ρουχισμό στό χωριό Στύφης Λέσθου, 11 δέματα μέ ρουχισμό στό χωριό Ἐξοχῆς καί Ἡλιορράχης Κόνιτσας, 4.000 δρχ. στόν ἀντικαρκινικό ἔρανο καί 1.000 δρχ. στήν Ἐνορία Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἡλιουπόλεως.

Τό 11ο Δημ. Σχολ. Ἡλιουπόλεως χρήματα, τρόφιμα, ρούχα καί δῶρα σέ ἄπορη οἰκογένεια καί σέ πτωχό μαθητή, καί 5.200 δρχ.

Τό 14ο Δημ. Σχολ. Ἡλιουπόλεως 3.300 δρχ. σέ ἄρρωστο παιδί.

Τό 6ο Δημ. Σχολ. Καλλιθέας 4.150 δρχ. στόν ἔρανο τῆς ἀγάπης καί 11.175 δρχ. γιά ἀπροσάρμοστα παιδιά.

Τά 6ο καί 16ο Δημ. Σχολ. Καλλιθέας 11 χαρτοκιβώτια μέ γραφ. ὕλη γιά τά Δημ. Σχολ. τῆς περιοχῆς Πωγωνίου Ἡπείρου.

Τό 1ο Δημ. Σχολ. Ταύρου 6.000 δρχ. σέ μικρό ἄρρωστο παιδί, γιά χειρουργική επέμβαση στήν Ἀγγλία.

Τό 3ο Δημ. Σχολ. Δάφνης χρήματα σέ πρόσφυγες τῆς Κύπρου.

Τό 6ο Δημ. Σχολ. Δάφνης χρήματα σέ πρόσφυγες τῆς Κύπρου.

Τό 3ο Δημ. Σχολ. Καισαριανῆς δέματα σέ ἱδρύματα.

Τό 6ο Δημ. Σχολ. Καισαριανῆς 20 χαρτοκιβώτια μέ γραφ. ὕλη, βιβλία καί παιχνίδια σέ παιδιά χωριῶν καί μεγάλη ποσότητα τροφίμων σέ 3 «σπίτια τῆς Γαλήνης».

Οἱ μαθήτριες τῆς ΣΤ' τάξεως τοῦ 3ου Δημ. Σχολ. Ν. Ψυχικοῦ 250 δρχ. γιά τούς σκοπούς τοῦ Ε.Ε.Σ.

Τό 4ο Δημ. Σχολ. Ν. Ψυχικοῦ ρούχα καί γραφ. ὕλη σέ ἀκριτικά χωριά.

Τό 1ο Δημ. Σχολ. Παπάγου δῶρα σέ ὄρφανοτροφείο.

Τό 2ο Δημ. Σχολ. Π. Ψυχικοῦ ρούχα σέ σχολεῖα.

Τό 2ο Δημ. Σχολ. Χολαργοῦ δῶρα σέ εἰδικό σχολεῖο.

Τό 2ο Δημ. Σχολ. Χαλανδρίου γραφ. ὕλη, βιβλία, παιχνίδια καί ρούχα σέ μαθητές χωριῶν.

Τό 7ο Δημ. Σχολ. Χαλανδρίου 5 χαρτοκιβώτια μέ ρούχα, τρόφιμα καί γραφ. ὕλη στό Δημ. Σχολ. Ἀετόπετρας καί 4 χαρτοκιβώτια μέ τρόφιμα στό Λύρειο παιδικό Ἰδρυμα Ἀττικῆς.

Τό 4ο Δημ. Σχολ. Ν. Σμύρνης βιβλία, καί γραφ. ὕλη στό Δημ. Σχολ. Δοθλᾶς καί Φτέρης Ἰωαννίνων.

Τό Δημ. Σχολ. Ἀσούλου Ν. Σμύρνης τρόφιμα, ρούχα σέ ἄπορες οἰκογένειες καί σχολ. εἶδη σέ ὄρφανοτροφείο.

**σέ 6
μῆνες
θὰ
ἀκούτε
καί θὰ
μιλάτε
σωστά
μιὰ ξένη
γλῶσσα**

PERKAPHON

ΑΓΓΛΙΚΑ-ΓΑΛΛΙΚΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ-ΙΤΑΛΙΚΑ

Εἶναι ἓνα νέο
ὀπτικοακουστικό σύστημα
διδασκαλίας μέ κασέτες,
βιβλία καί ἀσκήσεις, γιά
ΓΡΗΓΟΡΗ καί ΣΩΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ.
ΜΙΑΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ
ΣΑΣ.
ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΜΑΣ, ΓΡΑΨΤΕ
ΜΑΣ ἢ ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ ΜΑΣ, ΓΙΑ
ΝΑ ΣΑΣ ΣΤΕΙΛΟΥΜΕ ΤΟΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟ,
ἢ ΤΟ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΜΑΣ
ΥΛΙΚΟ - ΔΩΡΕΑΝ.

ΔΩΡΕΑΝ
ΤΟ ΠΡΩΤΟ
ΜΑΘΗΜΑ

Ε.Ε.Σ. 3-80

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
TARGET
Ε.Ο.
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΥ 1
ΤΗΛ. 36.20.352

Παρακαλῶ στείλτε μου χωρίς υποχρέωση
τόν ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ ☐
ἢ ΤΟ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ☐
(ἐπισκελῶ 15 δρχ. σέ γραμματόσημο)
ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ☐ ΤΙ ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ
ΕΠΩΝΥΜΟ
ΟΝΟΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΟΛΙΣ ΤΗΛ.
ΓΛΩΣΣΑ
ΓΙΑ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 14 ΕΤΩΝ
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΓΟΝΕΩΣ
ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Τό 6ο Δημ. Σχολ. Π. Φαλήρου 34 κιβώτια μέ τρόφιμα στό ἱδρύματα «Ἁγία Τριάδα» καί «Ἐθνική Στέγη» καί ἀνά 2.000 δρχ. σέ ἄπορη μαθητῆ καί ἄπορη οἰκογένεια τῆς περιοχῆς.

Τό Πειραματικό Σχολ. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν 100 δέματα στό παιδί τοῦ χωριοῦ Πωγωνίου Ἡπείρου, 60 δέματα στό Ἰδρυμα Νταού Πεντέλης καί φάρμακα καί παιδικές τροφές σέ χώρες τῆς Ἀφρικῆς.

Τό 14ο Δημ. Σχολ. Ἡλιουπόλεως Ἀθηνῶν, ρούχα, γλυκίσματα καί παιχνίδια στό ἀνάπηρα παιδί τοῦ ΠΙΚΠΑ Βούλας.

Τό 6ο Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Ἀθηνῶν, 6 χαρτοκιβώτια, 6 κιβώτια καί τέσσαρες σάκκους μέ εἶδη βοήθειας στό Δημ. Σχολ. Νεοχωρακίου Ἀρτας.

Ἰδιωτικά Σχολεῖα:

Τό Ἰδιωτ. Λύκειο Μ. Κρίκου γραφ. ὕλη ἀξίας 1.000 δρχ. στό Σύλλογο «Οἱ ἐν Χριστῷ φίλοι τῶν μαθητῶν τοῦ χωριοῦ», 1.800 δρχ. στό «Σπίτι τῆς Γαλήνης τοῦ Χριστοῦ», ἀνά 1.000 δρχ. στό ἱδρύματα «Δάμαρις» καί «Στουπάθειον» γιά τά ἀπροσάρμοστα παιδιά, δῶρα στό ΠΙΚΠΑ Πεντέλης (ἀπό τήν Α' καί Γ' τάξη) καί τρόφιμα ἀξίας 1.000 δρχ. ἀπό τίς μαθήτριες τῆς Β' τάξης στό Ὁρφανοτροφεῖο «Στέγη τοῦ Παιδιοῦ».

Ἡ Ἰδιωτ. σχολή Ἁγίου Παύλου, 7 δέματα σέ Δημ. Σχολ. τοῦ Νομοῦ Ἑβρου.

Ἡ Ἰδιωτ. Ἰσραηλιτική Σχολή Ἀθηνῶν, 8 χαρτοκιβώτια μέ ἱματισμό καί γραφ. ὕλη σέ ἄπορους.

Τά «Νέα Ἐκπαιδευτήρια» Δ' Ἀναίπακου - Ν. Ζαγοριανᾶκου χρήματα καί δῶρα στό Ὁρφανοτροφεῖο «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ».

Ἡ Ἰδιωτ. Σχολή «Παλλάδιον» Ἄννας Π. Κρουσταλάκη τρόφιμα στούς γέροντες τοῦ ἱδρύματος «Γαλήνη τοῦ Χριστοῦ», Ἁγίας Αἰκατερίνης Κ. Πετραλῶνων.

Ἡ Ἰδιωτ. Σχολή Μ. Παναζόπουλου 13.000 δρχ. στήν ἔξωτ. Ἱεραποστολή καί σχολ. εἶδη σέ μαθητές Σχολείων.

Ἡ Ἰδιωτ. Σχολή Νικολοπούλου Χολαργοῦ δῶρα στό ἱδρυμα ἀπροσάρμοστων παιδίων.

Τό Γυμν. - Λύκειο «Ἐστία» Ν. Σμύρνης 20 δέματα μέ ἱματισμό, τρόφιμα, γραφ. ὕλη σέ χωριά καί χρήματα στό Ἀναμορφ. Κατάστημα Κορυδαλλοῦ Πειραιᾶ.

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Λύκεια:

Τό Β' Λύκειο Θηλέων Πειραιῶς δῶρα, χρήματα σέ ἀσθενεῖς, ἄπορες οἰκογένειες, Οἶκο Τυφλῶν, ἱδρύματα καί εἶδη ρουχισμοῦ, γραφ. ὕλης σέ χωριά τῆς Ναυπακτίας καί Εὐρυτανίας.
Τό Ράλλειο Λύκειο Θηλ. Πειραιῶς 9.000 δρχ. σέ ἄπορα παιδιά τῆς Εὐρυτανίας.

Γυμνάσια:

Τό Γυμν. Θηλ. Νικαίας 2.500 δρχ. καί εἶδη ἀξίας 4.000 δρχ. στόν «Οἶκο Γαλήνης».

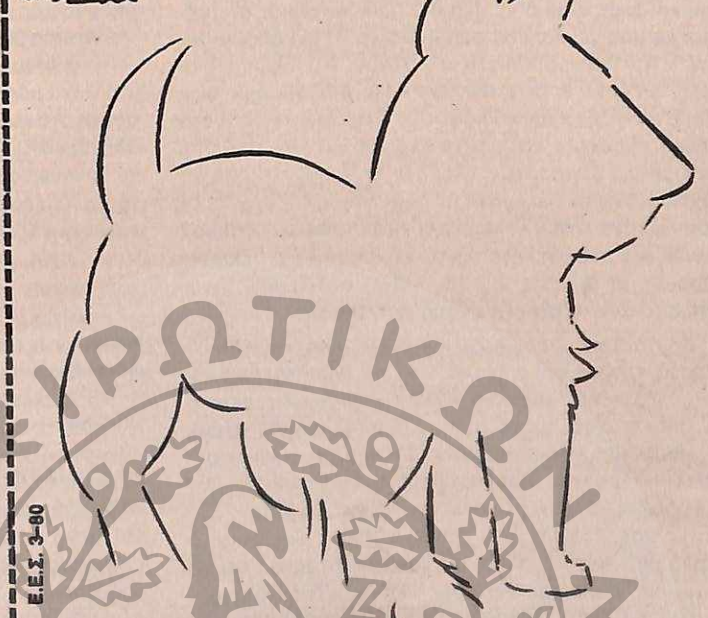
Τό Μικτό Γυμν. Τερψιθέας τρόφιμα ἀξίας 2.364 δρχ. στό ὄρφανοτροφεῖο Ἀνω Γλυφάδας «Τό Σπίτι τῆς στοργῆς».

Δημ. Σχολεῖα:

Τό 13ο Δημ. Σχολ. Πειραιᾶ 6 δέματα μέ γραφ. ὕλη καί ρούχα σέ μαθητές καί 1.600 δρχ. στόν Ε.Ε.Σ.

Τό 22ο Δημ. Σχολ. Πειραιᾶ δέματα μέ ρούχα σέ ὄρφανοτροφεία.

(Συνεχίζεται)

Σχεδιάστε αὐτό τὸ σκυλάκι...
...καί στείλτε τὸ μας
γιὰ νὰ σᾶς ποῦμε τίς ἐντυπώσεις μας

Σᾶς ἀρέσει νὰ σχεδιάζετε;
Τότε, πάρτε στό χέρι σας ἓνα κομμάτι, εἴτε ἓνα μαρκα-
δόρο ἢ χρηματιστὴν κρονόμιο - δὲν ἔχει σημασία - καί
σχεδιάστε τὸ σκυλάκι τῆς εἰκόνος μας, προσπαθώντας
νὰ ροιζήσετε ὅσο μπορεῖτε, περισσότερο, μὲ τὴν μικρο-
γραφία τοῦ ποῦ βρίσκεται ἐπὶ τὸν ὁριζῶνα. Φτιάξτε τὸ
δοσπράμιο ἢ μὲ χρώματα - ὅπως προτιμᾶτε.
Ἔστω καὶ ἀν' δὲν κάνετε κανένα ἀριστούργημα, ἔστω
καὶ ἀν' τὸ σχέδιό σας εἶναι ἄδελφο, θὰ σᾶς ποῦμε τίς
κρίσεις καί συμβουλές μας.
Μοί, θὰ σᾶς στείλουμε καὶ ἓνα πολυτέλές εἰκονογρ-
αφικό τεύχος γιὰ τὴ Μέθοδο ABC Σχεδίου - Ζωγρ-
φικῆς (ὅλα αὐτὰ δωρεάν καὶ χωρὶς καμὴν υποχρέω-
σὶ σας).
Ἀρκεῖ νὰ τὸ θελήσετε, καὶ αὐτὴ ἡ Μέθοδος θὰ σᾶς
κάνη νὰ περάσετε μέσα σὲ λίγες ἐβδομάδες ἀπὸ τὴν
ἀπλὴ «ἐρασιτεχνικὴ σκεπτικία», στὸ γερὸ καὶ καλοχρ-
σμένο σχέδιο μὲ ἀνέσεις. Ἐπειτα θὰ γνωρίσετε διὰ
φορὰ τεχνικὰ μέσα, ἐκφραστικὰ καὶ πλούσια σὲ ἀπό-
ψεις, ὅπως τὸ κάρβουνο, τὸ παστέλ, ἡ σαναγκίνα, ἡ
πένα, ἡ μονόχρωμη καὶ ἡ πολυχρόμη ὑδατογραφία,
ἡ γκούα, ἡ ἐλαστογραφία κλπ. Καὶ γρήγορα τὸ σχέδιό
θὰ γίνη ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς σας!
Ἐμπρὸς λοιπόν! Σχεδιάστε τὸ σκυλάκι τῆς εἰκόνος καὶ
στείλτε μας αὐτὸ τὸ φέλλο. Θὰ εἶναι ἱσως τὸ ξεκάθαρο
γιὰ μὴ συνεργασία μας, γερμὴ ἐνδιαφέρον καὶ ἀνελ-
πίστες πραγματοποιήσεις.
Ἐστὲ καὶ σᾶς δῶν 8 σέ γραμματόσημα γιὰ ἔξοδα.

ΟΝΟΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΑΣΧΟΛΙΑ ΤΗΛ.
Σχολή **ΑΕΟ** Σχεδίου - Ζωγραφικῆς
Ἀθήνα: Πανεπιστημίου 10 - τηλ. 3617.811
Θεσσαλονίκη: Τσιμισκή 68 - τηλ. 232.370

ΟΙ ΚΡΥΜΜΕΝΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ

P. Στήβενσον

—13—

Καιρός νά τρέξω κοντά στους συντρόφους μου, σκέφτηκα. Προχωρώντας πρόσεξα ένα ψηλό θράχο που 'χε παράξενο λευκό χρώμα. «Νά ό θράχος πού μου 'λεγε ό Μπέν Γκούν, είπα μέσα μου, εκεί πίσω θά θρίσκει η θάρκα, του». Έφτασα στό καταφύγιο των συντρόφων μου και τούς είπα όσα είχα δει. Ό καπετάνιος αποφάσισε νά μάς χωρίσει σέ δύο ομάδες. Τή μιά αποτελούσαν ό Τρέλβαν, ό Χάντερ κι ό Τζόους. Τήν άλλη, ό γιατρός, ό Γκρέν κι εγώ. Φάγαμε κάτι, ό πλοίαρχος είπε πώς έπρεπε τό πρωί νά κόψουμε ξύλα από τό δάσος κι έπειτα πρόσταξε νά 'μαστε έτοιμοι γιά τήν επίθεση. Πήγαμε γιά ύπνο, όμως εγώ δέν έκλεισα μάτι δηλ τή νύχτα. Μόνο τά χαράματα μέ πήρε γιά λίγο ό ύπνος. Οί άλλοι είχανε κι όλα κολατσιό. Κι άξαφνα άκούστηκαν φωνές και ποδοβολήτá. «Μιά λευκή σημαία», έκραξε κάποιος, κι άμέσως έπειτα: «Είναι ό Σίλβερ!» Τινάχτηκα άπάνω κι έτρεξα σέ μιά πολεμίστρα.

Δυό άντρες έφτασαν στόν έσωτερικό φράχτη. Ό ένας κρατούσε ψηλά λευκό πανί και πλάι του θρισκότανε ό Σίλβερ. «Κάποιο κόλπο μυρίζομαι, είπε ό πλοίαρχος σιγά,σύρτε μέσα». Έπειτα μίλησε στους κουρσάρους: «Ποιοί είσατε. Στόν τόπο γιατί πυροβολώ». «Θέλουμε διαπραγματεύσεις!» έκραξε ό Σίλβερ. Δίχως νά φανεί ό καπετάνιος μάς φώναξε: «Στό πόστο σας. Γιατρέ, στό βορεινό μέρος έσεις και ό Γκρέν στό δυτικό. Όλοι μέ γεμάτο τό όπλο. Και τά μάτια σας τέσσερα». Κατόπιν ρώτησε: «Τί διαπραγματεύσεις θέλετε;». Αύτός πού κρατούσε τό άσπρο πανί είπε: «Ό καπετάν Σίλβερ ζητάει νά σιμώσει και νά κουθεντιάσετε». «Ό καπετάν Σίλβερ; Ποιάς είναι αύτός; Δέν τόν ξέρω».

— Έγώ είμαι, άπάντησε ό Λόγκ Τζών. Ύστερα από τή δική σας έγκατάλειψη μ' όνόμασαν καπετάνιο τά παιδιά. Ευχαρίστώς θά ύποταχθούμε άν μείνουμε σύμφωνοι.

— Καθόλου δέν επιθυμώ νά συζητήσώ μαζί σου, άπάντησε, μιά και ήρθες όμως, πλησίασε. Πρόσεξε όμως, άν πρόκειται ξανά γιά καμιά προδοσία, θά 'χεις τήν ευθύνη κι ό Θεός.. νά σέ λυπηθεί.

— Καλά θά πάνε όλα, έκανε, και πετώντας τό δεκάνικι πήδησε σβέλτα.

Είχα αφήσει τήν πολεμίστρα μου και στάθηκα πίσω από τόν καπετάνιο. Είδα τόν Σίλβερ νά πλησιάζει και νά τόν χαιρετάει κανονικά. «Λοιπόν» ρώτησε ό πλοίαρχος.

— «Δέ θά μ' αφήσετε νά περάσω μέσα;» είπε ό άλλος παραπονιάρικα.

— Άν είχες μείνει τίμιος, θά θρισκόσουνά τώρα

στήν κουζίνα σου. Έν' από τά δύο μπορεί νά γίνει: ή λοστρόμος του πλοίου θά 'σαι, ή κοινός κουρσάρος. Στή δεύτερη περίπτωση τό καλύτερο θά 'τανε νά πäs νά κρεμαστείς.

— «Καλά, έκανε ό μάγειρας και κάθησε κάτω. Θά μέ βοηθήσετε όμως νά σηκωθώ. Άλήθεια, ωραίο μέρος διαλέξατε γιά κατασκήνωση...

— Σταμάτα τίς σάχλες. Πές ότι έχεις νά πεις, είπε ό πλοίαρχος.

— Έν τάξει. Χτές λοιπόν μάς τή φέρατε. Και διαπιστώνω πώς άνάμεσά σας είναι κι άνθρωποι πού ξέρουν νά χειρίζονται τό τουφέκι. Προσέξτε όμως, αύτό δέν θά ξαναγίνει... Γράφτε το καλά στό νου σας. Θέλουμε τούς θησαυρούς και θά τούς πάρουμε. Γι' αύτό ξεσηκωθήκαμε. Ό δικός σας σκοπός είναι, νομίζω, νά γλυτώσετε τό τομάρι σας. Λοιπόν, ζητάω νά μου δώσετε τό χάρτη!

Ατάραχος ό πλοίαρχος του είπε:

— Λυπάμαι πού δέν θά σäs ικανοποιήσω.

— Θά μάς τόν δώσετε τό χάρτη, κι όταν κουβαλήσουμε στό καράβι τούς θησαυρούς θά σäs πάρω και θά σäs πάω όπου θέλετε. Άν μείντε έδω θά είδοποιήσω νά έρθει νά σäs πάρει τό πρώτο καράβι πού θά συναντήσω. Νομίζω πώς θά συμφωνήσετε μιά και δέν ύπάρχει καλύτερη λύση.

— Αύτά είν' όλα πού ήθελες νά πεις; ρώτησε ό καπετάνιος.

— Είναι οι τελευταίες μου λέξεις έτούτες. Σέ περίπτωση πού δέν συμφωνήσετε δέν έχω νά σäs προσφέρω άλλο από τουφεκίες.

— Άκου τώρα και μένα, είπε σταράτα ό πλοίαρχος. Άν έρθετε όλοι έδω άοπλοι θά σäs δέσω και θά σäs πάω στην Άγγλία γιά νά δικαστείτε. Άν όχι, θά σäs στείλω στό διάβολο. Μήτε τούς θησαυρούς μπορείτε νά βρείτε,μήτε κανένas σας είναι σέ θέση νά κυβερνήσει πλοίο. Στρίβε, και έχε υπόψη σου ότι άν δέν συμμορφωθείς και ξαναφανείς μπροστά μου μέ παρόμοιες προθέσεις θά σου τρυπήσω μ' ένα βόλι τό τσέρβελο».

— Βοηθήστε με νά σηκωθώ! έκραξε ό Σίλβερ.

Ό πλοίαρχος έμεινε άσάλευτος.

— Δέν βρίσκεται κανένας νά μέ βοηθήσει; Ξαναφώναξε, αλλά δέν κουνήθηκε κανένας. Σύρθηκε θλαστημώντας στην άμμο, κατάφερε, νά στερεωθεί στό δεκανίκι του, κι άφού άπειλησε νά κάψει τό ξύλινο φρούριο, έφυγε μέ τή βοήθεια του συντρόφου του.

—14—

Όταν επέστρεψε στ' όχυρό ό πλοίαρχος μάς θρήκε λίγο άταχτους.

— Στίς θέσεις σας, έκραξε.

Ταχτοποιηθήκαμε, και τότε μάς είπε:

— Είναι άλήθεια, φίλοι μου, πώς τόν παραφοθέρισα τό Σίλβερ. Όμως έτσι έπρεπε. Τώρα πρέπει νά περιμένουμε πώς σέ μιά ώρα τό πολύ θά μάς ριχτούν. Δέ φοβάμαι μπορεί νά είναι περισσότεροι οι κακούργοι, όμως έμεις, πού έχουμε τό δικίο μέ τό μέρος μας, θ' αγωνιστούμε μέ πειθαρχία και μέ πίστη. Και θά τούς νικήσουμε.

Έκανε τήν επιθεώρηση του, ικανοποιήθηκε, ώρισε ποιά θέση θά κατείχε ό καθένας, κι άφού μοίρασε μαχαίρια και τρόφιμα στους συντρόφους, πρόσταξε νά σθηστεί ή φωτιά γιατί ό κάπνός θά μπορούσε νά μάς πειράξει στό μάτια. Ό Τζόους τόν ρώτησε ευγενικά:

— Άν άντιληφθώ κανένα νά του ρίξω;

— Φυσικά!

Λίγα λεπτά άργότερα πυροβόλησε ό Τζόους. Τ' άπαντήσανε τουφεκίες άπ' όλα τά μέρη του τείχους. Ό πλοίαρχος ρώτησε πόσες τουφεκίες έπесαν κι από πού άκριθώς γιά νά κανονίσει τήν άμυνα. Έπειτα είπε:

— Προσοχή. Άν οι ληστές θάλουνε πόδι στόν περίβολο θά πιάσουν τίς πολεμίστρες μας. Θά 'μαστε τότε σάν τούς ποντικούς στην φάκα.

Στό μεταξύ ένα τμήμα ληστών όρμησε ούρλιάζοντας πρós τήν βορεινή πλευρά. Ρίχνανε. Μιά σφαίρα τσάκισε τ' όπλο του γιατρού μέσα στό χέρια του, δίχως νά τόν θλάσει ευτυχώς. Πυροβολούσαμε, ενώ τέσσερις από δαύτους πατούσαν στόν περίβολο. Ρίξαμε τούς τρεις. Έρθαν άλλοι τρεις μέσα, χτυπήσανε τόν καημένο τόν Χάντερ, ριχτήκανε στόν γιατρό. Ευτυχώς ήταν γεμάτο καπνό τό έσωτερικό του όχυρου κ' ή άδυναμία μας δέν προδινότανε. Ξαφνικά άκούστηκε ή θαρεια φωνή του καπετάνιου:

— Όλοι έξω. Στόν καθαρό άέρα. Μέ τά μαχαίρια, παιδιά!...

Τρέχοντας μέ ύψωμένο τό μαχαίρι θρέθηκα μπροστά στόν Άντερσον. Πήγε νά μέ χτυπήσει μέ τό τσεκούρι, εγώ μ' ένα πήδημα άπίθανο θρέθηκα στην άμμο. Έξφυγα. Λίγα δευτερόλεπτα είχαν περάσει από τότε πού ξέφυγα, κι όμως αύτό τό μικρό διάστημα άρκεσε νά μάς δώσει τή νίκη. Ό Άντερσον είχε σωριαστεί νεκρός, όπως κι άλλος ένας πού πυροβολούσε μέσ στό όχυρό. Ό γιατρός είχε άχρηστέψει κάποιον άλλο. Ένας τέταρτος κουρσάρος, πανικόβλητος, πέταξε τή σπάθα του κ' έτρεξε νά γλυτώσει. Ήταν ό τελευταίος από δαύτους πού μάς είχαν πολιορκήσει. Είχαμε δυό νεκρούς, τό Χάντερ και τό Τζόους. Ό καπετάνιος ήταν λαθωμένος. Τόν κρατούσε ό σέρ Τρέλβαν, πού ήταν χλωμός και πολύ κουρασμένος.

— Έφυγαν όλοι; ρώτησε ό πλοίαρχος.

— Ναί, άποκρίθηκε ό γιατρός, εκτός από πέντε, πού έφυγαν ίσια γιά τήν κόλαση.

— Έ, θρισκόμαστε σέ καλύτερη θέση, ψιθύρισε και ζήτησε κάτι νά πιεί γιά νά τονωθεί.

—15—

Τήν άλλη μέρα οι κουρσάροι δέν έδωσαν σημεία ζωής. Έμεις άσχοληθήκαμε μέ τό σιγύρισμα του όχυρου κι ό γιατρός μέ τά τραύματα των τριών δικών μας. Τό σοβαρότερο ήτανε του καπετάνιου. Έπρεπε, καθώς είπε, νά μήν περπατήσει βδομάδα ολόκληρη, νά μάς μείνουν τά χέρια του και νά μιλάει λίγο. Ύστερα από μιά σύσκεψη πού κάνανε οι τρεις μεγάλοι, ό γιατρός όπλισμένους γερά κ' έχοντας στό σακίδιο τό χάρτη πήδησε τό τείχος και χάθηκε κάτω από τά δέντρα.

— Μπάς και του 'στριψε; μου 'πε ό Γκρέν.

— Έννοια σου και τά 'χει τετρακόσια, άπάντησα. Κάτι σπουδαίο έχει στό νου του.

Ξαφνικά μου 'ρθε νά κινηθώ κ' εγώ. Έπειδή εκεί πού 'χα σκεφθεί νά πάω μπορεί ν' άργούσα, γεμισα τίς τσέπες μου μέ μπισκότα, άρματώθηκα κι όταν είδα πώς δέ μέ παρακολουθούσε κανείς πήδησα έξω από τό τείχος. Ήθελα και καλά νά σιγουρευθώ άν πραγματικά ό Μπέν Γκούν είχε κρύψει τή θάρκα του στό λιμανάκι πού μου 'χε πει. Καθώς έκαμε πολύ ζέστη και ήμουν και πολύ φορτωμένος εβάδιζα κάπως άργά στην άρχή, έπειτα όμως, όταν πλησίαζα στην θάλασσα και μέ δρόμιζε ό μυρωμένος άέρας της, άνοιξα τό θήμα μου και θρέθηκα στην παραλία προτού νά σουρουπώσει. Κρυμμένος πίσω από τά δέντρα εξέταζα τό μέρος. Ήταν μπουνάτσα και βαρκάκια άκινήτουσαν στό γιאלό και στό βάθος έλαμπε ή «Ισπανιόλα» μέ ύψωμένη τή μαύρη κουρσάρικη σημαία. Σέ μιά θάρκα πού ήταν σιμά θρισκότανε ό Σίλβερ και δυό άλλοι. Δέν τούς άναγνώρισα μήτε άκουσα τί λέγανε. Βιάστηκα νά ψάξω γιά τή θάρκα του Μπέν Γκούν. Είχε σκοτεινιάσει όταν τή θρήκα. Ήταν ένα σκάφος κακοφτιαγμένο, πρωτόγονο, ένα είδος πιρόγας των ίθαγενών. Τότε μιά νέα ιδέα μου 'ρθε στό κεφάλι. Νά πάω μέ δαύτη και νά κόψω τό παλαμάρι πού συγκρατούσε τήν άγκυρα της «Ισπανιόλας». Άφού περίμενα νά νυχτώσει γιά καλά, πήρα στό ώμο μου τό θαρκάκι και ξεκίνησα...

Μέ πολλά θάσανα και μέ τή θήθεια του ρεύματος, πού είχε άρχισι νά δυναμώνει, κατάφερα νά φτάσω στον προορισμό μου. Δίχως σχεδόν νά τό περιμένω θρέθηκα κοντά στό παλαμάρι. Τό άρπαξα κι άρχισα νά τό κόβω μέ τό μαχαίρι μου. Άλλ' άμέσως σκέφτηκα πώς ήταν κίνδυνος νά τινάξει τό καρυδότσουφλο τό χοντρό παλαμάρι μόλις κοβότανε. Ευτυχώς εκείνη τή στιγμή ό άέρας άλλαξε κατεύθυνση, τό παλαμάρι χαλαρώθηκε και ή δουλειά ξεμπερδέψε. Στό μεταξύ είχα άκούσει νά καθγαδίζουνε στό κατάρωμα του πλοίου οι άντάρτες και νά θλαστήμανε. Πλησιάζοντας στην στεριά είδα φωτιές πού 'χαν άνάψει άνάμεσα από τά δέντρα δυό άλλοι κουρσάροι. Καθώς κοιτάζα καλοκρυμμένος πρós τήν «Ισπανιόλα» είδα πώς άρχισε νά άπομακρύνεται από τή θέση της κι άκουσα νά καθγαδίζουν ζωηρά δυό μαρνέροι. Είχα έξαντληθεί από τήν άγωνία κι από τήν κούραση, κι άποκοιμήθηκα.

Ξημέρωνε όταν ξύπνησα. Είδα τό πλοίο νά 'ρχεται πρós τήν ακτή και φοβήθηκα πώς θά κινδύνευα από τούς κουρσάρους. Όμως άμέσως ό άνεμος τό γύρισε και σέ λίγο, πού καλμάρησε, πρόσεξα πώς είχε μείνει έντελώς άσάλευτο. Ξανακινήθηκε κατά τό βοριά, τράβηξε πρós τό νότο, έμεινε και πάλι άκίνητο. Ήταν φανερό πώς κανείς εκεί πάνω δέν ήταν σέ θέση νά τό κουμαντάρει. Κι άξαφνα πήρα τήν τρελή άπόφαση νά κάνω δικό μου τό πλοίο! Πήδησα στό έλεεινό θαρκάκι, πλησίασα μέ πολλά θάσανα και τρομερούς κινδύνους και τέλος χάρη σέ στιγμιαία εύνοια του καιρού, μπήκα στην «Ισπανιόλα» τή στιγμή πού κύματα τεράστια τήν έκαναν νά σκαμπανεβάσει.

Διασκευή Σ.Π.

(Συνεχίζεται)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Γραφεία Συντάξεως: 'Αλκιβιάδου 4 - Τηλ. 88 32 351

Α' Περίοδος 1924-1941 - Β' Περίοδος Έτος 35ο - ΜΑΡΤΙΟΣ 1980 ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 6

Επιτροπή συντάξεως του Περιοδικού

ΧΑΡ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ, Π. ΤΣΑΚΡΗΣ,
ΜΙΧ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΣΩΗΣ ΠΑΚΟΥΜΗΣ
Σύμβουλοι για την επιμέλεια της ύλης
ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Επιμέλεια σελιδοποίησης ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις σύμφωνα με το Ν.Δ. 346/69 άρθρο 2:
ΞΕΝΟΦ. ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ
Δημ. Γούναρη 9 - 'Αγ. Παρασκευή

Τιμή Φύλλου Αρχ. 10 - Έτησια συνδρομή: Έσυν. Αρχ. 80 - Έξωτ. £ 2 ή \$ 4

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμε θερμά α) όσους καθυστερούν το χρέος τους στο περιοδικό να φροντίσουν το συντομότερο για την εξόφλησή του, β) τα εμβάσματα να γίνονται άμεσα: Ε.Ε.Σ.Ν., 'Αλκιβιάδου 4, 'Αθήνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ: 'Ακαδημαϊκός
Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Καθηγητής τής
Παντείου 'Αν. Σχ. 'Επιστημών
Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδη-
μαϊκός
Β. ΚΟΥΡΙΑΣ: Καθηγητής Πανεπιστη-
μίου 'Αθηνών

Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ: Γεν. Διευθυντής
'Υπουργ. Πολιτισμού και 'Επιστημών
ΟΡ. ΛΟΥΤΡΙΑΝΗΣ: 'Ομότ. Καθηγητής
Πανεπιστημίου 'Αθηνών
Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ: 'Ακα-
δημαϊκός
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδημαϊκός
ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ: 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

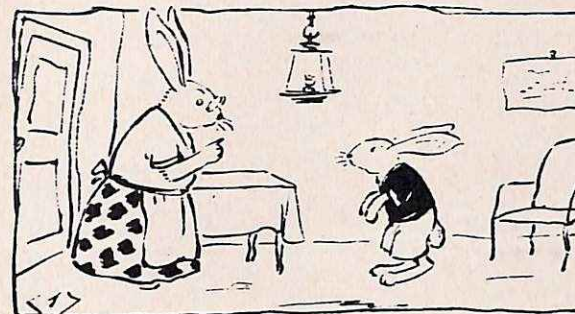
CONTENTS

Σελίς	Page
Σ. ΜΕΛΑΣ: 'Ο Κολοκοτρώνης στη Ζάκυνθο	1
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: 'Ο ποιητής 'Ελύτης και τό Αι- γαίο μας	2
Α. ΑΛΕΞΙΝΗ: Για τα παιδιά και για τους δασκά- λους	3
Ε. ΒΑΓΙΑΝΟΥ: 1821	4
Σ. ΜΑΡΤΖΩΚΗ, Ζ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, Ι. ΠΟ- ΛΕΜΗ: Ποιήματα	5
Α. ΒΑΡΕΛΛΑ: Τό μυστικό του Δία	6
Μ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: Ξαναγύρισμα στις ρίζες μου	8
ΣΙΑΓΟΠΟΥΛΟΥ: Αίσωπος, ο ποιητής των με- γάλων μύθων	9
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τό δίλημμα πού σκο- τώνει	10
Γ. ΜΕΓΑ: Τό χρυσόψαρο	11
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: 'Ο γύπας ή όρνιο	12
Σ. ΝΙΝΙΚΑ: 'Ο ψυχικός κόσμος των αγρέων εφη- βων	13
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα	14
Δ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΛΟΥ: Μάνα και δημοτικό τρα- γούδι	15
Χ.: 'Ο μεταμορφωμένος βάτραχος	16
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: 'Ερυθροσταυρικές ειδήσεις	20
Ρ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ: Οί κρυμμένοι θησαυροί	30
ΣΤΙΧΟΙ - ΜΟΥΣΙΚΗ στά εσωφύλλα	
S. MELAS: Kolokotronis in Zante Island	1
A. KARANTONIS: Poet Elytis and our Aegian Sea	2
A. ALEXINE: For children and Teachers	3
E. VAGIANOS: 1821	4
S. MARTZOKI, Z. PAPANTONIOY, I. POLEMIS: Poems	5
A. VARELLA: Zeus Secret	6
M. PAPAVALIIOU: Back to our Roots	8
D. SIATOPOULOS: Aesop, the Poet of the great Fa- bles	9
S. PANAGIOTOPOULOS: The Dilemma that Kills	10
G. MEGAS: Goldfish	11
N. DIMITROKALLIS: The Vulture or the Bird of Prey	12
S. N. NIKAS: The Young Men's Psychic World	13
TH. CONSTANTINOU: Poem	14
D. KOUTSOULELLOS: Mother and Folk Songs	15
X.: The Transformed Frog	16
EDITORIAL: Red Cross News	20
R. STEVENSON: The Treasure Island	30
VERSES - MUSIC IN THE INNER COVERS	

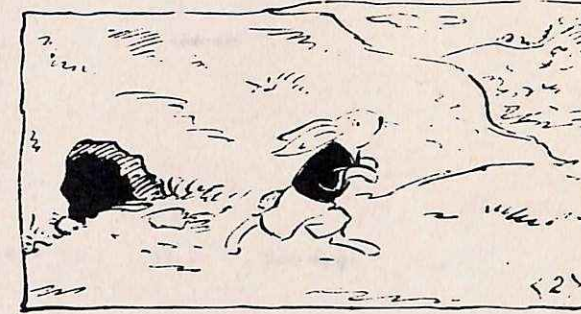
ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ είναι αντίγραφο έργου του περίφημου Γάλλου ζωγράφου ΝΤΕΛΑΚΡΟΥΑ, εμπνευσμένου από την 'Ελληνική 'Επανάσταση του Εικοσένα. Τίτλος του: «Οί αγές της Νίον».

Τò ἄμυαλο κουνελάκι

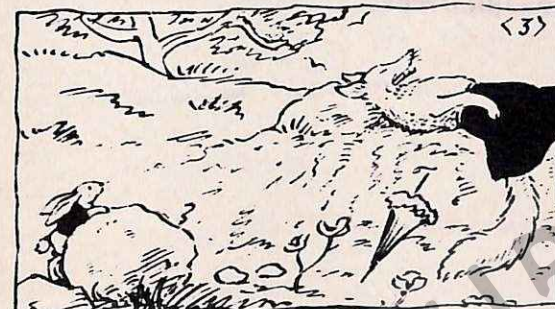
Στίχοι, σκίτσα Α. Β.

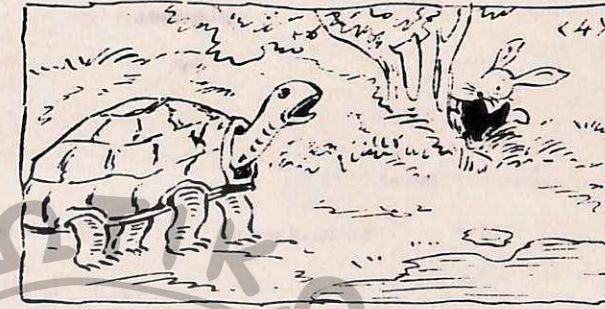
Συχνά ή κουνέλα ἔλεγε στό γιό της τό μικρούλι:
- Χθές πάλι τό κακό θεριό, ἀγαπητέ μου Φούλη,
λίγο πιά ἔκει τό ἀγνάνεψα. Γι' αὐτό νά μὴν τοιμήσεις
ἀπ' τή φωλιά μας μόνοι σου ποτέ νά ξεπορτίσεις.

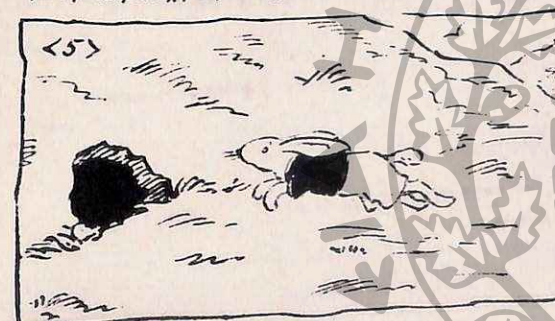
'Όμως ὁ Φούλης τό 'σκασε μιά μέρα ἀπ' τή φωλιά του.
Μά μή ξεχνώντας κι ὅλα αὐτά πού τοῦ 'λεγε ή μαμά του
εἶχε τό νοῦ του, μόλις δει θεριό νά ξεπροβάλλει
μέ μιά τρεχάλα νά θρεθεί στήν ἀγκαλιά της πάλι...

Καί νά ἕνα ζωο μαλιαρό στόν ἥλιο ξαπλωμένο.
Τό βλέπει ὁ Φούλης βαρετό καί μισοκοιμισμένο,
καί λέει: «Μπά! Ποιό νάν' αὐτό τό ἥμερο ζωάκι
μέ τήν τετράπαχη οὐρά! 'Αχ, τί γλυκό μουτράκι!»

Πάει καλημέρα νά τοῦ πει, ὅμως πιά πέρα πάλι
βλέπει ἕνα τέρας φοβερό μέ σάν φιδιού κεφάλι
καί μέ κοκκάλινο παλτό, καί λέει: «Συμφορά μου...
Αὐτό θά εἶναι τό θεριό, πού μοῦλεγε ή μαμά μου...»

Καί μέ τρεμύλα ὁ δίστυχος, μαζεύοντας τ' ἀφτιά του,
τρέχει μεμιάς καί χάνεται μέσ στή μικρή φωλιά του
κι ὅλα τά λέει στή μάνα του γονατιστός ἔμπρος της.
Κ' ἔκείνη, μόλις ἀκουσε ὅσα τῆς εἶπε ὁ γιός της,

τοῦ λέει: «Αὐτό μέ τήν οὐρά, γιά ἥμερο πού μοιάζει,
ἦταν ή Μάρω ή ἀλεπού, πού τά κουνέλια ἀρπάζει.
Καί τ' ἄλλο, πού τό λές θεριό, μικρὲ ξεμυαλισμένο.
ἦταν τό πιά ἀκίνδυνο, χελώνα πού τό λένε».

«'Αλήθεια! κάνει ὁ Φούλης μας. Μ' αὐτό, μαμά, ποτέ μου
'Αλήθεια! κάνει ὁ Φούλης μας. Μ' αὐτό, μαμά, ποτέ μου
δέ θά τό φανταζόμουν». Κι αὐτή τοῦ λέει: «Κουτέ μου,
ποτέ μὴν κρίνεις κάποιον ἀπ' τήν καλή θεωρία του.
Νά βλέπεις μόνο πρόσεχε τί κρύβει στήν καρδιά του».

Κυκλοφορούν
κάθε Πέμπτη

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΚΛΑΣΣΙΚΑ

Τα ωραιότερα
Κλασσικά
παραμύθια
ἀπ' ὅλο τὸν
κόσμο

